

Lovforslag nr. L 93. Fremsat den 24. februar 2005 af miljøministeren (Connie Hedegaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om planlægning¹⁾

(Udmøntning af kommunalreformen)

§ 1

I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 883 af 18. august 2004, foretages følgende ændringer:

1. Som fodnote til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv nr. 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet) (EF-Tidende 1985 nr. L 175, side 40) som senest ændret ved Rådets og Europa-Parlamentets direktiv nr. 2003/35/EF om mulighed for deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse.«

2. I § 1, stk. 2, nr. 1, ændres »amtskommuner« til: »regioner«.

3. § 2, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Efter nyvalg til Folketinget afgiver miljøministeren en redegørelse om landsplanarbejdet til brug for den regionale udviklingsplanlægning og kommuneplanlægningen. Ministeren kan i øvrigt i fornødent omfang afgive en redegørelse for de landsplanmæssige interesser i

særlige emner til brug for den regionale udviklingsplanlægning og kommuneplanlægningen.

Stk. 3. Redegørelsen for landsplanarbejdet, jf. stk. 2, skal omfatte de særlige forhold af betydning for planlægningen i hovedstadsområdet.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

4. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Miljøministeren offentliggør hvert 4. år en oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen, herunder de interesser der er fastlagt i medfør af denne lov og lovgivningen i øvrigt.«

5. I § 3, stk. 2, 1. pkt. ændres »regionplaner« til: »kommuneplaner«.

6. I § 3, stk. 3, og § 4, stk. 1, ændres »Hovedstadens Udviklingsråd, amtsråd« til: »regionsråd«.

7. I § 3, stk. 4, ændres »Hovedstadens Udviklingsråd, amtsråd« til: »regionsråd«.

8. § 5 ophæves.

9. I § 5 a, stk. 3, ændres »§§ 5 b, 6 a, 11 a, 16, stk. 3 og 5, 29 a og 35, stk. 3« til: »§ 5 b, § 11 a, nr. 18, § 11 e, stk. 1, nr. 7, og stk. 2, § 11 f, § 16, stk. 3 og 5, § 29 og § 35, stk. 3«.

10. § 5 e affattes således:

»§ 5 e. Miljøministeren skal fastsætte regler om:

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv nr. 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet) (EF-Tidende 1985 nr. L 175, side 40) som senest ændret ved Rådets og Europa-Parlamentets direktiv nr. 2003/35/EF om mulighed for deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse.

- 1) beliggenheden af og de maksimale bruttoetagearealer for butikker, når butiksstørrelserne overstiger 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.500 m² bruttoetageareal for udvalgsvarebutikker,
- 2) beliggenheden af og det maksimale bruttoetageareal for byggeri til butiksmål i bydelscentre og aflastningsområder, jf. § 5 d, stk. 1, 2. pkt., og § 5 d, stk. 2, nr. 4, når det samlede bruttoetageareal i et område overstiger 3.000 m², og
- 3) beliggenheden af de centrale byområder i hovedstadsområdet.

Stk. 2. Miljøministeren afgiver hvert andet år en redegørelse til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Redegørelsen belyser og vurderer udviklingen i lands-, kommune- og lokalplanlægningen for detailhandelsstrukturen på baggrund af bestemmelserne i §§ 1, 5 c og 5 d.«

11. Efter § 5 f indsættes:

»Kapitel 2 c

Planlægning i hovedstadsområdet

»§ 5 h. Hovedstadsområdet omfatter i denne lov kommunerne i Region Hovedstaden (bortset fra Bornholms Regionskommune) samt Bramsnæs, Greve, Gundsø, Hvalsø, Køge, Lejre, Ramsø, Roskilde, Skovbo, Solrød, Stevn og Vallø kommuner.

§ 5 i. Kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet skal udføres på grundlag af en vurdering af udviklingen i området som helhed og sikre, at hovedprincipperne i den overordnede fingerbystruktur videreføres. Byudvikling af regional betydning skal koordineres med udbygning af hovedstadsområdets overordnede infrastruktur med særlig hensyntagen til den kollektive trafikbetjening.

Stk. 2. Miljøministeren stiller oplysninger om udviklingen i hovedstadsområdet til rådighed for den kommunale planlægning i hovedstadsområdet.

§ 5 j. Kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet skal sikre, at

- 1) byudvikling og byomdannelse i det indre storbyområde sker inden for eksisterende byzone og med hensyntagen til mulighederne for at styrke den kollektive trafikbetjening,

- 2) byudvikling og nye byfunktioner i det ydre storbyområde (fingerbyen) placeres under hensyntagen til den eksisterende og besluttede infrastruktur og til mulighederne for at styrke den kollektive trafik,
- 3) de grønne kiler ikke inddrages til byzone eller anvendes til bymæssige fritidsanlæg,
- 4) byudvikling i det øvrige hovedstadsområde er af lokal karakter og sker i tilknytning til kommunecentre eller som afrunding af andre bysamfund.

Stk. 2. Miljøministeren fastlægger i regler efter § 3, stk. 1, en opdeling af Hovedstadsområdet i 1) det indre storbyområde, 2) det ydre storbyområde (fingerbyen), 3) de grønne kiler og 4) det øvrige hovedstadsområde.

Stk. 3. Kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet skal sikre overordnede arealreservationer til fremtidig trafik infrastruktur, tekniske anlæg, støjkonsekvensområder og lign. af betydning for udviklingen i området som helhed.

Stk. 4. Miljøministeren fastsætter regler efter § 3, stk. 1, der konkretiserer de i § 5 i og i stk. 1 og 3, nævnte overordnede principper for planlægningen i hovedstadsområdet. Miljøministeren kan herunder foretage mindre betydende fravigelser fra stk. 1.

§ 5 k. De regionale udviklingsplaner, der dækker hovedstadsområdet, skal respektere de regler, som er fastsat for kommuneplanlægningen, jf. § 5 j.«

12. Overskriften til *kapitel 3* affattes således:

»Regional udviklingsplanlægning«

13. I *kapitel 3* ophæves §§ 5 g-10 og i stedet indsættes:

»§ 10 a. For hver region skal der foreligge en regional udviklingsplan, der tilvejebringes af regionsrådet.

Stk. 2. Den regionale udviklingsplan må ikke stride mod regler eller beslutninger efter § 3.

Stk. 3. Den regionale udviklingsplan skal på grundlag af en helhedsvurdering beskrive en ønskelig fremtidig udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder samt for:

- 1) natur og miljø, herunder rekreative formål,
- 2) erhverv, inkl. turisme,
- 3) beskæftigelse,
- 4) uddannelse samt
- 5) kultur.

Stk. 4. Den regionale udviklingsplan skal redegøre for:

- 1) sammenhængen mellem den fremtidige udvikling og den statslige og kommunale planlægning for infrastruktur,
- 2) sammenhængen med regionens eventuelle samarbejde med tilgrænsende landes myndigheder om plan- og udviklingsmæssige emner, og
- 3) de handlinger, som regionsrådet vil foretage som opfølgning på udviklingsplanen.

Stk. 5. Den regionale udviklingsplan skal indeholde et kortbilag, der med overordnede, ikke præcise udpegninger illustrerer det i stk. 3 nævnte indhold i planen.

Stk. 6. I det omfang det er muligt efter anden lovgivning, kan regionsrådene fremme realiseringen af den regionale udviklingsplan ved at yde økonomisk støtte til kommuner og private til konkrete projekter.

Stk. 7. Regionsrådet kan over for kommunalbestyrelserne i regionen stille forslag til kommune- og lokalplanlægningen.

§ 10 b. Bornholms kommunalbestyrelse udarbejder en regional udviklingsplan for Bornholm.

Stk. 2. Bornholms kommunalbestyrelse kan dog senest et halvt år inde i den kommunale valgperiode meddele regionsrådet for Region Hovedstaden, at Bornholms kommunalbestyrelse ønsker, at Bornholms Regionskommune skal være omfattet af den regionale udviklingsplan for Region Hovedstaden.«

14. §§ 11-11 d ophæves, og i stedet indsættes:

»**§ 11.** For hver kommune skal der foreligge en kommuneplan. Kommuneplanen skal omfatte en periode på 12 år.

Stk. 2. Kommuneplanen fastlægger på grundlag af en samlet vurdering af udviklingen i kommunen:

- 1) en hovedstruktur, som angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen,
- 2) retningslinjer for arealanvendelsen m.v., jf. § 11 a, og
- 3) rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen, jf. § 11 b.

Stk. 3. De afgrænsede områder, der knytter sig til kommuneplanens retningslinjer og rammer, skal vises på kort.

Stk. 4. Kommuneplanen må ikke stride mod:

- 1) beskrivelsen af den ønskelige fremtidige udvikling i den regionale udviklingsplan,
- 2) regler eller beslutninger efter § 3, § 5 e og § 5 j,
- 3) en vandplan, en Natura 2000-plan, eller handleplaner for realiseringen af disse planer, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3,
- 4) en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove, eller
- 5) en råstofplan, jf. § 5 a i lov om råstoffer.

§ 11 a. Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for:

- 1) udlægning af arealer til byzoner og sommerhusområder,
- 2) beliggenheden af områder til forskellige byformål, f.eks. boligformål, erhvervsformål, beliggenheden af offentlige institutioner, serviceformål, byomdannelsesområder m.v.,
- 3) den kommunale detailhandelsstruktur, herunder afgrænsning af den centrale del af en by eller bydel og eventuelle aflastningsområder, samt fastsættelse af det maksimale bruttoetageareal til butikformål og maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker i de enkelte områder, jf. §§ 5 c-5 e,
- 4) beliggenheden af trafik anlæg,
- 5) beliggenheden af tekniske anlæg,
- 6) beliggenheden af områder til virksomheder m.v., hvortil der af hensyn til forebyggelse af forurening må stilles særlige beliggenhedskrav,
- 7) beliggenheden af de i § 11 g nævnte anlæg,
- 8) sikring af, at støjbelastede arealer ikke udlægges til støjfølsom anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener, jf. også § 15 a,
- 9) beliggenheden af arealer til fritidsformål, herunder kolonihaveområder og andre rekreative områder,
- 10) varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af særligt værdifulde landbrugsområder,
- 11) beliggenheden af skovrejsningsområder og områder, hvor skovtilplantning er uønsket,
- 12) lavbundsarealer, herunder beliggenheden af lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder,

- 13) varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, herunder beliggenheden af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser samt af potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser,
- 14) sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier,
- 15) sikring af landskabelige bevaringsværdier og beliggenheden af områder med landskabelig værdi, herunder større, sammenhængende landskaber,
- 16) sikring af geologiske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af områder med særlig geologisk værdi,
- 17) anvendelsen af vandløb, søer og kystvande,
- 18) arealanvendelsen i kystnærhedszonen i overensstemmelse med bestemmelserne i § 5 a, stk. 1, og § 5 b, og
- 19) realisering af regler eller beslutninger efter lovens § 3 og § 5 j.

§ 11 b. Rammer for indholdet af lokalplaner fastsættes for de enkelte dele af kommunen med hensyn til:

- 1) fordelingen af bebyggelsen efter art og anvendelsesformål,
- 2) bebyggelsesforhold, herunder rammer for bevaring af bebyggelser eller bymiljøer,
- 3) byfornyelsen i eksisterende bysamfund,
- 4) byomdannelsesområder, hvor anvendelsen af bebyggelse og ubebyggede arealer til erhvervsformål, havneformål eller lignende aktiviteter skal ændres til boligformål, institutionsformål, centerformål, rekreative formål eller erhvervsformål, der er forenelige med anvendelse til boligformål,
- 5) forsyningen med offentlig og privat service,
- 6) områder til butikformål, herunder for det maksimale bruttoetageareal for nybyggeri og omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikformål og for maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker,
- 7) institutioner og tekniske anlæg, herunder varmeforsyningsforhold,
- 8) områder til fritidsformål, herunder kolonihaveområder, jf. § 11 c,
- 9) trafikbetjeningen,
- 10) overførsel af arealer til byzone eller sommerhusområder og

- 11) rækkefølgen for bebyggelse og ændret anvendelse af nye arealer til byformål, de i nr. 4 nævnte byomdannelsesområder og sommerhusområder.

Stk. 2. Kommuneplanen kan indeholde retningslinjer for andre forhold end nævnt i stk. 1 og § 11 a, der kan være af betydning for arealanvendelsen og bebyggelsen, herunder beliggenheden af arealer til lokalisering af landbrugets driftsbygninger og driftsanlæg inden for de udpegede særligt værdifulde landbrugsområder, jf. § 11 a, nr. 10.

§ 11 c. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe rammer for indholdet af lokalplaner, som sikrer, at der er udlagt bynære arealer til kolonihaver i et antal og med en placering, der er i overensstemmelse med bebyggelsesforholdene og mulighederne for at udlægge kolonihaveområder i kommunen.

Stk. 2. Ved kolonihaveområder og kolonihaver forstås de arealer og havelodder, der er omfattet af lov om kolonihaver.

§ 11 d. Et byomdannelsesområde, jf. § 11 b, stk. 1, nr. 4, skal afgrænses således, at det kun omfatter et område, hvor anvendelsen til miljøbelastende erhvervsformål, havneformål eller lignende aktiviteter i den langt overvejende del af området er ophørt eller under afvikling.

§ 11 e. Kommuneplanen skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger, herunder om

- 1) den forudsatte rækkefølge for planens gennemførelse,
- 2) hvordan kommuneplanen forholder sig til den regionale udviklingsplan, jf. § 10 a, samt den vedtagne strategi for udviklingen, jf. § 23 a,
- 3) beskyttede områder efter anden lovgivning og eventuelle arealreservationer efter sektorlove eller projekterings- og anlægslove, de i vandplanen og Natura 2000-planen, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, og de i Natura 2000-skovplanen, jf. kapitel 4 i lov om skove, fastsatte bestemmelser, der er relevante for planlægningen af arealanvendelsen inden for kommuneplanens geografiske område,
- 5) handleplaner for kommunens realisering af vandplanen og Natura 2000-planen efter §§ 31 a og 46 a i lov om miljømål for vand-

forekomster og internationale naturbeskyttelsesområder,

- 6) de i råstofplanen, jf. § 5 a i lov om råstoffer, fastsatte bestemmelser, der er relevante for planlægningen af arealanvendelsen inden for kommunens geografiske område,
- 7) den fremtidige udvikling i kystnærhedszonen og de tilgrænsende vandområder,
- 8) kommuneplanens sammenhæng til kommuneplanlægningen i nabokommunerne, og
- 9) kommuneplanens sammenhæng til den statslige trafikplan og trafikskabernes trafikplan for offentlig service.

Stk. 2. På et kortbilag til redegørelsen skal de eksisterende og planlagte forhold i kystnærhedszonen vises, herunder hvilke områder der friholdes for bebyggelse.

Stk. 3. Redegørelsen for den del af kommuneplanen, der indeholder retningslinjer for de i § 11 g nævnte anlæg, skal indeholde en vurdering af de miljømæssige konsekvenser.

Stk. 4. Redegørelsen for den del af kommuneplanen, der indeholder rammer for forsyningen med butikker, jf. § 11 b, stk. 1, nr. 6, skal indeholde:

- 1) en vurdering af omfanget af det eksisterende bruttoetageareal til butikksformål for de enkelte byer og bydele fordelt på hovedbutikstyper og disses omsætning,
- 2) en vurdering af behovet for nybyggeri eller omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikksformål,
- 3) en angivelse af målene for detailhandelsstrukturen, herunder en angivelse af, hvilket opland der forudsættes betjent af de butikker, der kan placeres inden for de udlagte arealer,
- 4) oplysning om, hvordan planlægningen tilgodeser målene for den kommunale hovedstruktur, herunder hvordan forslaget fremmer et varieret butiksudbud i de mindre og mellemstore byer samt bymiljøet i de områder, der foreslås udlagt til butikksformål,
- 5) en angivelse af tilgængeligheden for de forskellige trafikarter til de udlagte arealer til butikksformål og
- 6) oplysning om de særlige planlægningsmæssige begrundelser for fastsættelse af eventuelle butiksstørrelser på mere end 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.500 m² bruttoetageareal for udvalgsvarebutikker.

§ 11 f. Kommunalbestyrelsen skal ved revision af kommuneplanen, jf. § 23 a, stk. 2, nr. 1 og 2, foretage de nødvendige ændringer af planen i overensstemmelse med bestemmelserne i § 5 a, stk. 1, og § 5 b.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse hermed gennemgå de allerede vedtagne, men ikke udnyttede arealreservationer i kommuneplanen, og ophæve de reservationer, der ikke er aktuelle.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal af hensyn til bl.a. turismen og friluftslivet vurdere mulighederne for at forbedre større sammenhængende sommerhusområder.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal for de kystnære dele af byzonerne vurdere de fremtidige bebyggelsesforhold, herunder bygningshøjder, med henblik på:

- 1) at ny bebyggelse indpasses i den kystlandskabelige helhed,
- 2) at der tages hensyn til bevaringsværdige helheder i bystrukturen og til naturinteresser på de omgivende arealer,
- 3) at der tages hensyn til nødvendige infrastrukturenanlæg, herunder havne, og
- 4) at offentligheden sikres adgang til kysten.

Vurdering af Virkningerne på Miljøet

§ 11 g. Enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet væsentligt, må ikke påbegyndes, før der er tilvejebragt retningslinjer i kommuneplanen om beliggenheden og udformningen af anlægget med tilhørende redegørelse (VVM-pligt), jf. § 11 e, stk. 3.

Stk. 2. Ved tilvejebringelsen af retningslinjer i kommuneplanen for anlæg omfattet af stk. 1, skal kommunalbestyrelsen forud for igangsættelsen af arbejdet med redegørelsen for anlæggets forventede væsentlige virkninger på miljøet offentliggøre en kort beskrivelse af hovedtrækkene af det påtænkte anlæg samt indkalde ideer og forslag til brug for fastlæggelsen af redegørelsens indhold.

Stk. 3. Hvis et ønsket anlæg i øvrigt er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplanen, påhviler det kommunalbestyrelsen snarest at tilvejebringe et forslag til kommuneplan-tillæg og derefter fremme sagen mest muligt. Pligten gælder dog ikke, hvis en nødvendig tilladelse efter § 35 ikke kan opnås.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at anlæg, der er omfattet af stk. 1, ikke må

påbegyndes uden kommunalbestyrelsens eller ministerens tilladelse.

§ 11 h. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke anlæg der er omfattet af § 11 g. Anlæg, der vedtages i enkeltheder ved særlig lov, er dog altid undtaget. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvilke mindsteoplysninger der er nødvendige, for at en miljømæssig vurdering kan foretages.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse af:

- 1) afgørelser om, at et anlæg er omfattet eller ikke er omfattet af bestemmelserne i § 11 g,
- 2) beslutninger om, at et forslag til kommuneplantillæg for et anlæg, der er omfattet af bestemmelserne i § 11 g, ikke vedtages,
- 3) beslutninger om, at et forslag, der er offentliggjort, ikke vedtages endeligt, og
- 4) afgørelser om, at en tilladelse efter regler fastsat i medfør af § 11 g, stk. 4, meddeles eller ikke meddeles.

§ 11 i. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at ministeren for visse kategorier af anlæg omfattet af § 11 g overtager kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser.

Stk. 2. For anlæg til intensivt husdyrbrug kan miljøministeren endvidere fastsætte regler om,

- 1) at kommunalbestyrelsens afgørelser om, hvorvidt et anlæg til intensivt husdyrbrug er omfattet af reglerne om en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, ikke må træffes uden ministerens samtykke,
- 2) at forslag til kommuneplantillæg med tilhørende redegørelse for de miljømæssige konsekvenser ikke må sendes i offentlig høring uden ministerens samtykke, og
- 3) at kommunalbestyrelsens tilladelser efter regler fastsat i medfør af § 11 g, stk. 4, skal indsendes til miljøministeren.«

15. I § 12, stk. 1, stk. 2, 1. pkt. og stk. 3, 1. pkt., udgår », på Bornholm region- og kommuneplanners«.

16. I § 12, stk. 2, 2. pkt., stk. 3, 2. pkt., og § 13, stk. 3, udgår », på Bornholm region- og kommuneplanen«.

17. § 13, stk. 1, affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe lokalplaner efter reglerne i kapitel 6. En lokalplan må ikke stride mod:

- 1) kommuneplanen,
- 2) regler eller beslutninger efter § 3, § 5 e og § 5 j,
- 3) en vandplan eller en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, en handleplan efter samme lovs §§ 31 a og 46 a eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3,
- 4) en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove, eller
- 5) en råstofplan, jf. § 5 a i lov om råstoffer.«

18. I § 16, stk. 5, ændres »§ 6 c« til: »§ 11 g«.

19. I § 17, stk. 3, ændres »§§ 29 eller 29 a« til: »§§ 29, 29 a eller 29 b«.

20. I § 20, stk. 1, nr. 2, og § 23 a, stk. 1, ændres »regionale faglige« til: »lokale«.

21. § 22 ophæves.

22. Efter § 22, som ophæves, indsættes:

»§ 22 a. Forud for miljøministerens afgivelse af en redegørelse om landsplanarbejdet eller en redegørelse for de landsplanmæssige interesser i særlige emner, jf. § 2, stk. 2, og forud for miljøministerens fastsættelse af bindende regler eller retningslinjer efter § 3, stk. 1, § 5 e, stk. 1, eller § 5 j, stk. 2 og 4, skal et forslag offentliggøres og sendes til de berørte regionsråd og kommunalbestyrelser. Miljøministeren fastsætter en frist på mindst 8 uger for fremsættelse af kommentarer til det fremsatte forslag.

Stk. 2. På anmodning fra miljøministeren koordinatorer regionsrådene kommunalbestyrelsernes bidrag efter stk. 1.

Stk. 3. Regionsråd og kommunalbestyrelser kan på eget initiativ over for miljøministeren fremsætte forslag til landsplanlægningen.

Stk. 4. Forud for udarbejdelsen af forslag til regler efter § 5 e, stk. 1, indkalder miljøministeren ideer, forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet.

Stk. 5. Miljøministeren kan i særlige tilfælde fravige stk. 1 i forbindelse med tilvejebringelse af regler efter § 3, stk. 1.

§ 22 b. Regionale udviklingsplaner tilvejebringes efter reglerne i dette kapitel.

Stk. 2. Kommune- og lokalplaner tilvejebringes og ændres efter reglerne i dette kapitel.

§ 22 c. Regionsrådet henholdsvis Bornholms kommunalbestyrelse skal inden udgangen af den første halvdel af den kommunale valgperiode offentliggøre et forslag til regional udviklingsplan, jf. dog § 10 b, stk. 2.

Stk. 2. Regionsrådet kan i øvrigt offentliggøre et forslag til regional udviklingsplan, når det finder det hensigtsmæssigt.«

23. § 23 ophæves.

24. § 23 a, stk. 2, nr. 1-3, ophæves, og i stedet indsættes:

- »1) at kommuneplanen skal revideres i sin helhed, eller
2) at der skal foretages en revision af kommuneplanens bestemmelser for særlige emner eller områder i kommunen, og hvilke dele af kommuneplanen der genvedtages for en ny 4-års-periode.«

25. I § 23 e udgår »regionplanen eller«.

26. § 24, stk. 1 og 2, affattes således:

»Efter regionsrådets henholdsvis kommunalbestyrelsens vedtagelse af et planforslag offentliggøres dette. Kommunalbestyrelsen skal samtidig offentliggøre den tilhørende redegørelse. Ved offentliggørelsen skal der oplyses om fristen efter stk. 3. Ved offentliggørelsen af kommuneplanforslag og ændringer hertil skal der oplyses om reglerne i § 12, stk. 2 og 3. Ved offentliggørelse af lokalplanforslag skal der oplyses om reglerne i § 17.

Stk. 2. Ethvert medlem af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet, der har forlangt sin afvigende mening vedrørende planforslaget tilført rådets beslutningsprotokol, kan forlange, at den afvigende mening offentliggøres samtidig med forslaget tillige med en kort begrundelse, der affattes af medlemmet.«

27. I § 24, stk. 3, og § 30, stk. 1, ændres »Regionplanmyndigheden« til: »Regionsrådet«.

28. § 25 affattes således:

»§ 25. Samtidig med offentliggørelsen efter § 24 sendes planforslaget til miljøministeren og øvrige statslige, regionale og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget.

Stk. 2. Forslag til regionale udviklingsplaner skal samtidig med offentliggørelsen sendes til de øvrige regionsråd samt Bornholms kommunalbestyrelse og til de regionale vækstfora, hvis interesser berøres af forslaget.

Stk. 3. Forslag til kommuneplaner og lokalplaner, der omfatter områder med kulturmiljøinteresser, skal samtidig med offentliggørelsen sendes til det lokale kulturmiljøråd.«

29. I § 27, stk. 1, og § 28, stk. 1, ændres »regionplanmyndigheden« til: »regionsrådet«.

30. § 27, stk. 2 og 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. I forbindelse med den endelige vedtagelse af planen kan der foretages ændring af det offentliggjorte planforslag. Berører ændringen på væsentlig måde andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan vedtagelsen af planen ikke ske, før de pågældende har fået lejlighed til at udtale sig. Ved væsentlige ændringer i et forslag til regional udviklingsplan eller kommuneplan skal miljøministeren have lejlighed til at udtale sig. Regionsrådet henholdsvis kommunalbestyrelsen fastsætter en frist herfor. Hvis ændringen er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt planforslag, skal dette offentliggøres m.v. efter reglerne i §§ 24-26.«

31. I § 28, stk. 1, ændres »§ 27, stk. 3« til: »§ 27, stk. 2«.

32. § 28, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Uafklarede spørgsmål efter stk. 1 kan af parterne indbringes for miljøministeren, jf. dog § 29 b, stk. 3, 1. pkt.«

33. §§ 29-29 b affattes således:

»§ 29. Miljøministeren skal fremsætte indsigelse efter § 28 over for et forslag til regional udviklingsplan, et forslag til kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser. Pligten gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning.

Stk. 2. Miljøministeren skal fremsætte indsigelse efter § 28 mod forslag til lokalplaner for arealer i kystnærhedszonen, hvis planforslaget er i strid med bestemmelserne i § 5 a, stk. 1, § 5 b, § 11 f eller § 16, stk. 3. Pligten gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. § 1.

Stk. 3. En statslig myndighed kan fremsætte indsigelse efter § 28 mod et lokalplanforslag ud fra de særlige hensyn, som myndigheden varetager.

§ 29 a. Regionsrådet kan gøre indsigelse efter § 28 over for forslag til kommuneplaner og ændringer af kommuneplaner, hvis planforslaget er i strid med den regionale udviklingsplan.

Stk. 2. Regionsrådet skal underrette miljøministeren om indsigelser efter stk. 1. Ophæver regionsrådet en indsigelse, skal miljøministeren ligeledes underrettes.

§ 29 b. En kommunalbestyrelse kan fremsætte indsigelse mod en nabokommunes planforslag, hvis forslaget har væsentlig betydning for kommunens udvikling.

Stk. 2. En kommunalbestyrelse i hovedstadsområdet kan fremsætte indsigelse over for planforslag fra andre kommuner i hovedstadsområdet, hvis forslaget har væsentlig betydning for kommunens udvikling.

Stk. 3. Uafklarede spørgsmål efter stk. 1 og 2 kan af parterne indbringes for regionsrådet, der træffer afgørelse. Er kommunerne ikke beliggende i samme region, træffes afgørelsen af miljøministeren.«

34. § 33, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* Kommunalbestyrelsen giver underretning om beslutninger efter stk. 1 til miljøministeren og vedkommende ejere.«

35. § 33 a affattes således:

»**§ 33 a.** Regionsråd og kommunalbestyrelser skal inden udgangen af den første halvdel af den kommunale og regionale valgperiode offentliggøre en redegørelse for deres strategi for regionens henholdsvis kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede med oplysninger om, hvordan der skal arbejdes helhedsorienteret, tværfagligt og langsigtet, og hvordan befolkningen, virksomheder, organisationer og foreninger vil blive inddraget i arbejdet (lokal Agenda 21).

Stk. 2. Strategien skal for regionsrådets vedkommende indeholde regionsrådets politiske målsætninger for det fremtidige arbejde inden for følgende indsatsområder:

- 1) mindskelse af miljøbelastningen,
- 2) fremme af en bæredygtig regional udvikling,
- 3) inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde og
- 4) fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervsmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Stk. 3. Strategien skal for kommunalbestyrelsens vedkommende indeholde kommunalbestyrelsens politiske målsætninger for det fremtidige arbejde inden for følgende indsatsområder:

- 1) mindskelse af miljøbelastningen,
- 2) fremme af en bæredygtig byudvikling og byomdannelse,
- 3) fremme af biologisk mangfoldighed,
- 4) inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde og
- 5) fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervsmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Stk. 4. Den i stk. 1 nævnte redegørelse skal samtidig med offentliggørelsen sendes til miljøministeren.«

36. I § 33 b ændres »amtskommuner« til: »regioner«.

37. § 35 affattes således:

»**§ 35.** I landzoner må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer, jf. dog §§ 36-38.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 til udstykning, bebyggelse eller ændret anvendelse, som er omfattet af reglen om VVM-pligt i § 11 g, stk. 1, eller reglen om lokalplanpligt i § 13, stk. 2, kan først meddeles, når de fornødne bestemmelser i kommuneplanen er endeligt vedtaget, og den fornødne lokalplan er offentligt bekendtgjort.

Stk. 3. For arealer i kystnærhedszonen, jf. § 5 a, må tilladelse efter stk. 1 kun meddeles, hvis det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. § 1.

Stk. 4. Tilladelse efter stk. 1 kan først meddeles, når der er forløbet 2 uger efter, at kommunalbestyrelsen har givet skriftlig orientering om ansøgningen til naboerne til den omhandlede ejendom.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 4 gælder ikke, hvis det ansøgte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning for naboerne.

Stk. 6. Ansøgeren skal have skriftlig meddelelse om afgørelser efter stk. 1.

Stk. 7. En afgørelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.

Stk. 8. Tilladelser efter stk. 1 skal offentliggøres. Offentliggørelse kan dog undlades, hvis tilladelsen er i overensstemmelse med en offentligt bekendtgjort lokalplan.

Stk. 9. Offentliggørelsen af en tilladelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.«

38. I § 45, stk. 4, og § 46, stk. 4, udgår »og regionplanmyndigheden«.

39. I § 46, stk. 3, udgår »regionplanmyndigheden og«.

40. § 46, stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* Staten betaler 1/3 af kommunens udgifter til erstatning og sagsomkostninger.«

41. § 51 affattes således:

»§ 51. Kommunalbestyrelsen påser overholdelsen af denne lov og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, samt af bestemmelserne i lokalplaner og i de efter § 68, stk. 2, opretholdt vedtægter og planer m.v., jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren påser overholdelsen af § 11 g og regler, der med hjemmel i § 11 g, stk. 4, og § 11 h er fastsat for administrationen af § 11 g for så vidt angår anlæg, hvor kompetencen er henlagt til ministeren i regler udstedt i medfør af § 11 i, stk. 1.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal foretage indberetning til miljøministeren, når kommunalbestyrelsen får kendskab til et ulovligt forhold i tilfælde, hvor miljøministeren efter stk. 2 er tilsynsmyndighed.

Stk. 4. Tilsynsmyndigheden påser, at påbud og forbud efter denne lov efterkommes, og at vilkår fastsat i tilladelser, dispensationer m.v. overholdes.

Stk. 5. Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.«

42. I § 52, stk. 1, ændres »amtsråd, Hovedstadens Udviklingsråd« til: »regionsråd«.

43. Efter § 54 indsættes:

»§ 54 a. Miljøministeren kan fastsætte regler om muligheden for at anvende digital kommunikation inden for lovens område og om de nærmere vilkår herfor.«

44. § 55, 2. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen lader betingelser af varig interesse tinglyse på ejendommen på ejerens bekostning.«

45. I § 57 udgår », amtsrådets, Hovedstadens Udviklingsråd«.

46. Efter § 57 indsættes:

»§ 57 a. Miljøministeren kan pålægge regionsråd og kommunalbestyrelser at tilvejebringe oplysninger til brug for landsplanarbejdet samt oplysninger, som er nødvendige for at sikre det samlede overblik over hovedstadsområdets udvikling, jf. § 5 i, stk. 2. Oplysningerne kan forlanges afgivet i en bestemt form.

Stk. 2. Efter anmodning fra miljøministeren, regionsråd og kommunalbestyrelser skal myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder give de oplysninger, der er nødvendige for henholdsvis landsplanlægningen, den regionale udviklingsplan og kommuneplanlægningen.

Stk. 3. Offentlige myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder skal give miljøministeren oplysninger om forberedelse eller udførelse af undersøgelser, planlægning og større anlægsdispositioner, som kan få betydning for landsplanlægningen.

Stk. 4. Der skal gives kommunalbestyrelsen lejlighed til at udtale sig, inden en statslig myndighed eller en koncessioneret eller tilsvarende virksomhed træffer beslutning om beliggenheden eller udførelsen af større anlæg eller institutioner inden for kommunen.

Stk. 5. Efter anmodning fra miljøministeren henholdsvis kommunalbestyrelsen skal myndigheder, private virksomheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder give de oplysninger og foretage de undersøgelser, der er nødvendige for en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, når de påtænker at etablere de i § 11 g omhandlede anlæg.«

47. § 58, stk. 1, affattes således:

»Til Naturklagenævnet, som er nedsat i medfør af lov om naturbeskyttelse, kan påklages:

- 1) Kommunalbestyrelseres afgørelser efter § 35, stk. 1.
- 2) Kommunalbestyrelseres afgørelser efter § 47, stk. 1.
- 3) Kommunalbestyrelseres og miljøministerens afgørelser om tilladelser efter regler fastsat af miljøministeren i henhold til § 11 g, stk. 4.

F. t. l. vedr. planlægning

- 4) Regionsråds og kommunalbestyrelses afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lov, for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. dog stk. 2.
- 5) Miljøministerens afgørelser om andre forhold i sager, hvor ministeren har overtaget kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser efter regler fastsat i henhold til § 11 i, stk. 1, for så vidt angår retlige spørgsmål.«

48. I § 58 indsættes efter stk. 1:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelses vedtagelse af en kommuneplan eller en lokalplan kan ikke påklages til anden administrativ myndighed for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt planen er i strid med beskrivelsen af den ønskelige fremtidige udvikling i den regionale udviklingsplan, jf. § 11, stk. 4, nr. 1.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

49. I § 59, stk. 2, ændres »nr. 1, 3 og 4« til: »nr. 1, 3, 4 og 5«.**50. § 60, stk. 3, affattes således:**

»Stk. 3. Ved rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 3, 4 og 5, kan Naturklagenævnet bestemme, at en af kommunalbestyrelsen eller miljøministeren meddelt tilladelse eller godkendelse ikke må udnyttes, og at et påbud ikke skal efterkommes. Er et bygge- eller anlægsarbejde iværksat, kan nævnet påbyde dette standset.«

51. I § 64, stk. 2, ændres »§ 6 c, stk. 3« til: »§ 11 g, stk. 4«.**§ 2**

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2007, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 21 og 23 samt § 3, stk. 2 og 7, træder i kraft den 1. januar 2006, bortset fra på Bornholm. Amtsråd og Hovedstadens Udviklingsråd kan dog indtil den 1. januar 2007 tilvejebringe regionplantillæg, som fastsætter retningslinjer for større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad (VVM-pligtige anlæg).

§ 3

Stk. 1. Regionplanretningslinjer, herunder kortbilag, der er tilvejebragt af amtsrådene og Hovedstadens Udviklingsråd efter de hidtil gældende regler, opretholdes, indtil de ændres eller ophæves i medfør af stk. 7 eller falder bort efter

stk. 5 eller 6. Kommunalbestyrelserne skal overholde sådanne regionplanretningslinjer, som om de var udstedt i medfør af § 3, stk. 1, i lov om planlægning. Dette gælder dog ikke regionplanretningslinjer i regionplantillæg for VVM-pligtige anlæg omfattet af stk. 4.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelserne skal overholde forslag til regionplanretningslinjer, der ikke er endeligt vedtaget, hvis fristen for fremsendelse af indsigelser m.v. mod planforslaget er udløbet den 1. januar 2006, som om de var udstedt i medfør af § 3, stk. 1, i lov om planlægning, indtil de ændres eller ophæves i medfør af stk. 7 eller falder bort efter stk. 5 eller 6.

Stk. 3. Kommunalbestyrelser skal virke for gennemførelsen af regionplanretningslinjer, der er omfattet af stk. 1 eller 2, herunder ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen.

Stk. 4. Regionplanretningslinjer i regionplantillæg for VVM-pligtige anlæg vedtaget af amtsrådene og Hovedstadens Udviklingsråd efter de hidtil gældende regler opretholdes, som om de var retningslinjer i kommuneplaner vedtaget i medfør af § 11 a, nr. 7, i lov om planlægning, som affattet ved denne lov.

Stk. 5. Regionplanretningslinjer for anvendelsen og beskyttelsen af vandressourcerne og for kvaliteten af vandløb, søer og kystvande falder bort i det enkelte vanddistrikt ved ikrafttrædelsen af en vandplan efter lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, der gælder for vanddistriktet.

Stk. 6. Regionplanretningslinjer for anvendelsen af arealer til udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden falder bort i den enkelte region ved ikrafttrædelsen af en råstofplan efter råstofloven, der gælder for regionen.

Stk. 7. Miljøministeren kan med virkning for en eller flere kommuner dispensere fra, helt eller delvis ophæve, ændre eller tilvejebringe tillæg til regionplanretningslinjer, jf. stk. 1 og 2. Det eller de berørte amtsråd eller Hovedstadens Udviklingsråd bistår indtil den 1. januar 2007 miljøministeren med at ændre eller tilvejebringe tillæg til disse regionplanretningslinjer efter nærmere aftale.

§ 4

Stk. 1. Region- og kommuneplanen for Bornholm opretholdes, indtil den ændres eller ophæves i medfør af en kommuneplan for Bornholm

efter lov om planlægning som ændret ved denne lov, jf. dog stk. 2 og 3. Region- og kommuneplanen for Bornholm er kommuneplan i bestemmelser i lovgivningen, der tillægger kommuneplaner retsvirkninger.

Stk. 2. Retningslinjer i region- og kommuneplanen for Bornholm for anvendelsen og beskyttelsen af vandressourcerne og for kvaliteten af vandløb, søer og kystvande opretholdes indtil ikrafttrædelsen af en vandplan efter lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, der gælder for Bornholm. Miljøministeren kan dog dispensere fra, helt eller delvis ophæve, ændre eller tilvejebringe tillæg til retningslinjerne.

Stk. 3. Retningslinjer i region- og kommuneplanen for Bornholm for anvendelsen af arealer til udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden opretholdes indtil ikrafttrædelsen af en råstofplan efter lov om råstoffer, der gælder for Bornholm.

§ 5

I det omfang regler i anden lovgivning pålægger en myndighed at overholde retningslinjer i en regionplan, og hvor denne lovgivning som følge af kommunalreformen ændres til en forpligtelse til at overholde retningslinjerne i en kommuneplan, skal den pågældende myndighed tillige overholde retningslinjer i en regionplan, der midlertidigt helt eller delvist er opretholdt i medfør af § 3, stk. 1 eller 2, eller § 4.

§ 6

Stk. 1. Sager om VVM-pligtige anlæg efter planloven, der ikke er færdigbehandlet af regionplanmyndigheden den 1. januar 2007 oversendes til vedkommende kommunalbestyrelse eller til miljøministeren i de sager, hvor ministeren har overtaget kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser efter regler fastsat i henhold til § 11 i, stk. 1. Kommunalbestyrelsen eller ministeren behandler sagen efter reglerne i lov om planlægning, som affattet ved denne lov.

Stk. 2. Kommuneplaner, der er tilvejebragt efter de hidtidige planlove, opretholdes indtil de ændres efter reglerne i lov om planlægning, som affattet ved denne lov. Dette gælder også kommuneplaner i sammenlagte eller delte kommuner, der er tilvejebragt af de hidtidige kommunalbestyrelser.

Stk. 3. Kommuneplanforslag, som vedrører arealer i kommuner, som sammenlægges eller deles, og som ikke er endelig vedtaget den 1. januar 2007 færdigbehandles af kommunalbestyrelsen i den eller de kommuner, hvor arealerne er beliggende efter den nævnte dato.

Stk. 4. De i medfør af lov om planlægning udstedte regler eller beslutninger opretholdes, indtil de ophæves eller ændres i medfør af lov om planlægning, som affattet ved denne lov.

§ 7

Miljøministeren kan i øvrigt fastsætte overgangsregler.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af en ny kommunalreform.

Forslaget er således et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti om en strukturreform og den efterfølgende aftalte udmøntningsplan fra september 2004.

Aftalen indebærer, at der gennemføres en kommunalreform, som grundlæggende ændrer rammerne for varetagelsen af de offentlige opgaver og den offentlige service i Danmark. Et centralt element i reformen er nedlæggelsen af landets amtskommuner, Hovedstadens Udviklingsråd samt Hovedstadens Sygehusfællesskab og etablering af nye, større kommuner. Med reformen sker der en ny fordeling af de opgaver, der løses i den offentlige sektor, mellem kommuner, regioner og statslige myndigheder.

På den fysiske planlægnings område indebærer aftalen væsentlige ændringer af det eksisterende plansystem. Med forslaget til ændring af planloven udmøntes forligspartiernes ønsker om, at den fysiske planlægning fremover bliver enklere og i højere grad kan baseres på inddragelse af borgere, virksomheder og interesseorganisationer i planlægningsprocessen.

Forslaget til ændring af planloven indebærer først og fremmest, at kommunerne overtager hovedparten af de nuværende regionplanmyndigheders (amtsråd, Hovedstadens Udviklingsråd og Bornholms kommunalbestyrelse) opgaver på planområdet. De fremtidige kommuneplaner skal således indeholde mål og retningslinjer for udviklingen såvel i byerne som i det åbne land. Kommuneplanen bliver det fysiske dokument, der indeholder de begrænsninger af arealanvendelsen, som er resultatet af kommunens egne beslutninger og de begrænsninger, som følger af regionale eller statslige beslutninger. Kommuneplanen bliver hermed det samlede dokument, hvor borgere, virksomheder og interesseorganisationer kan orientere sig om regler m.v. for arealanvendelsen i kommunen.

Ifølge aftalen om strukturreformen skal de nye regioner udvikle en ny plantype, den regionale udviklingsplan, som skal være et helt nyt og strategisk værktøj, der dækker generelle og overordnede aspekter af relevante forhold for regionens udvikling. Udviklingsplanerne skal indeholde en samlet overordnet vision for regionens udvikling og skal på erhvervsområdet baseres på de regionale erhvervsudviklingsstrategier, som vækstforaene skal udarbejde.

Staten får efter aftalen en mere aktiv rolle for at sikre overordnede planhensyn i en mere decentraliseret planproces. Det påhviler staten at påse, at kommunerne og regionerne i deres planlægning respekterer overordnede interesser og at gøre indsigtelse mod kommuneplaner og regionale udviklingsplaner, der ikke er i overensstemmelse med disse overordnede interesser.

2. Lovforslagets hovedindhold:

Gældende ret, jf. afsnit 2.1.

En styrket landsplanlægning, jf. afsnit 2.2.

Regulering af detailhandel, jf. afsnit 2.3.

Hovedstadsområdet, jf. afsnit 2.4.

Ophævelse af kapitlet om regionplanlægning, jf. afsnit 2.5.

Regional udviklingsplanlægning, jf. afsnit 2.6.

Kommuneplanlægning, jf. afsnit 2.7.

Overgangsbestemmelser, jf. afsnit 2.8.

2.1. Gældende ret

Den seneste større ændring af plansystemet fandt sted i 1991, hvor kommuneplanloven (lov nr. 287 af 26. juni 1975), lovforslag nr. 168, Folketingstidende 1974-75: 1697, 2607, 5889, 5973, Tillæg A 2661, Tillæg B 641, 1481, Tillæg C 449, regionplanloven (lov nr. 375 af 13. juni 1973 om lands- og regionplanlægning), Folketingstidende 1972-73: 3383, 4169, 7310, 7638, Tillæg A 4969, Tillæg B 2355, Tillæg C 1805, zonenloven (lov nr. 315 af 18. juni 1969 om by- og landzoner), Folketingstidende 1968-69: 1568, 2114, Tillæg A 1569, Tillæg C 897 og sommerhusloven (lov nr. 267 af 7. juni 1972 om sommerhuse og camping m.v.), Folketingstidende 1971-72: 2746, 3204, 6167,

6309, Tillæg A 1953, Tillæg B 1805, 2227, Tillæg C 487 blev sammenskrevet i planloven (lov nr. 388 af 6. juni 1991), lovforslag nr. 76, Folketingstidende 1990-91: 817, 1971, 7472, Tillæg A 1729, Tillæg B 1641, 1701, Tillæg C 925. Loven har som overordnet formål at forene de samfundsmæssige interesser i anvendelsen af landets arealer samt at medvirke til at værne landets natur og miljø. Et hovedprincip ved reformen var at videreudvikle reglerne om decentralisering, rammestyring og borgerdeltagelse.

Der udarbejdes i dag ikke en samlet landsplan, men miljøministeren skal efter hvert nyvalg til Folketinget afgive en redegørelse til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Redegørelserne tager forskellige aktuelle planlægningsstemaer op til nærmere behandling. Landsplanredagørelsen tilvejebringes på grundlag af et debatoplæg, hvorefter der udarbejdes et forslag til landsplanredagørelse, som også fremlægges til offentlig debat.

De landsplanmæssige interesser varetages herudover navnlig gennem miljøministerens beføjelser til at yde konkret og generel vejledning og fastsætte regler for den amtskommunale og kommunale planlægning (landsplandirektiver m.v.) samt ved adgangen til at gøre indsigelse mod regionplanforslag på de statslige myndigheders, herunder ministerens egne, vegne. Derudover har ministeren mulighed for at overtage et amtsråds/Hovedstadens Udviklingsråds og kommunalbestyrelses kompetencer efter loven i særlige tilfælde.

I forbindelse med de periodiske regionplanrevisioner (hvert 4. år) udgives normalt en statslig udmelding til amtskommunerne som et grundlag for regionplanlægningen, senest publikationen »Overblik over statslige interesser i regionplanrevision 2005«, december 2002.

Der udarbejdes som grundlag for planlægningen forskellige udredninger m.v., ligesom der udføres informations- og vejledningsvirksomhed over for amter, kommuner og øvrige »brugere« af lovgivningen.

Statslige myndigheder kan efter planloven gøre indsigelse imod lokalplanforslag ud fra de særlige hensyn, som disse myndigheder varetager. Hvis der ikke opnås enighed med den pågældende kommunalbestyrelse, kan uafklarede spørgsmål indbringes for miljøministeren til afgørelse.

Regionplanerne, der revideres hvert 4. år og i øvrigt kan ændres (ved tillæg) efter behov, fastlægger på grundlag af en sammenfattende planlægning af de forskellige arealinteresser rammer for amternes udvikling med hensyn til især følgende temaer: byudviklingen, den overordnede trafikstruktur, be-

skyttelsen af areal- og naturressourcer, rekreation og turisme, placeringen af større anlæg og virksomheder samt retningslinjer for detailhandelslokaliseringer af regional betydning.

Regionplanen skal endvidere indeholde retningslinjer for anlæg, der kræver en særlig vurdering af de miljømæssige konsekvenser (VVM-pligtige anlæg). Planlovens VVM-regler blev suppleret ved en ændring af loven i 1999 (lov nr. 368 af 2. juni 1999 om ændring af lov om planlægning (VVM-regler m. v.)), lovforslag nr. 134, Folketingstidende 1998-99: 2831, 6812, 7131, Tillæg A 3209, 3178, Tillæg B 881, 1254, Tillæg C 720.

Regionplanlægningen fastlægger rammerne for kommunernes kommune- og lokalplaner, som ikke må være i strid med regionplanen. Regionplanmyndigheden og kommunerne skal virke for gennemførelsen af regionplanen, herunder ved udøvelse af beføjelser efter lovgivningen. Regionplanens retningslinjer har derfor også betydning som grundlag for den efterfølgende administration af enkeltsager efter anden arealanvendelseslovgivning. Regionplanernes udpegninger af områder med f.eks. særlige landskabs-, skovrejsnings-, naturbeskyttelses- og miljøbeskyttelsesinteresser indgår således med betydelig vægt i de skønmæssige vurderinger i enkeltsagsadministrationen.

Regionplanmyndighederne skal gøre indsigelse mod forslag til lokalplaner, kommuneplaner og ændringer til kommuneplaner, når der er tale om forhold af lands- og regionplanmæssig betydning.

Hovedstadsområdet udgør ét stort sammenhængende byområde, hvor afgørelser om byudvikling i en kommune i det ene amt påvirker udviklingsmulighederne i andre kommuner og i andre amter. Derfor er der fastlagt enkelte supplerende regler om regionplanlægningen i Hovedstadsområdet (se lov nr. 355 af 2. juni 1999 om ændring af forskellige love som følge af oprettelsen af Hovedstadens Udviklingsråd, lovforslag nr. 227, Folketingstidende 1998-99: 5673, 6828, Tillæg A 5422, 5381, Tillæg B 1010, 1237, Tillæg C 681). Hovedstadens Udviklingsråd, der er regionplanmyndighed i hovedstadsområdet, skal, på grundlag af en vurdering af udviklingen i regionen som helhed, yderligere fastsætte retningslinjer for fordelingen af den fremtidige byggeaktivitet i byzone og rækkefølgen herfor samt for vandforsyningen og spildevandsafledningen, antallet af kolonihaver og deres placering, samt beliggenheden af de centrale byområder (detailhandel).

Kommunalbestyrelserne skal hvert 4. år offentliggøre en strategi for kommuneplanlægningen, og bl.a.

i den forbindelse skal der tages stilling til behovet for evt. hel eller delvis revision af kommuneplanen. Bestemmelserne om en strategi for kommuneplanlægningen blev indført i planloven ved en ændring af loven i 2000 (lov nr. 110 af 15. februar 2000 om ændring af lov om planlægning og lov om ændring af forskellige love som følge af oprettelsen af Hovedstadens Udviklingsråd), lovforslag nr. 92, Folketingstidende 1999-2000: 1671, 3816, 4005, Tillæg A 2580, 2560, Tillæg B 343, Tillæg C 341. Lovændringen har styrket kommuneplanlægningens strategiske og tværsektorielle funktion. Dermed er deltagelse af eksterne parter som borgere, erhvervsliv, investorer, organisationer m.v. yderligere aktualiseret.

Kommuneplanen fastsætter – inden for rammerne af lands- og regionplanlægningen – de overordnede mål og rammer for arealanvendelsen i kommunen. I planen fastlægges hovedstrukturen for kommunen samt nærmere rammer for lokalplanlægningen.

I lokalplaner kan kommunalbestyrelsen fastsætte bestemmelser om en lang række forhold, og bestemmelserne er bindende for de enkelte grundejere, når de vil ændre den eksisterende anvendelse eller opføre ny bebyggelse. Kerneområdet for lokalplanerne er regulering af udstyknings-, vej- og bebyggelsesforhold samt anvendelsen af de forskellige arealer og bygninger bl.a. for at fremme by-, landskabs- og kulturmiljøer og undgå nabogener.

I landzone må der som hovedregel ikke foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bebyggelse og arealer uden en tilladelse fra kommunalbestyrelsen som landzonemyndighed. Der gælder dog visse undtagelser fra tilladelseskravet. Der kræves således f.eks. ikke tilladelse til byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af en landbrugs- eller skovbrugsejendom.

2.2. En styrket landsplanlægning

Aftalen om strukturreformen forudsætter en styrket landsplanlægning, og staten får med kommunalreformen en mere aktiv rolle for at sikre overordnede planhensyn i en mere decentraliseret planproces.

Den overordnede landsplanlægning og overordnede planlægning på natur- og miljøområdet placeres i staten. En række overordnede interesser, f.eks. beskyttelse af kysterne, varetages gennem planloven og i samspil med sektorlovgivningen.

Lovforslaget indeholder en ændring af bestemmelsen om miljøministerens afgivelse af en landsplanredegørelse efter nyvalg til Folketinget. Forslaget styrker det politiske indhold af de kommende landsplanredegørelser ved at rette landsplanredegørelsen mod

kommunalbestyrelser og regionsråd frem for – som i den gældende lov – mod Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Efter aftalen om strukturreformen og lovforslaget får staten pligt til at gøre indsigelse mod kommuneplaner og regionale udviklingsplaner, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser. Proceduren herfor vil være som i dag i forhold til regionplanerne, hvor det er miljøministeren, der på egne eller andre ministeriers vegne, fremsætter indsigelsen inden offentlighedsperiodens udløb.

Ministeren får pligt til at gøre indsigelse over for forslag til lokalplaner i kystnærhedszonen, der er i strid med planlovens bestemmelser om planlægning i kystnærhedszonen.

Enkelte konkrete planopgaver, bl.a. vedrørende større offentlig infrastruktur og anlæg af national og regional betydning, skal efter kommunalreformen varetages af staten med indspil til planlægningen fra kommunerne og regionerne. Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 14.

Der vil blive tale om en øget anvendelse af landsplandirektiver med henblik på at sikre placeringen af vanskeligt lokaliserbare anlæg. Placeringen af disse bliver i dag sikret gennem regionplanlægningen. Der kan f.eks. være tale om placeringen af affaldsdepoter, f.eks. lossepladser, større infrastrukturanlæg m.v.

Staten varetager efter aftalen om strukturreformen også VVM-vurderinger (Vurderinger af Virkningerne på Miljøet) af eksempelvis risikoanlæg og andre virksomheder, hvor staten har godkendelseskompetencen.

Den ændrede opgavefordeling må endvidere forventes at medføre et øget behov for statslig vejledning samt en øget anvendelse af dialogprojekter, hvor staten og de lokale myndigheder samarbejder om udviklingen i et område.

Staten vil efter lovforslaget endvidere til brug for den kommunale planlægning skulle udarbejde en »Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen« med beskrivelser af de bindinger for kommunernes planlægning, der bl.a. er lagt fast i de forskellige ministeriers lovgivning.

2.3. Regulering af detailhandel

De overordnede landsplanmål for planlægningen til butiksformål er at fremme et varieret butiksudbud i de mindre og mellemstore byer og i de enkelte bydele i de større byer samt at fremme butikslokalisering, hvor der er god tilgængelighed for alle trafikarter.

De gældende regler om detailhandel blev indført i planloven i 2002 (lov nr. 383 af 6. juni 2002 om ændring af lov om planlægning og lov om Hovedstadens

Udviklingsråd (Ændring af reglerne om landzoneadministration og reglerne om planlægning til butikksformål), lovforslag nr. 59, Folketingstidende 2001-02: 1805, 7119, 1267, 7352, 7804, Tillæg A 1774, 1750, Tillæg B 1149, 1621, Tillæg C 662. Herefter skal regionplanerne indeholde retningslinjer for den regionale detailhandelsstruktur, som er defineret i den gældende planlovs § 6 b. Planlægningen for dagligvarebutikker over 3.000 m² og udvalgsvarebutikker over 1.500 m² samt planlægning for bydelscentre og aflastningsområder, der kan rumme mere end 3.000 m² bruttoetageareal til butikksformål er således en regional opgave. I hovedstadsområdet skal Hovedstadens Udviklingsråd yderligere fastsætte regionplanretningslinjer om beliggenheden af de centrale byområder i regionen.

Beliggenheden kan i regionplanerne fastsættes med angivelse af de bymidter eller bydele i regionen, hvor de store butikker kan etableres, men ikke ved en præcis geografisk placering. Retningslinjerne for beliggenheden af de centrale byområder i hovedstadsområdet skal angive den omtrentlige placering af og udstrækning af de centrale byområder. Den mere præcise fastlæggelse af det maksimale bruttoetageareal til butikker i områderne sker i kommuneplanerne.

Med lovændringen i 2002 fik kommunerne hovedansvaret for detailhandelsplanlægningen. Kommunerne har således kompetencen til at fastlægge afgrænsningen af butiksområdet i bymidten – den centrale del af en by – og til at fastsætte rammer for butiksudviklingen her. De nærmere regler for kommune- og lokalplanlægning for arealer til butikksformål fremgår af lovens kapitel 2 b.

Det fremgår af aftalen om strukturreformen, at forudsætningerne for kommunernes planlægning vil blive præciseret med henblik på at fastholde nuværende mål for udviklingen. Med hensyn til detailhandel vil lovforslaget indebære, at den nuværende praksis fastholdes.

Efter lovforslaget skal miljøministeren fastsætte regler for beliggenheden af større butikker og for butiksområder uden for bymidten, svarende til de nuværende regionplanretningslinjer. Det er tilsvarende miljøministeren, der fastsætter regler for beliggenheden af de centrale byområder i hovedstadsområdet. Det forudsættes, at ministeren i den forbindelse redegør for de særlige planlægningsmæssige begrundelser for fastsættelse af eventuelle butiksstørrelser på mere end 3.000 m² for dagligvarebutikker og 1.500 m² for udvalgsvarebutikker.

Kommunernes planlægning skal ske inden for rammerne af de af miljøministeren fastsatte regler om be-

liggenheden af og de maksimale bruttoetagearealer for dagligvarebutikker over 3.000 m² og udvalgsvarebutikker over 1.500 m² og inden for rammerne af det fastsatte maksimale bruttoetageareal til butikksformål i de enkelte butiksområder uden for den centrale del af en by.

Visse butikksprojekter er omfattet af planlovens regler om vurdering af virkningerne på miljøet, jf. forslaget til § 11 g (lovforslagets § 1, nr. 14). Det gælder detailhandelscentre, der har regional betydning og visse større butikcentre. Med lovforslaget er det som hovedregel kommunerne, der har kompetence til at vedtage retningslinjer i kommuneplanen for VVM-anlæg, herunder butikksprojekter. Også for de VVM-pligtige anlæg gælder, at planlægningen herfor skal ske inden for rammerne af de af miljøministeren fastsatte regler efter § 5 e.

2.4. Hovedstadsområdet

Hovedstadsområdet udgør ét byområde med sammenhængende bolig- og arbejdsmarkeder og fælles regionale friluftsområder og grønne områder på tværs af kommunegrænserne. Det er baggrunden for, at tidligere planlove har indeholdt særlige bestemmelser om planlægningen i hovedstadsområdet, og at regionplanlægningen i hovedstadsområdet ikke kun har omfattet regulering af det åbne land og byarealernes afgrænsning, men også en regulering af byarealernes anvendelse.

Særlige offentlige myndigheder har haft ansvaret for den regionale planlægning i hovedstadsområdet. I perioden 1974 til 1989 havde Hovedstadsrådet ansvaret, og siden 2000 har Hovedstadens Udviklingsråd haft ansvaret. I perioden 1990 til 2000 havde Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amter samt Københavns og Frederiksberg Kommuner ansvaret for den regionale planlægning, men inden for nogle rammer i planloven, som sikrede en koordination mellem de fem regionale enheder.

Hovedstadsområdet rummer en enestående trafikal infrastruktur med international lufthavn, havne, bane- og vejnet samt fast forbindelse til Sverige. Området rummer endvidere en særlig stor koncentration af institutioner og virksomheder, som er afgørende for udvikling af videnssamfundet.

En videreudvikling af hovedstadsområdet som Danmarks hovedstad forudsætter et velfungerende byområde med gode lokaliseringsmuligheder for virksomheder, gode uddannelsesinstitutioner, attraktive boligområder med en høj kvalitet af den kommunale service, gode rekreative muligheder, og et velfunge-

rende transportsystem såvel i forhold til vejtransport som i forhold til kollektiv transport.

Lovforslaget fastlægger, at hovedstadsområdet omfatter kommunerne i Region Hovedstaden (ekskl. Bornholm) samt Bramsnæs, Greve, Gundsø, Hvalsø, Køge, Lejre, Ramsø, Roskilde, Skovbo, Solrød, Vallø og Stevn's Kommuner i Region Sjælland. Afgrænsningen af hovedstadsområdet svarer til det hidtidige HUR-område suppleret med den nuværende Stevn's Kommune som følge af kommunesammenlægning.

Når amterne nedlægges, nedlægges også Hovedstadens Udviklingsråd som det særlige planlægningsorgan for hovedstadsområdet. På grund af hovedstadsområdets karakter af sammenhængende byområde, indebærer lovforslaget, at kommuneplanlægningen skal ske på grundlag af en vurdering af udviklingen i hovedstadsområdet som helhed. Et forslag om byudvikling i én kommune kan påvirke byudviklingsmulighederne og have betydelige trafikale konsekvenser i andre kommuner. Et rekreativt område i én kommune kan meget vel være af betydning for borgere i andre kommuner end den pågældende kommune og nabo-kommunerne.

Lovforslagets bestemmelser om hovedstadsområdets planlægning skal bidrage til at sikre disse forhold, og til at udviklingen i den enkelte kommune bidrager til en udvikling, som er gunstig for hovedstadsområdet som helhed. Byudviklingen skal koordineres med hovedstadsområdets overordnede trafikale infrastruktur. Det er en forudsætning for en fortsat udvikling af områdets konkurrenceevne og kvaliteter som bosætnings- og erhvervsområde. Det er en forudsætning for at kunne udnytte de muligheder, som et øget samarbejde på tværs af Øresund rummer, samt for at styrke hovedstaden i forhold til andre storbyregioner i Europa.

Lovforslaget fastlægger, at fingerbystrukturen fastholdes som grundprincip for byudvikling. Hermed videreføres det overordnede princip for byudvikling, som har ligget til grund for byområdets udvikling siden 1948 og været gældende i regionplanlægningen siden Hovedstadsrådets Regionplan 1989. Kommuneplanlægningen skal sikre, at hovedprincipperne i fingerbystrukturen videreføres. Der gælder forskellige principper for de forskellige dele af hovedstadsområdet. Hovedstadsområdet opdeles således i fire delområder: 1) det indre storbyområde, 2) det ydre storbyområde (fingerbyen, som er betjent med S-tog eller regionaltoget), 3) de grønne kiler og 4) det øvrige hovedstadsområde.

De generelle overordnede principper i lovtæksten skal konkretiseres i et Landsplandirektiv. Hermed vi-

dereføres regionplanlægningens overordnede principper for byudvikling, rekreative hensyn og lokalisering af byfunktioner af regional betydning i hovedstadsområdet, og det sikres, at de kan moderniseres i takt med samfundsudviklingen. Det er imidlertid ikke hensigten, at der i Landsplandirektivet skal fastlægges detaljerede retningslinjer. Kommunerne får et betydeligt råderum til at omsætte principperne i kommuneplanlægningen. De overordnede principper i Landsplandirektivet vil ikke fratage kommunerne udspilsretten. Det betyder f.eks., at afgrænsning af arealudlæg og fastsættelse af anvendelsesbestemmelser sker i kommune- og lokalplanlægningen.

I planlovens § 22 a indføres der krav om, at Landsplandirektiver for bl.a. hovedstadsområdet gennemføres efter at et forslag har været offentliggjort og sendt til de berørte ministerier, kommunalbestyrelser og regionsråd med en høringsfrist på mindst 8 uger. Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg orienteres forud for udstedelse af Landsplandirektiver.

Kommunalbestyrelserne – og andre berørte parter – vil således blive hørt om principperne i Landsplandirektivet forud for, at det udstedes. Den endelige afvejning vil blive foretaget af miljøministeren i et samspil med berørte ressortministre.

Lige som i resten af landet opretholdes »HUR's Regionplan 2005« i en overgangsperiode med samme retsvirkning som et landsplandirektiv. På grund af de særlige regler i hovedstadsområdet vil miljøministeren i 2006 tilvejebringe et Landsplandirektiv, der med virkning fra 1. januar 2007 fastsætter overordnede principper for byudvikling og rekreative hensyn mv., som erstatter de overordnede principper for disse emner i »Regionplan 2005«, mens den resterende del af »Regionplan 2005« forbliver i kraft. Både regioner og kommuner får hermed et grundlag for såvel deres planlægningsarbejde som for deres administration.

Kommunerne skal herefter opdatere deres kommuneplaner efter de nye regler i loven. De nye kommuneplaner forudsættes at blive udformet i den første valgperiode frem til 2009 i overensstemmelse med de fastsatte overordnede principper. Lige som i det øvrige land vil de resterende dele af "Regionplan 2005" kunne ophæves i takt med at kommunerne udarbejder forslag til kommuneplan med det nye indhold. Den nye kommuneplan vil imidlertid ikke kunne vedtages endeligt af kommunalbestyrelsen før miljøministeren har ophævet »Regionplan 2005« for de nye af kommuneplanen omfattede forhold. Miljøministeren vil i forbindelse hermed påse, at kommuneplanforslaget respekterer dels overordnede interesser i relation til disse forhold og dels de overordnede principper for

byudvikling mv., der er fastlagt i det nye landsplandirektiv efter lovforslaget.

Det landsplandirektiv, der forudsættes udarbejdet i 2006, vil blive tilvejebragt i dialog med relevante sektorministerier og under inddragelse af disses kompetence. Arbejdet med direktivet vil endvidere ske i dialog med kommunalbestyrelserne og under inddragelse af offentligheden. Det forudsættes endvidere at blive forelagt Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg til orientering, før det udstedes.

For at sikre en dynamisk tilpasning mellem udvikling og planlægning vil der være behov for løbende at kunne ændre Landsplandirektivet. Det kan f.eks. være en ændring af lokaliseringsprincipperne eller en videudbygning af den overordnede struktur, f.eks. med forlængede byfingre. Det sidste vil indebære en ændring af hvilke områder, som indgår i de forskellige delområder af hovedstadsområdet. Ændringer af Landsplandirektivet kan være foranlediget af kommunale behov eller være resultatet af dialogprojekter mellem kommuner, regioner og statslige myndigheder.

De regionale udviklingsplaner for Region Hovedstaden og Region Sjælland vil lige som i det øvrige land indgå som regionernes bidrag til landsplanlægningen efter planloven og vil derfor også kunne indgå i grundlaget for den fremtidige fastlæggelse af indholdet af landsplandirektivet for de overordnede principper. De regionale udviklingsplaner kan f.eks. have peget på, at det kan være hensigtsmæssigt at forlænge en eller flere byfingre og at koble byudvikling på en given infrastruktur. De regionale udviklingsplaner kan desuden have peget på, at det kunne være hensigtsmæssigt særligt at styrke en byfinger med visse typer af byfunktioner.

Landsplanredegørelsen skal ifølge lovforslaget omhandle de særlige forhold af betydning for planlægningen i hovedstadsområdet. Regeringen skal heri redegøre for statens egne dispositioner i hovedstadsområdet og give en vurdering af de overordnede udviklingstendenser. Kommunerne anbefales at tage hensyn til statens dispositioner og vurderinger i deres planlægning.

2.5. Ophævelse af kapitlet om regionplanlægning

Som en konsekvens af, at der ikke længere skal udarbejdes regionplaner, indebærer lovforslaget, at de gældende regler i lovens kapitel 3 om regionplanlægning ophæves.

Efter de gældende regler har amtsrådene, Hovedstadens Udviklingsråd og Bornholms kommunalbesty-

relse ansvaret for at udarbejde en regionplan, der fastlægger en sammenfattende planlægning af de forskellige arealinteresser i området. Se bemærkningerne til afsnit 2.1.

Aftalen om strukturreformen medfører, at kommunerne får kompetence til at planlægge for de detaljerede aspekter af de nuværende regionplaner. Det bliver således fremtidig kommuneplanen, som skal fastlægge retningslinjer for anvendelse af arealer for de emner, som i dag er behandlet i regionplanen. Kommuneplanen bliver derved det samlede dokument, hvor borgere og virksomheder kan orientere sig om regler m.v. for arealanvendelsen i området. Se i øvrigt bemærkningerne til kommuneplanen under afsnit 2.7.

Den ændrede opgavefordeling efter kommunalreformen medfører samtidig, at staten får en mere aktiv rolle for at sikre de overordnede planhensyn. Staten vil således bl.a. skulle varetage konkrete planlægningsopgaver, der tidligere var en del af regionplanen, f.eks. vedrørende offentlig infrastruktur af regional betydning og VVM-vurderinger af visse kategorier af risikoanlæg. Se i øvrigt ovenfor under afsnit 2.2.

Som en helt ny plantype i plansystemet skal regionsrådene udarbejde en regional udviklingsplan. Den regionale udviklingsplan vil være et helt nyt strategisk værktøj, der dækker generelle og overordnede aspekter af relevante forhold for regionens udvikling. Reglerne om regional udviklingsplanlægning indføres som nyt kapitel 3, se nedenfor.

Udover at ophæve de gældende regler om regionplaner indeholder lovforslaget for regionplanernes vedkommende en overgangsordning, hvorefter de gældende regionplaners retningslinjer (»Regionplanerne 2005«) tillægges samme retsvirkning som regler i medfør af § 3, stk. 1, (landsplandirektiver) pr. 1. januar 2007. »Regionplanerne 2005« vil således herefter fungere som de samlede overordnede bindende retningslinjer for kommunernes planlægning og konkrete administration i en overgangsperiode, indtil kommunerne har opdateret deres kommuneplaner efter de nye regler.

2.6. Regional udviklingsplanlægning

Aftalen om strukturreformen medfører, at regionsrådene skal udvikle en ny plantype, den regionale udviklingsplan, som skal være et helt nyt og strategisk værktøj, der dækker generelle og overordnede aspekter af relevante forhold for regionens udvikling. Udviklingsplanerne skal udgøre et inspirationsgrundlag og en samlet paraply for udviklingsinitiativer i regionen.

Udviklingsplanens indhold

Efter lovforslaget skal den regionale udviklingsplan beskrive en ønskelig fremtidig udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder samt for natur og miljø, herunder rekreative formål erhverv, inkl. turisme, beskæftigelse, uddannelse samt kultur. Den regionale udviklingsplan vil således udtrykke regionsrådets vision for den samlede fremtidige udvikling af regionen på tværs af sektorområder og samtidig give et samlet fremtidsbillede af regionen og dens territoriale struktur.

Udover at beskrive den ønskelige udvikling foreslås det, at regionsrådet skal redegøre for de handlinger, som regionsrådet vil foretage som opfølgning på udviklingsplanen.

Som en del af den regionale udviklingsplan udarbejdes kortbilag, der med overordnede, ikke præcise udpegninger illustrerer udviklingsplanens indhold. Kortbilaget har ingen retsvirkning, men tjener alene som illustration.

Den regionale udviklingsplan har nær sammenhæng med anden planlægning. En række regionale organer udarbejder planer og strategier på forskellige sektorområder. Det gælder f.eks. vækstfora på erhvervsområdet og de regionale beskæftigelsesråd på beskæftigelsesområdet. Den regionale udviklingsplan baseres på disse planer og strategier og tegner et fælles billede af regionens samlede udvikling.

Udviklingsplanen kan tillige indeholde en redegørelse for sammenhængen mellem planen og den trafikale infrastruktur. Redegørelsen skal tage udgangspunkt i dels den besluttede og dels den planlagte kommunale og statslige infrastruktur.

Samspillet og samarbejdet mellem den danske planlægning og planlægningen i nabolandene får større og større betydning. Der er etableret formelle organer i Øresundsregionen og ved den dansk-tyske grænse. De regionale udviklingsplaner skal, hvor det måtte være relevant, forholde sig til en plan- og udviklingsmæssig sammenhæng ud over landets grænser.

Regionsrådenes rolle

Regionsrådene bliver i kraft af lovgivningen givet en række muligheder for at realisere den regionale udviklingsplan:

- gennem forslag til nye planinitiativer over for staten og kommunerne inden for regionen,
- ved at bruge økonomiske midler med hjemmel i sektorlovgivningen,
- gennem en indsats i beskæftigelsesråd,
- ved at igangsætte kulturtilbud med regional udviklingseffekt og gennem benyttelse af retten til

at indstille om placering af nye ungdomsuddannelser,

- gennem indsigelsesretten, der som en nødbremse kan bruges mod kommuneplaner, der er i strid med beskrivelsen af den regionale udviklingsplan.

Offentlighedsprocessen om den regionale udviklingsplan indebærer, at regionsrådet ved offentliggørelsen af forslaget til den regionale udviklingsplan fastsætter en frist på mindst 8 uger for fremsættelse af indsigelser m.v. mod planforslaget. Statslige myndigheder, landets øvrige regioner, kommuner og vækstfora i regionen skal have forslaget sendt til høring. Regionsrådet tager på baggrund af de indkomne kommentarer stilling til eventuelle ændringer af forslaget til den regionale udviklingsplan i forbindelse med den endelige vedtagelse.

Det kommunale råderum

Det fremgår af aftalen om strukturreformen, at de hidtidige regionplaner afskaffes. Kommuneplanen bliver i fremtiden det samlende dokument til regulering af arealanvendelsen såvel i by som på land. Regionerne tildeles kun kompetencen til en mere overordnet og strategisk udviklingsplanlægning.

Det forventes, at der bliver etableret en løbende dialog mellem kommunerne og regionen om de regionale udviklingsplaner. Dialogen vil blandt andet blive forankret i de kontaktudvalg, der i henhold til forslag til lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab, oprettes mellem kommunerne og regionerne. Den regionale udviklingsplan forventes udviklet på baggrund af bl.a. indspil fra regionens kommuner. Det er hensigten, at den regionale udviklingsplan skal indgå i grundlaget for kommuneplanlægningen. Regionsrådene pålægges derfor at offentliggøre en regional udviklingsplan inden udgangen af første halvdel af regionsrådets valgperiode på linje med, hvad der gælder for de kommuneplanstrategier, der også indgår i grundlaget for kommuneplanlægningen.

Det fremgår af aftalen om strukturreformen, at kommuneplanen skal udmøntes inden for rammerne af den regionale udviklingsplan, og at regionsrådet kan gøre indsigelse i forhold til kommunernes konkrete planlægning, hvis den er i strid med den regionale udviklingsplan.

I overensstemmelse hermed indeholder lovforslaget en adgang for regionsrådet til at gøre indsigelse over for forslag til kommuneplaner og ændringer af kommuneplaner, hvis planforslaget er i strid med den

regionale udviklingsplan. Regionsrådets indsigelse skal være båret af overordnede hensyn til regionens samlede udvikling, herunder hensynet til regionens bæredygtige udvikling.

Statens rolle i forhold til de regionale udviklingsplaner

I henhold til aftalen om strukturreformen får regionsrådene mulighed for at foreslå nye planinitiativer over for staten og en koordinerende rolle i forhold til kommunernes indspil til statens landsplanlægning.

Eftersom en del af den statslige landsplanlægning efter planloven går ud på langsigtede overvejelser om landets fremtidige geografiske struktur samt handlinger, der skal bidrage til at realisere disse overvejelser, vil de regionale udviklingsplaner naturligt udgøre en central del af regionernes indspil til landsplanlægningen.

I landsplanredegørelsen fremlægger regeringen en vision for hele landets udvikling og en overordnet stillingtagen til den udvikling, der skal foregå i de forskellige dele af landet. Landsplanredegørelsernes analyser og beskrivelser af sammenfattende fysiske og funktionelle problemstillinger kan give mulighed for at se den enkelte regions udvikling i sammenhæng med, hvad staten finder vigtigt og selv vil gøre.

Afhængigt af regeringens ønsker vil landsplanredegørelsen analysere og beskrive Danmarks funktionelle rolle i forhold til naboområderne og det øvrige Europa og de samarbejdsrelationer, det giver anledning til. Dette vil give mulighed for, at de enkelte regioner kan se sig selv i en større sammenhæng. I aftalen om strukturreformen får staten pligt til at gøre indsigelse over for et forslag til regional udviklingsplan, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser.

Den regionale udviklingsplan i relation til borgeren

Den regionale udviklingsplan har betydning som bidrag til grundlaget for landsplanlægningen, ligesom den har betydning for kommuneplanens udformning og vedtagelse.

Udviklingsplanen udgør således grundlaget for regionsrådets eventuelle indsigelser mod et forslag til kommuneplan. Når kommuneplanen er vedtaget efter afklaring af eventuelle indsigelser, er det kommuneplanen, som udgør grundlaget for arealdisponering m.v. Den enkelte borger, virksomhed eller andre offentlige myndigheder vil således ikke kunne påberåbe sig, at en konkret disposition strider mod den regionale udviklingsplan. Det er alene kommuneplanen, som udgør et administrationsgrundlag for kommunerne. Udviklingsplanens betydning ligger således alene i re-

lation til processen forud for vedtagelse af kommuneplaner eller af senere ændringer af eller tillæg til kommuneplaner.

2.7. Kommuneplanlægning

Aftalen om strukturreformen betyder, at kommuneplanen fremover bliver den bærende plantype. Kommuneplanen skal indeholde mål for udviklingen i både byerne og det åbne land. Aftalen indebærer således, at kommuneplanen ud over de eksisterende emner skal fastlægge retningslinjer for anvendelse af arealer for de emner, der i dag er retningslinjer for i regionplanen (regionplankataloget).

Prioriteringen af lokale arealinteresser henlægges herefter til kommuneplanlægningen. Det fremgår af aftalen, at forudsætningerne for kommunernes planlægning vil blive præciseret i planloven og sektorlovene med henblik på at fastholde nuværende mål for udviklingen. For at sikre at de hensyn, der i dag varetages igennem regionplanens retningslinjer, fremover bliver varetaget i kommuneplanen, er der blandt andet foretaget præciseringer af, hvad der forstås ved bevaringsværdier i det åbne land. I forbindelse med kommunalreformen foreslås planlægningen for sten, grus og andre naturforekomster i jorden overført til sektorlovgivningen, jf. forslag til lov om ændring af lov om råstoffer.

Kommuneplanens indhold

Efter lovforslaget skal kommuneplanen på baggrund af en samlet vurdering af udviklingen i kommunen indeholde retningslinjer for en række emner i byerne og i det åbne land. Emnerne er angivet i et »kommuneplankatalog« svarende til en sammenskrivning af regionplankataloget og emnerne for kommuneplanlægningen i den gældende planlov.

Kommuneplanen skal f.eks. indeholde retningslinjer for udlægning af arealer til byzoner og sommerhusområder samt retningslinjer for beliggenheden af arealer til forskellige byformål inden for byzonen. Der er tale om fortsættelse af den eksisterende praksis.

Kommuneplanerne skal endvidere indeholde retningslinjer for de emner, der tidligere indgik i regionplanerne. Kommuneplanerne skal herefter bl.a. indeholde retningslinjer for beliggenheden af arealer til fritidsformål, skovrejsning, infrastrukturanlæg og tekniske anlæg. Kommuneplanen skal endvidere varetage de jordbrugsmæssige interesser og naturbeskyttelsesinteresserne. Kommuneplanerne skal desuden sikre lavbundsarealer, kulturhistoriske bevaringsværdier, landskabelige bevaringsværdier og geologiske bevaringsværdier. Endelig skal kommuneplanerne inde-

holde retningslinjer for anvendelse af kystnærhedszonen og anvendelsen af vandløb, søer og kystvande.

Lovforslaget opretholder reglerne om, at kommuneplanen indeholder en hovedstruktur med overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen. Lovforslaget opretholder også reglerne om, at der skal fastsættes rammer for indholdet af lokalplaner for de enkelte dele af kommunen. Det sker i form af mere detaljerede retningslinjer for arealanvendelse, bebyggelse m.v. i de enkelte dele af kommunen.

Med strukturaftalen overtager kommunerne myndighedskompetencen efter en række sektorlove, bl.a. natur-, miljø- og vejlovgivningen. Kommuneplanens retningslinjer vil fremover udgøre grundlaget for kommunernes administration af planlovens landzonebestemmelser og for kommunernes administration af de fremtidige kompetencer inden for sektorlovgivningen.

Kommunerne får med forslaget i langt højere grad end tidligere mulighed for at fastlægge målene for udviklingen i hele kommunen og for at detaljere disse i relation til deres administration af tilladelser, dispensationer og godkendelser i henhold til lovgivningen samt i forhold til handlingsplaner efter miljømålsloven, naturforvaltning, støtteordninger m.v. i det åbne land.

Kommunalbestyrelsen kan således også anvende kommuneplanen til at fastlægge en mere detaljeret plan i et geografisk afgrænset område.

Redegørelse for kommuneplanens forudsætninger

Kommuneplanen skal som hidtil ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger. Denne redegørelse har stor betydning for offentlighedens forståelse af baggrunden for planlægningen og er dermed et væsentligt grundlag for den offentlige debat om planforlaget.

Redegørelsen skal indeholde oplysninger om rækkefølgen for planens gennemførelse og for sammenhæng til kommuneplanlægningen i nabokommuner. Det skal endvidere fremgå, hvordan kommuneplanen forholder sig til den regionale udviklingsplan samt kommunalbestyrelsens strategi for udviklingen i kommunen.

Efter lovforslaget skal redegørelsen for kommuneplanens forudsætninger indeholde oplysninger om beskyttede områder efter anden lovgivning og eventuelle arealreservationer efter sektorlove. Redegørelsen skal også indeholde oplysninger om bestemmelser i vandplanen, Natura 2000-planen, Natura 2000-skov-

planen og råstofplanen, der er relevante for planlægningen af arealanvendelsen i kommunen.

Redegørelsen skal tillige indeholde oplysninger om den fremtidige udvikling i kystnærhedszonen.

Der er i dag detaljerede krav til redegørelsen for den del af kommuneplanen, der indeholder rammer for forsyning med butikker. Der sker ingen ændring i disse bestemmelser.

Med lovforslaget skal kommuneplanlægningen indeholde retningslinjer for anlæg, der må antages at påvirke miljøet væsentligt (VVM-anlæg). For disse anlæg indeholder forslaget krav om, at redegørelsen skal indeholde en vurdering af de miljømæssige konsekvenser. Det er miljøministeren, der fastsætter regler om, hvilke mindsteoplysninger der er nødvendige for, at en miljømæssig vurdering kan foretages. Reglerne svarer til de gældende regler for regionplanlægning for VVM-pligtige anlæg.

Revision af kommuneplanen

Planlovens eksisterende bestemmelser om revision af kommuneplaner er et resultat af en lovændring i 2000 på baggrund af anbefalinger fra »Kommuneplanudvalget« (lov nr. 110 af 15. februar 2000 om ændring af lov om planlægning og lov om ændring af forskellige love som følge af oprettelsen af Hovedstadens Udviklingsråd (Revision af kommuneplaner, lokal Agenda 21 og fravigelse af reglerne om planlægning i kystnærhedszonen vedrørende sommerhusområder m.v.)), lovforslag nr. 59, Folketingstidende 1999-2000: 1671, 3816, 4005, Tillæg A 2580, 2560, Tillæg B 343, Tillæg C 341. Med lovændringen blev der efter ønske fra bl.a. Kommunernes Landsforening åbnet mulighed for en mere fleksibel revision af kommuneplanen. De gældende regler åbner mulighed for, at hele kommuneplanen revideres, at der skal foretages en revision af kommuneplanens bestemmelser for særlige emner eller områder i kommunen, eller at kommuneplanen genvedtages for en ny 4-års-periode.

Som konsekvens af, at kommunerne bliver større, og af at kommuneplanen også skal indeholde retningslinjer for emner i det åbne land, der i dag revideres hvert 4. år i regionplanen, foreslås de gældende regler om revision af kommuneplaner ændret. Det anses ikke for sandsynligt, at det vil være relevant med en ren genvedtagelse af planen. Kommunalbestyrelsen har efter lovforslaget fortsat mulighed for at begrænse revisionen af planen til særlige emner eller områder i kommunen, idet kommunalbestyrelsen i strategien kan beslutte, hvilke dele af kommuneplanen der genvedtages for en ny 4-års-periode.

Kommuneplanens forhold til den regionale udviklingsplan og statslige sektorplaner

Efter strukturaftalen skal kommuneplanen udmøntes inden for rammerne af den regionale udviklingsplan. Den regionale udviklingsplan indebærer dog ikke en detaljstyring af kommunernes planlægning. Efter lovforslaget må kommuneplanen ikke stride mod beskrivelsen af den ønskelige fremtidige udvikling i den regionale udviklingsplan.

Efter de gældende regler må kommuneplanen ikke stride mod regler eller beslutninger efter planlovens § 3 (landsplandirektiver) eller en vandplan, en Natura 2000-plan eller en Natura 2000-skovplan. Der ændres ikke på disse regler. Vandplanen og Natura 2000-planen blev indført med miljømålsloven (lov nr. 1150 af 17. december 2003 om miljømål m.v. for vandforekomster og for internationale naturbeskyttelsesområder), lovforslag nr. 15, Folketingstidende 2003-04: 496, 2805, 2989, Tillæg A 467, 396, 3604, Tillæg B 215, Tillæg C 104. Skovloven (lov nr. 453 af 9. juni 2004 om skove) indførte Natura 2000-skovplanen. Lovforslag nr. 145, Folketingstidende 2003-04: 6266, 10479, 10765, Tillæg A 5428, 5278, Tillæg B 1549, 1953, Tillæg C 610.

På baggrund af forslaget til de nye regler i § 5 e om planlægning for større butikker og større butiksområder uden for den centrale del af en by samt de foreslåede ændringer i råstofloven, jf. forslag til lov om ændring af lov om råstoffer, er den gældende bestemmelse i planlovens 11, stk. 2, udvidet til i den foreslåede § 11, stk. 4, også at omfatte regler efter § 5 e og en råstofplan, der efter aftalen om strukturreformen udarbejdes af regionsrådet.

Statens rolle i forhold til kommuneplanerne

Det fremgår af aftalen om strukturreformen, at staten får ret og pligt til at gøre indsigelse mod kommuneplaner, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser.

I dag har regionplanmyndigheden pligt til at fremsætte indsigelse mod forslag til lokalplaner og kommuneplaner, hvis planforslaget er i strid med planlovens kystbestemmelser, regler eller beslutninger efter planlovens § 3 (landsplandirektiver) eller regionplanlægningen. Det er almindelig praksis, at regionplanmyndighederne er i løbende dialog med kommunerne om deres planlægning. Regionplanmyndigheden gør normalt indsigelse over for kommuneplanforslagene på et antal punkter. Regionplanmyndigheden gør endvidere indsigelse mod en række forslag til lokalplaner, der er i strid med regionplanen eller landsplandirektiver.

Miljøministerens kompetence til på statens vegne – det vil sige efter anmodning fra de ansvarlige ministre eller på egne vegne – at fremsætte indsigelse over for et forslag til regionplan ændres med aftalen om strukturreformen og lovforslaget til en pligt til at gøre indsigelse mod kommuneplaner, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser.

Kommunernes rolle i forhold til nabokommuner

Lovforslaget giver en kommunalbestyrelse mulighed for at fremsætte indsigelse mod en nabokommunes planforslag, hvis forslaget har væsentlig betydning for kommunens udvikling. I hovedstadsområdet kan en kommunalbestyrelse fremsætte indsigelse over for planforslag fra andre kommuner i hovedstadsområdet, hvis forslaget har væsentlig betydning for kommunens udvikling. Uenighed kan indbringes for regionsrådet, der træffer afgørelse. Er kommunerne ikke beliggende i samme region, træffes afgørelsen af miljøministeren.

2.8. Overgangsbestemmelser

Der etableres en overgangsordning. Retningslinjerne i den kommende »Regionplan 2005« fastholdes med retsvirkning som et bindende landsplandirektiv, indtil kommunerne har opdateret deres kommuneplaner med det nye indhold, og ministeren derfor har ophævet eller ændret det. Disse retningslinjer skal bl.a. være kommunernes administrationsgrundlag for varetagelse af f.eks. kompetencen til at meddele landzone-tilladelser, og de kompetencer kommunerne overtager efter en række sektorlove på bl.a. natur- og miljøområdet.

De nye kommuneplaner forudsættes udformet i den første valgperiode frem til 2009. I forbindelse med denne planlægning kan kommunalbestyrelsen vælge at udnytte den nye plankompetence til at ændre afgrænsningen af de forskellige udpegninger og til at udpege nye arealer til f.eks. byvækst, fritidsformål, tekniske anlæg m.v. Den nye kommuneplan vil imidlertid ikke kunne vedtages endeligt af kommunalbestyrelsen, før miljøministeren for den pågældende kommunes vedkommende har ophævet de retningslinjer, der er tillagt bindende virkning. Miljøministeren vil i forbindelse hermed påse, at kommuneplanforslaget respekterer overordnede interesser.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Som det fremgår af aftalen om strukturreformen, vil ændringerne i opgavefordelingen i forbindelse med reformen blive gennemført ud fra princippet om, at re-

formen er udgiftsneutral og pengene følger opgaverne.

Miljøministeriet udsendte på den baggrund forslag til lov om ændring af lov om planlægning i DUT-høring den 18. november 2004 samt i fornyet høring den 9. december 2004. Udgangspunktet for drøftelserne af de økonomiske konsekvenser har været udgiftsniveauerne i regnskaberne for 2003, som er det seneste afsluttede regnskabsår. Formålet med drøftelserne har været at kvalificere skønnene over de økonomiske konsekvenser, herunder især at nå en teknisk afklaring af de enkelte lovforslags udgiftsopgørelser på de kommunale og amtskommunale driftskonti, bortset fra administration (hovedkonto 6).

Det er Miljøministeriets vurdering, at der i forbindelse med lovforslaget skal overføres 5,1 mio.kr. fra den amtskommunale sektor. Heraf overføres 3,8 mio. kr. til primærkommunerne, 0,3 mio. kr. til regionerne og 1,0 mio. kr. til staten. De anførte beløb er baseret på udgiftsopgørelserne på hovedkonto 0-5 i regnskab 2003 opregnet til 2005 pris- og lønniveau og 2007-opgaveniveau.

Hertil kommer korrektioner som følge af fordelingen af de amtskommunale administrationsudgifter (hovedkonto 6).

Det er Miljøministeriets vurdering, at en væsentlig del af den amtskommunale udgift, der direkte kan henføres til opgaveområdet, er konteret på hovedkonto 6. De direkte henførbare udgifter på hovedkonto 6 vurderes at udgøre 144,4 mio. kr., som fordeles med 108,4 mio. kr. til primærkommunerne, 8,3 mio. kr. til regionerne og 27,7 mio. kr. til staten. Hertil kommer ikke direkte henførbare udgifter fra hovedkonto 6, som vurderes at udgøre 27,6 mio. kr., som først endeligt kan opgøres og fordeles, når der er taget stilling til den samlede fordeling af de amtskommunale administrationsudgifter på hovedkonto 6.

En plan for overdragelse og dokumentation af relevante data, sager og it-systemer som følge af den ændrede opgavefordeling på området forudsættes aftalt mellem den afgivende og den modtagende myndighed inden udgangen af første kvartal 2006, så opgaverne uhindret kan varetages, når loven træder i kraft.

Regeringen vil søge tilslutning til den endelige regulering af amternes og kommunernes økonomi i forbindelse med den lovgivning, som fastlægger ændringerne i den kommunale finansiering, herunder tilskuds- og udligningssystemet. Denne lovgivning fremsættes i folketingssamlingen 2005/06.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CRK), som har vurderet, at forslaget ikke indeholder økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Forslaget er derfor ikke forelagt et af Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspaneler.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil medføre, at kommunerne som udgangspunkt varetager de borgerrettede opgaver på lovens område. Dette indebærer en forenkling for borgerne, idet der bliver én hovedindgang til den offentlige sektor.

6. De miljømæssige konsekvenser

De overordnede formål med planloven – at forene samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen og at værne landets natur og miljø – ændres ikke i forhold til den nuværende planlov. Som udgangspunkt vil en planlægning med krav om åbenhed og offentlighedens deltagelse medvirke til, at der kan tages de fornødne miljømæssige hensyn.

Forslagets regler for henholdsvis landsplanlægningen og de regionale udviklingsplaner er med til at sikre, at den enkelte kommunes planlægning sker i overensstemmelse med overordnede arealinteresser.

Forslaget medfører, at arealplanlægningen skal samles i én plan – kommuneplanen. Planlægningen af det åbne land skal fremover blive en integreret del af kommuneplanen. Dette giver planmyndigheden (kommunalbestyrelsen) mulighed for i højere grad at integrere natur- og miljøbeskyttelseshensyn med de øvrige planmæssige hensyn i den samlede arealanvendelse. Dette gælder ikke mindst i forbindelse med kommunernes administration af landzonebestemmelserne.

For borgerne betyder det en forenkling. Planbeslutninger, som kan få direkte eller indirekte indflydelse på miljøet i bred forstand, vil fremover fremgå af én plan, uanset om de vedrører by- eller landområder.

De konkrete miljømæssige konsekvenser af planloven vil som i dag i stort omfang afhænge af, hvorledes planmyndighederne – henholdsvis stat, regioner og kommuner – udfylder den planlægning, de forpligtes til eller får mulighed for ifølge loven.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget viderefører implementeringen af VVM-direktivet. Lovforslaget indeholder i øvrigt ikke EU-retlige aspekter.

Planlovens regler om VVM-vurdering implementerer for anlæg på land EF-direktivets krav om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (85/337/EØF). Senest er VVM-reglerne blevet ændret ved lov nr. 368 af 2. juni 1999 om ændring af lov om planlægning (VVM-regler m. v.), lovforslag nr. 134, Folketingsstidende 1998-99: 2831, 6812, 7131, Tillæg A 3209, 3178, Tillæg B 881, 1254, Tillæg C 720, som følge af Rådets Direktiv 97/11/EF af 3. marts 1997 om ændring af direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet. Lovændringerne tog primært sigte på at implementere direktivændringerne.

De seneste ændringer af VVM-direktivet, som følger af Rådets og Europa-Parlamentets direktiv 2003/35/EF, peger på de to offentlighedsfaser som en del af direktivet. Planlovens berørte offentlighed i relation til regionplanbestemmelserne er meget bred og giver en meget stor kreds af borgere adgang til at fremkomme med forslag, kommentarer og andre synspunkter til miljøvurderingen. Den giver samtidig den samme brede kreds adgang til at påklage regionplanmyndighedens afgørelser til Naturklagenævnet.

Der er i lovforslaget valgt en parallelforskydning af VVM-reglerne fra regionplanniveauet til kommunepanniveauet, og lovforslagets sigte er alene at gennemføre de ændringer, der er nødvendige som opfølgning på kommunalreformen.

Ved forslaget ændres der ikke i VVM-proceduren bortset fra, at kommunerne kommer til at overtage regionplanmyndighedens opgaver. Dog med den undtagelse, at der gives hjemmel til, at infrastrukturprojekter, som har national interesse, samt de største og mest komplicerede anlæg, som staten forventes at skulle være miljøgodkendelsesmyndighed for, foreslås overført til en statslig VVM-procedure, hvor ministeren overtager kommunernes opgave og kompetence.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 14 (§§ 11 g-11 i om VVM-pligt, VVM-vurdering m.v.), nr. 46 (§ 57 a om oplysningspligt) og nr. 41 og 47 (§ 51 og § 58 om tilsyn og klage).

8. Forholdet til anden lovgivning

Lovforslaget vil medføre konsekvensændringer i følgende love:

Lov om vandforsyning, lov om drift af landbrugsjorder, lov om landbrugsejendomme, lov om miljøbe-

skyttelse, lov om offentlige veje, lov om Ørestaden m.v., lov om naturbeskyttelse, udlændingeloven og museumsloven.

I de fleste af lovene er der tale om den ændring, at der skal henvises til kommunepplaner i stedet for regionplaner. Der er i de samtidig fremsatte lovforslag foretaget de nødvendige konsekvensændringer.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Sammen med miljøministerens øvrige forslag til udmøntning af kommunalreformen har lovforslaget været sendt i høring til:

Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akademikernes Centralorganisation, Akademirådet, ALMA – Foreningen for amternes landskabsmedarbejdere, Amternes Vadehavssamarbejde, Amtsrådsforeningen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Asfaltindustrien, Benzinforhandlerne Fælles Repræsentation, Beskæftigelsesministeriet, Bilfærgerne Rederiforening, Brancheforeningen SPT, Branchesikkerhedsråd nr. 10, Det Grønne Område, Branchesikkerhedsrådet for Jernindustrien, Bryggeriforeningen, Byggesocietetet, Campingrådet, Centralorganisationernes FællesUdvalg (CFU), CO Industri, DAKOFA, Danmarks Cykle-Union, Danmarks Fiske- riforening, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Private Vandværker, Danmarks Rederiforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Statistik, Danmarks Turistråd, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Bilharziose Laboratorium, Dansk Botanisk Forening, Dansk Byggeri, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Center for Byøkologi, Dansk Cyklistforbund, Dansk Dambru- gerforening, Dansk Energi, Dansk ErhvervsFremme (Tidl. Danske Erhvervscheferes fællesråd), Dansk Erhvervsgartnerforening, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Handel og Service (DHS), Dansk Havbrugerforening, Dansk Industri, Dansk Kano og Kajak Forbund, Dansk Landbrug, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Maritime, Dansk Navigatorforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Rideforbund, Dansk Sejlunion, Dansk Skovforening, Dansk Sportsdykkerforbund, Dansk Standard, Dansk Textil og Beklædning, Dansk Transport og Logistik, Dansk Vandrelaug, Danske Elværkers Forening, Danske Fjernvarmeværkers forening, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Danske Havne, Danske Landskabsarkitekter, Danske Læskedrikfabrikanter, Danske Mejeriers Fællesorganisation, Danske Vandværkers Forening, DANVA, Datatilsynet, DAVID c/o Århus

Amt, De danske Skovdyrkerforeninger, De samvirkende Købmænd, DELTA, Den Danske Dyrslægeförening, Den Danske Landinspektörförening, Den Kongelige Veterinär- og Landbohöjskole, Det danske Handelskammer, Det Norske Veritas, Det Ökologiske Råd, Domstolsstyrelsen, DONG, DTC, Dyrenes Beskyttelse, ELFOR, Elkraft, Elsam, Emballageindustrien, Embedslægeföreningen, Energi E2, Entomologisk Fredningsudvalg, FAB – Föreningen af Byplanlæggere, FATCH, Ferskvandsfiskeriföreningen for Danmark, Finansministeriet, Finansrådet, FMK-Sekretariatet, Forbrugerrådet, FORCE Technology, Föreningen af Affaldshåndtering og Deponering, Föreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, Föreningen af danske biologer, Föreningen af Danske Bröndbore-re, Föreningen af Danske Grus- og Stenindustrier, Föreningen af danske jordbrugskalkværker, Föreningen af danske kemiske industrier, Föreningen af danske kraftvarmeværker, Föreningen af danske Naturhistoriske Museer, Föreningen af danske Privathavne, Föreningen af danske ral- og sandsugere, Föreningen af Lystbådehavne i Danmark, Föreningen af Miljöak-krediterede Miljöcertifikatorer, Föreningen af miljømedarbejdere i kommunerne, Föreningen af Naturfredningsformænd og disses suppleanter i Danmark, Föreningen af Registrerede Revisorer, Föreningen af Rådgivende Ingeniörer, Föreningen af Statsautoriserede Revisorer, Föreningen for Danmarks Fiskemel og Fiskeolieindustri, Forsikring og Pension, Forskningscenter for Skov & Landskab, Forsvarsministeriet, Frederiksberg Kommune, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsförening, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Genvindingsindustrien, Green Network, Greenpeace Danmark, Grovvarerbranchens Miljöarbejdsgruppe, Grænseregion Syd, Grön Livsstil, Grönne Familier, GTS – Godkendt Teknologisk Service, Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS), HUR, Håndværksrådet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Ingeniörföreningen i Dan-

mark, International Transport Danmark, Jordbrugets Bedriftssundhedstjeneste, Justitsministeriet, Kalk- og Teglværks-föreningen, Kirkeministeriet, Kommunernes Landsförening, Kolonihaveforbundet, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Kommunalteknisk Chefförening, Kommunekemi, Kræftens Bekæmpelse, Kulturministeriet, Kyst, Land & Fjord, Københavns Havn, Københavns Kommune, Landbrugets Rådgivningscenter, Landbrugsrådet, Landdistrikternes fællesråd, Landsföreningen af Landsbysamfund, Landsföreningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsföreningen Levende Hav, Landsföreningen Praktisk Ökologi, Landsföreningen Ökologisk Jordbrug, Landsorganisationen i Danmark (LO), LIF Lægemedelindustrien, Mejeriföreningen, Miljöklagenævnet, Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, MLK-Sammenslutningen, Mærsk olie & Gas A/S, Natur og Ungdom, Naturklagenævnet, NOAH, Nordisk Konservatorforbund, Oliebranchens Fællesrepræsentation, Parcellehusejernes Landsorganisation, Plastindustrien i Danmark, Procesindustrien, Rederiföreningen for Mindre Skibe, Rådet for Större Badesikkerhed, Sammenslutningen af Danske Havne, Sammenslutningen af Danske Småøer, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Skatteministeriet, SMOK, Socialministeriet, Spildevandsteknisk Förening, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, Statsansattes Kartel, Statsministeriet, Sønderjyllands Grüsentreprenörförening, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Trafikministeriet, Transportrådet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, Verdensnaturfonden, Ökologisk Landsförening, Ökonomi- og Erhvervsministeriet og 92-gruppen for bæredygtig udvikling.

Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner, amtskommuner og regioner	Amtskommunerne får mindreudgifter på 149,5 mio. kr. årligt. Her-til kommer 27,6 mio. kr. til ikke direkte henførbare udgifter.	Stat, kommuner og regioner får til-sammen merudgifter på 149,5 mio. kr. årligt (+27,6 mio. kr.) svarende til mindreudgifterne i amtskommunerne
Administrative konsekvenser for stat, kommuner, amtskommuner og regioner	Administration efter loven ophører i amtskommunerne	Amtskommunernes administrati-on efter loven overtages af staten, kommunerne og regionerne
Økonomiske konsekvenser for er-hvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Forenkling	Ingen
Forholdet til EU-retten	Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv nr. 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet)	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen fastlægger, at lovforslaget indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af VVM-direktivet, og at dette fremover vil fremgå af fodnoten til lovens titel.

Til nr. 2

Ændringen er en konsekvens af amternes nedlæggelse og oprettelsen af regioner.

Til nr. 3

Ad stk. 2

Efter den gældende planlov afgiver miljøministeren efter nyvalg til Folketinget en redegørelse om landsplanarbejdet til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg (landsplanredegørelsen). I landsplanredegørelsen har miljøministeren fremlagt væsentlige overordnede synspunkter på udviklingen i forskellige dele af landet. Selv om landsplanredegørelsen formelt afgives til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, er den i praksis blevet brugt af region- og kommuneplanmyndighederne som en forudsætning i deres arbejde med fysisk planlægning. Lovforslaget styrker

det politiske indhold af de kommende landsplanredegørelser ved at rette landsplanredegørelsen mod kommunalbestyrelser og regionsråd fremfor – som i den gældende lov – mod Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Landsplanredegørelsen vil som andre ministerielle redegørelser stadig kunne indgå i debatten mellem regeringen og Folketinget.

Landsplanredegørelsens funktion er at tilvejebringe sammenhæng mellem de enkelte dele af landet og mellem Danmark og udlandet. Redegørelsen er en politisk udmelding fra regeringen om den fremtidige fysiske og funktionelle udvikling i landet. Den angiver, hvad staten selv vil gøre og opfordrer regionsråd og kommunalbestyrelser til at handle i overensstemmelse hermed.

Landsplanredegørelsen vil således med fokus på en styrket landsplanlægning indeholde analyser af udviklingen og fremtiden for de enkelte egne af landet set i et nationalt og internationalt (europæisk) perspektiv.

Landsplanredegørelsen vil blive tilvejebragt i dialog med relevante sektorministerier og under inddragelse af disses kompetence. Det foreslås fastlagt i loven, at et forslag til landsplanredegørelse fremlægges til offentlig debat, før redegørelsen afgives, jf. forslaget til den nye § 22 a i lovforslagets § 1, nr. 22. Rede-

F. t. l. vedr. planlægning

gørelsen afgives af miljøministeren efter nyvalg. Derudover kan der på et hvilket som helst tidspunkt afgives redegørelser om de landsplanmæssige interesser inden for særlige emner. Det gælder f.eks. hovedstadsområdets planlægning.

Samtidig med at de regionale udviklingsplaner får fokus på ønsker og helhedsvurderinger for regionens fremtidige udvikling – i stedet for regionplanernes hidtidige arealreguleringer – vil landsplanredegørelserne kunne revitalisere den strategiske del af planlægningen på både nationalt, regionalt og kommunalt niveau.

Landsplanredegørelsen vil få større betydning som regeringens overordnede politiske udmelding for den territorielle udvikling af Danmark. Den detaljerede styring over for kommunernes fysiske planlægning vil ikke ske gennem landsplanredegørelsen. Statslige indsigelser over for kommuneplanlægningen kan således ikke alene ske på baggrund af en landsplanredegørelse.

Den ændrede opgavefordeling må endvidere forventes at medføre et øget behov for statslig vejledning samt en øget anvendelse af dialogprojekter, hvor staten og de lokale myndigheder samarbejder om udviklingen i et område.

Ad stk. 3

Landsplanredegørelsen skal indeholde et kapitel om de særlige forhold af betydning for planlægningen i hovedstadsområdet. Landsplanredegørelsen er en politisk udmelding fra regeringen. Regeringen skal redegøre for statens egne dispositioner i hovedstadsområdet og give en vurdering af de overordnede udviklingstendenser. Kommunerne anbefales at tage hensyn til statens dispositioner og vurderinger i deres planlægning. De overordnede udviklingstendenser kan begrunde overvejelser om at forlænge en byfinger, sætse på byomdannelse, være tilbageholdende med nyudlæg til erhvervs- eller boligformål osv. Overvejelserne kan være understøttet af prognoser for udviklingen, internationale trends, trends i områdets udvikling og planlægning, sammenhæng med den besluttede økonomiske politik, miljøpolitik, trafikpolitik og lignende.

Til nr. 4

Den foreslåede § 2 a medfører, at miljøministeren skal udarbejde en »oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen«.

I den gældende planlov findes ikke en tilsvarende forpligtelse for miljøministeren. Det har dog hidtil været fast praksis, at Miljøministeriet har udsendt en

statslig udmelding til regionplanrevisionerne om de statslige rammer for regionplanlægningen, senest i form af »Overblik over statslige interesser« i 2002. Der er tale om et overblik over de interesser og hensyn, som stammer fra politisk vedtagne beslutninger i form af lovgivning, handlingsplaner, sektorplaner, landsplanbeslutninger samt aftaler indgået mellem stat og amter. Hvis et forslag til regionplan eller regionplantillæg ikke indeholder de relevante retningslinjer eller er i modstrid med statslige interesser, kan det udløse en statslig indsigelse.

»Overblik over statslige interesser« indeholder endvidere en række opfordringer til regionplanmyndighederne ved at give nogle bud på, hvilket grundlag og vurderinger der kan være vigtige forudsætninger for selve planernes udformning, f.eks. antagelser om udviklingen, beregninger og dokumentation, statusopgørelser m.m. Der er ikke tale om yderligere krav men eksempler på, hvordan der *kan* tages hensyn til de statslige interesser, eller hvordan de *kan* indarbejdes i regionplanerne. Opfordringerne kan desuden give offentligheden en fornemmelse af, hvad der kan forventes af regionplanerne.

Den foreslåede § 2 a er indsat med henblik på at lovfæste, at der skal udgives et sådan overblik over statslige interesser, dog således at overblikket efter forslaget vedrører kommuneplanlægningen og ikke som hidtil regionplanlægningen.

Det foreslås, at oversigten skal udarbejdes hvert 4. år til brug for kommuneplanrevisionen, jf. § 23 a. Den endelige udgave af oversigten udgives umiddelbart efter valg til regionsråd og kommunalbestyrelser. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at en oversigt udarbejdes oftere.

Oversigten er et billede af de statslige interesser i kommuneplanlægningen på offentliggørelsestidspunktet. Der vil naturligvis løbende komme nye politiske krav, der skal iagttages i forbindelse med kommunernes planlægning. Oversigten er således ikke udtømmende.

Til nr. 5

Forslaget er en konsekvens af, at regionplanerne falder væk, og at kommuneplanen i fremtiden skal være det samlede dokument om den fysiske planlægning i kommunen.

Til nr. 6 og 7

Efter den gældende lovs § 3, stk. 3, kan miljøministeren til sikring af overordnede interesser pålægge de kommunale myndigheder at bringe lovens bestemmelser i anvendelse. Den gældende lovs § 3, stk. 4, er en såkaldt »call in«-bestemmelse, hvorefter miljømi-

nisteren i særlige tilfælde kan overtage de kommunale myndigheders beføjelser efter loven. Den gældende lovs § 4, stk. 1, fastsætter en ret for miljøministeren til at yde økonomisk støtte til forsøg, der tilsigter at fremme lovens formål. Miljøministeren kan endvidere efter denne bestemmelse fritage kommunale myndigheder for at overholde lovens regler.

Forslagene er en konsekvens af nedlæggelsen af amtskommunerne og Hovedstadens Udvlingsråd og oprettelsen af regionsråd. Ændringerne medfører, at miljøministeren også kan anvende beføjelserne i § 3, stk. 3 og 4, samt § 4, stk. 1, i forhold til regionsrådene.

Til nr. 8

Forslaget om at ophæve § 5 er en konsekvens af, at en tilsvarende bestemmelse efter forslaget indgår i den nye § 57 a, jf. bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 46.

Til nr. 9

§ 5 a, stk. 3, henviser til de bestemmelser, der gælder for de kystnære dele af byzonerne, der ligger ud til kysterne, eller som indgår i et samspil med kystlandskabet. Forslaget om at ændre § 5 a, stk. 3, er en konsekvens af, at der efter lovforslaget sker ændringer i de bestemmelser, som § 5 a, stk. 3, henviser til.

Til nr. 10

Ad stk. 1

Forslaget er en konsekvens af, at regionplanerne falder væk, samtidig med at den nuværende praksis ifølge aftalen om strukturreformen skal fastholdes. Bestemmelsen pålægger miljøministeren at fastsætte regler for beliggenheden af dagligvarebutikker over 3.000 m² og udvalgswarebutikker over 1.500 m² samt regler for beliggenheden af og det maksimale bruttoetageareal for byggeri til butikformål i bydelscentre og aflastningsområder, der kan rumme mere end 3.000 m² bruttoetageareal. Ministeren skal desuden fastsætte regler for beliggenheden af de centrale byområder i hovedstadsområdet. Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i planlovens § 6 b om regionplanlægning for den regionale detailhandelsstruktur.

Ministerens regler og ændringer eller tilføjelser hertil skal udarbejdes under hensyntagen til de eksisterende regler om planlægning til butikformål i kapitel 2 b. Ministerens regler kan revideres løbende. Arbejdet vil ske i dialog med kommunalbestyrelserne og under inddragelse af offentligheden, jf. lovforsla-

gets § 1, nr. 22 (§ 22 a). Reglerne forudsættes endvidere at blive forelagt Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg til orientering, før de udstedes.

Planloven indeholder i dag en bestemmelse om, at regionplanredegørelsen skal indeholde en særlig planlægningsmæssig begrundelse for fastsættelse af eventuelle butiksstørrelser på mere end 3.000 m² for dagligvarebutikker og 1.500 m² for udvalgswarebutikker. Det forudsættes, at ministeren tilsvarende redegør for den særlige planlægningsmæssige begrundelse for de fastlagte butiksstørrelser.

Ligeledes vil kommuneplanen som hidtil skulle ledsages af en redegørelse, jf. den foreslåede § 11 e, stk. 4, nr. 6.

Det er hensigten, at den nuværende praksis med butiksstørrelser fastholdes.

Ad stk. 2

Forslaget er en konsekvens af, at regionplanerne falder væk, og at miljøministeren overtager opgaven med at tilvejebringe retningslinjer for detailhandelsstrukturen, jf. forslaget til nyt stk. 1. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne om detailhandel i de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Til nr. 11

Ad § 5 h

Byvæksten i hovedstadsområdet er siden Fingerplanen fra 1948 søgt tilrettelagt ud fra en overordnet regional struktur med byudvikling i byfingre i tilknytning til banenettet og det radiale vejnet med friholdelse af grønne kiler mellem byfingrene, den såkaldte fingerbystruktur. Den konkrete overordnede struktur er løbende blevet udviklet ud fra de grundprincipper, der ligger i fingerbystrukturen. Byfingrene er bl.a. blevet suppleret og forlænget. I dag strækker byfingrene sig fra de centralt beliggende omegnskommuner til købstæderne Helsingør, Hillerød, Frederikssund, Roskilde og Køge samt til Farum.

Den overordnede bystruktur indebærer, at det er hensigtsmæssigt, at hovedstadsområdet udover kommunerne i Region Hovedstaden (ekskl. Bornholms Regionskommune) også omfatter Bramsnæs, Greve, Gundsø, Hvalsø, Køge, Lejre, Ramsø, Roskilde, Skovbo, Solrød, Vallø og Stevns kommuner. Afgrænsningen af hovedstadsområdet svarer til det hidtidige HUR-område suppleret med den nuværende Stevns Kommune som følge af kommunesammenlægning.

Ad § 5 i, stk. 1

Hovedstadsområdet udgør ét byområde med sammenhængende bolig- og arbejdsmarkeder og fælles regionale friluftsområder og grønne områder. Kommuneplanlægningen skal derfor ifølge lovforslaget ske på grundlag af en vurdering af udviklingen i hovedstadsområdet som helhed.

En tilsvarende bestemmelse om, at regionplanlægningen skal udføres på grundlag af en vurdering af udviklingen i området som helhed, findes i den gældende planlovs § 6, stk. 4. Den fandtes også i planloven i perioden 1990 til 2000, hvor fem regionale enheder – Københavns og Frederiksberg Kommuner, Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amter – var regionplanmyndigheder. I den periode udarbejdede de fem enheder et fælles grundlag for planlægningen.

Kommuneplanlægningen skal efter lovforslaget sikre, at hovedprincipperne i den overordnede fingerbystruktur videreføres, dvs. de principper for byudvikling, som har ligget til grund for byområdets udvikling siden 1948 og været gældende i regionplanlægningen siden Hovedstadsrådets Regionplan 1989. Miljøministeren skal fastsætte regler, der konkretiserer områdets overordnede struktur, jf. bemærkningerne til § 5 j.

Fingerbystrukturen fastlægger, at byudvikling overvejende skal ske i byfingre i tilknytning til en trafik infrastruktur bestående af banebetjening med S-tog, regionaltog og metro og et overordnet vejnet, mens arealerne mellem byfingrene friholdes til regionale friluftsområder.

Fingerbystrukturen har sikret, at trafikafviklingen i hovedstadsområdet foregår mere smidigt end i mange andre storbyregioner, og at de offentlige investeringer i trafikal infrastruktur udnyttes optimalt.

Lovforslaget indebærer, at byudvikling af regional betydning skal koordineres med udbygningen af hovedstadsrådets overordnede infrastruktur med særlig hensyntagen til den kollektive trafikbetjening. Det forudsættes dermed, at byudviklingen sker i tilknytning til den eksisterende og besluttede trafikale infrastruktur. Byudviklingen understøtter dermed de allerede foretagne investeringer i trafikal infrastruktur i baner og veje og bidrager til at begrænse nyinvesteringer i den kollektive transport og vejnettet. Der er her tale om større udbygningsplaner og om større transportinvesteringer. Et eksempel kunne være en koordinering af udbygningsmulighederne langs Frederikssunds- eller Hillerødbanen med de besluttede investeringer i S-banen, herunder anlæggelse af en ny station.

Undersøgelser viser, at lokaliseringen af byfunktioner i forhold til den kollektive transport har afgørende betydning for folks transportadfærd og brug af kollektiv transport. Planlægningen kan herved bidrage til at nedbringe trængselsproblemerne på vejnettet og miljøbelastningen fra transporten, herunder CO₂-udslip.

Det har været gennemgående for de særlige bestemmelser i planlovene for regionplanlægningen i hovedstadsområdet, at de regionale retningslinjer skal fastlægges under hensyntagen til den kollektive trafikplan for det samlede område. Dette vil fortsat være gældende, idet kommunerne fremover skal tage hensyn til den trafikplan for offentlig servicetrafik, der udarbejdes af trafikalselskabet på Sjælland, og til den trafikplan for offentlig servicetrafik, som staten udarbejder.

Ved »offentlig servicetrafik« forstår trafik, som private virksomheder ikke ville påtage sig i egen forretningsmæssig interesse eller i hvert fald ikke i samme omfang eller på samme vilkår. Der er med andre ord tale om trafik, der – samlet set – ikke kan drives kommercielt.

Herved adskiller begrebet offentlig servicetrafik sig fra begrebet »kollektiv trafik«, der dækker alle former for samtrafik, dels de former, der planlægges eller drives af offentlige myndigheder og modtager offentlig støtte, dels de former, som ikke hører under offentlige myndigheders kompetence, og som ikke modtager offentlig støtte.

I de store omdannelsesområder i både central- og omegnskommunerne er der allerede foretaget store investeringer i infrastruktur. Gode rammer for byomdannelsen kan bidrage til at begrænse udlægning af nye arealer til byformål og nyinvesteringer i infrastruktur, ligesom en tilbageholdenhed med udlægning af nye arealer til byformål omvendt kan medvirke til at fremme en omdannelse af ældre by-, erhvervs- og havneområder.

Ad § 5 i, stk. 2

Miljøministeren stiller oplysninger om udviklingen og planlægningen i hovedstadsområdet til rådighed for kommunerne. Det kan være sammenstilling af relevante data for det samlede område eller delområder, f.eks. oplysninger om aktuelle udviklingstræk inden for erhverv, bosætning og trafik i området, oplysninger om arealanvendelse, planlagte byggemuligheder til boliger og erhverv (rummelighed) og forventede behov for arealer til forskellige byformål og oplysninger om den aktuelle planlægning i kommunerne af betydning for udviklingen i det samlede område.

HUR har hidtil tilvejebragt et fælles overblik over udviklingen i området i form af data og kort samt ud-

arbejdet prognoser. Da regionplanlægningen i perioden fra 1990 til 2000 var fordelt på fem regionale enheder, drev de fem enheder i fællesskab Hovedstadsregionens Statistikkontor. Lovforslaget forudsætter, at en sådan analyse- og datafunktion videreføres i statsligt regi.

Landsplanredegørelserne vil, jf. forslaget til § 2, stk. 3, omfatte de særlige forhold af betydning for planlægningen i hovedstadsområdet. Regeringen giver heri en vurdering af de overordnede udviklingstendenser og redegør for statens egne dispositioner. Sammen med de regionale udviklingsplaner bidrager det til, at den enkelte kommune får et grundlag for at se sig selv og tilrettelægge kommuneplanlægningen i forhold til en vurdering af udviklingen i området som helhed.

Ad § 5 j, stk. 1

Ad nr. 1

Det forudsættes, at byudvikling og byomdannelse i det indre storbyområde sker på eksisterende byarealer og Ørestad, dvs. arealer som allerede ligger i byzone. Det forudsættes stadig at være muligt at gennemføre mindre justeringer, jf. stk. 4, f.eks. af grænsen mellem land og vand i forbindelse med havneomdannelser. Det indre storbyområde rummer ud over i Ørestad meget store bygemuligheder på arealerne i Københavns Havn samt på andre ældre erhvervsområder og områder, som har været anvendt til offentlige infrastruktur-anlæg og institutioner. Eksempler på arealer er byomdannelsesområderne ved Flintholm station og arealerne ved Tuborg Havn.

Kommuneplanlægningen skal bidrage til at sikre, at byomdannelsesområderne i det indre storbyområde ikke forslummer. Gode rammer for byomdannelse kan samtidig bidrage til at begrænse udlægning af nye arealer til byformål og dermed til at sikre natur og landskabelige kvaliteter i storbyregionen.

Byomdannelsen skal med hensyn til intensiteten af områdernes udnyttelse tage udgangspunkt i områdernes beliggenhed i forhold til den eksisterende og den besluttede infrastruktur, herunder særligt den kollektive trafikbetjening.

Ad nr. 2

I de indre dele af det ydre storbyområde, som grænser op til de regionale grønne kiler, er der ingen muligheder for at øge byzonen, idet arealerne allerede er taget i brug til byformål. Der findes imidlertid en meget stor rummelighed på ældre erhvervsarealer, hvor en omdannelsesproces er i gang. Den kommunale planlægning skal medvirke til, at omdannelsesområ-

derne ikke forslummer. Problemerne findes især i de ældre erhvervsområder i omegnskommunerne, f.eks. på Vestegnen. Arealerne har ikke umiddelbart de samme herlighedsværdier og den samme gode tilgængelighed, som byomdannelsesområderne i centralkommunerne, hvor efterspørgslen efterhånden er god.

I de ydre dele af det ydre storbyområde ligger udviklingsmulighederne dels i forbindelse med kommunernes mulighed for at overføre nye arealer til byzone, dels i forbindelse med omdannelse og fortætning af velbeliggende stationsnære byarealer, som f.eks. omdannelserne ved Lyngby og Glostrup stationer.

Byudvikling og byomdannelsen i det ydre storbyområde skal med hensyn til intensiteten af områdernes udnyttelse tage udgangspunkt i områdernes beliggenhed i forhold til den eksisterende og den besluttede infrastruktur, herunder særligt den kollektive trafikbetjening.

Som i de tre øvrige områdetyper vil de overordnede principper for byudvikling mv. blive konkretiseret i et Landsplandirektiv, jf. stk. 4. Landsplandirektivet udarbejdes efter reglerne i lovforslagets § 22 a. Kommunerne vil ifølge lovforslaget selv kunne bidrage til at omsætte de overordnede principper, herunder lokaliseringstrategierne, i den kommunale planlægning. Lovforslaget indebærer bl.a., at kommunerne, når principperne er overholdt, selv kan udlægge ny byzone i de ydre dele af det ydre storbyområde.

I dag forudsætter ændring af byzonen, at regionplanmyndigheden vedtager nye regionplanretningslinjer, der konkret afgrænser arealudlæg. Det kan kommunerne fremover selv gøre. Hermed øges det kommunale råderum væsentligt i forhold til i dag.

Et andet eksempel er stationsnærhedspolitikken. Det er ikke intentionen, at Landplandirektivet skal detaljstyre, hvorledes stationsnærhedsprincippet omsættes i den konkrete arealplanlægning. Ud fra overordnede hensyn fastlægger Landsplandirektivet principper og kriterier for udpegnings af arealer til byfunktioner af regional betydning. De konkrete udpegnings, afgrænsning af arealer og fastsættelse af anvendelsesbestemmelser sker i kommuneplanlægningen. Kommunerne har udspilsretten.

Ad nr. 3

Fingerbystrukturen indebærer, at områderne mellem byfingrene friholdes for bebyggelse og anlæg til bymæssige formål og fastholdes som grønne kiler og regionale friluftsområder. Denne kvalitet skal fortsat opretholdes. De grønne kiler omfatter både de regionale friluftsområder mellem byfingrene, og tværgæen-

de grønne kiler, som sikrer rekreative muligheder mellem de enkelte bydele i fingrene.

Lige som de regionale og lokale kiler ikke må reduceres gennem overførsel af arealer til byzone, må der heller ikke ske en indskrænkning af disse arealer gennem placering af funktioner, som reelt har en bymæssig funktion, og som bør placeres i byzone. Det kan f.eks. være offentlige institutioner med idrætsfaciliteter, som har en lukket karakter i forhold til en almen brug. Derimod vil der i de grønne kiler – med respekt for områdernes forskellighed og følsomhed – kunne placeres fritidsanlæg, som er alment tilgængelige.

De grønne kiler mellem byfingrene, bliver gradvis bredere, når man nærmer sig Købstadsringen. Her er arealerne en del af det øvrige hovedstadsområde, hvor der kan ske en byudvikling af lokal karakter i tilknytning til kommunecentrene og afrundinger af andre bysamfund, jf. forslaget til nr. 4.

Ad nr. 4

Ved byudvikling af lokal karakter forstås udvikling med erhverv og byfunktioner, som betjener et opland, der omfatter kommunen og de nærliggende kommuner, men ikke et regionalt opland svarende til større dele af hovedstadsområdet. Tilsvarende skal boligudbygning begrundes i lokale behov.

I de små byer – landsbyer, små stationsbyer mv. – kan der ske mindre udbygninger af de eksisterende byområder i form af afrundinger af bebyggelserne.

Lovforslaget indebærer – ligesom i de ydre dele af det ydre storbyområde – at den enkelte kommune, når disse principper overholdes, selv kan udlægge ny byzone. Hermed øges det kommunale råderum væsentlig i forhold til i dag.

Ad stk. 2

De overordnede principper for byudvikling afhænger af områdernes beliggenhed i forhold til den overordnede struktur i hovedstadsområdet. Principperne fastholder og videreudvikler de grundprincipper, som i de seneste knapt 60 år har sikret en byudvikling, som har været udformet med udgangspunkt i en fingerbystruktur.

Fingerbystrukturen fastlægger, at byudvikling overvejende skal ske i byfingre i tilknytning til en trafikal infrastruktur bestående af banebetjening med S-tog, regionaltog og metro og et overordnet vejnet, mens arealerne mellem byfingrene friholdes til regionale friluftsområder.

Fingerbystrukturen har sikret, at trafikafviklingen i hovedstadsområdet foregår mere smidigt end i mange andre storbyregioner, og at de offentlige investerin-

ger i trafikal infrastruktur udnyttes optimalt. Fingerbystrukturen er også kendt fra Stockholm og Berlin, mens andre europæiske storbyer har udviklet sig som »kagebyer«, hvor nye byområder placeres i lag uden på de ældre byområder. Den byform medfører oftest store trafikale problemer. De fleste nyere amerikanske storbyer har udviklet sig som store bylandskaber med spredt bebyggelse (»urban sprawl«), stort arealforbrug til byformål, store rejseafstande, stor bilafhængighed og en kostbar og arealkrævende infrastruktur.

Der skelnes i lovforslaget mellem fire områdetyper: et indre storbyområde (i den hidtidige regionplanlægning kaldet Håndfladen), et ydre storbyområde (i den hidtidige regionplanlægning kaldet Fingerbyen, hvor der skelnes mellem de indre og ydre dele af byfingrene), de grønne kiler mellem de indre dele af byfingrene, samt det øvrige hovedstadsområde, som omfatter by- og landskabsområderne uden for det ydre storbyområde (i den hidtidige regionplanlægning kaldet området uden for Købstadsringen og by- og landskabsområderne mellem de ydre dele af byfingrene).

Som udgangspunkt omfatter det indre storbyområde Københavns og Frederiksberg Kommuner samt de dele af de omkringliggende kommuner, hvor der er et sammenhængende byområde på tværs af kommunegrænser.

Det ydre storbyområde omfatter nuværende og potentielle byområder langs de regionale baner/S-banerne mod købstæderne Helsingør, Hillerød, Frederikssund, Roskilde og Køge, samt S-banen mod Farum. Opdelingen mellem det indre og ydre storbyområde kan gå gennem en kommune.

De grønne kiler omfatter de regionale grønne områder mellem de indre dele af byfingrene i det ydre storbyområde samt de grønne kiler mellem de enkelte byområder i en byfinger i det ydre storbyområde.

Det øvrige hovedstadsområde omfatter by- og landskabsområderne uden for Købstadsringen, samt by- og landskabsområderne mellem de ydre dele af byfingrene i det ydre storbyområde.

Den konkrete afgrænsning af de fire områdetyper ændres over tid og vil afhænge af den fremtidige overordnede infrastruktur og planlægning i hovedstadsområdet. Den vil derfor blive fastlagt i Landsplandiaktiv, jf. stk. 4.

Ad stk. 3

Hensigten er at friholde passager på tværs af kommunegrænser gennem hovedstadsområdet til fremtidige tekniske anlæg. Et eksempel er de eksisterende regionplanretningslinjer for langsigtede arealreservationer til transportkorridorer. Transportkorridorerne

blev oprindeligt udlagt af Hovedstadsrådet i 1979 og har siden været fastholdt i regionplanerne, senest i HUR's Regionplan 2001. De overordnede arealreservationer vil fremgå af Landsplandirektivet, jf. stk. 4. Tilsvarende kan det være hensigtsmæssigt at fastholde støjkonsekvensområder i Landsplandirektivet, således at de respekteres i den kommunale planlægning.

Ad stk. 4

De overordnede principper for byudvikling og rekreative hensyn, som er fastlagt i § 5 i og i § 5 j, stk. 1 og 3, vil blive konkretiseret i et Landsplandirektiv. På grund af de særlige regler i hovedstadsområdet vil miljøministeren i 2006 tilvejebringe et Landsplandirektiv, der med virkning fra 1. januar 2007 fastsætter overordnede principper for byudvikling og rekreative hensyn mv., som erstatter de overordnede principper i »Regionplan 2005«, mens den resterende del af »Regionplan 2005« forbliver i kraft. Både regioner og kommuner får hermed et grundlag for såvel deres planlægningsarbejde som for deres revision. Landsplandirektivet vil fortsat have form af principper, som kommunerne har råderum til at omsætte i kommuneplanlægningen.

Landsplandirektivet vil blive udarbejdet i dialog med kommunalbestyrelserne, regionsrådene og de relevante statslige myndigheder under inddragelse af offentligheden efter reglerne i forslaget til § 22 a. Det vil blive forelagt Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg til orientering før udsendelse. Landsplandirektivet kan også omhandle arealreservationer til f.eks. transportkorridorer og andre overordnede interesser.

For at sikre en dynamisk tilpasning mellem udvikling og planlægning vil der være behov for løbende at kunne ændre Landsplandirektivet. Det kan f.eks. være en modernisering af lokaliseringsprincipperne eller en videreudbygning af den overordnede struktur, f.eks. med forlængede byfingre. Det sidste vil indebære en ændring af hvilke områder, som indgår i hver af de 4 områdetyper i hovedstadsområdet, jf. stk. 2.

I nogle perioder vil Landsplandirektivet være langtidsholdbart, mens udviklingen i hovedstadsområdet og de kommunale behov i andre perioder kan indebære behov for hyppigere ændringer. Den løbende dialog med kommunalbestyrelserne og den løbende overvågning af centrale udviklingsstræk i hovedstadsområdet giver miljøministeren grundlag for at vurdere behovet for ændringer. De såkaldte dialogprojekter mellem kommuner, regioner og statslige myndigheder kan give væsentlige indspil hertil. Aktuelle eksempler fra hovedstadsområdet er dialogprojekter om »Revitali-

sering af Københavns vestegn« og »Ny by ved St. Rørbæk i Frederikssundsfingeren«, som er iværksat som opfølgning på Landsplanredegørelse 2003.

Ad § 5 k

De regionale udviklingsplaner for Region Hovedstaden og Region Sjælland vil skulle respektere de regler, som er fastlagt for planlægningen i hovedstadsområdet, og udviklingsplanerne vil ligesom i det øvrige land indgå som regionernes bidrag til landsplanlægningen efter planloven.

Til nr. 12 og 13

De gældende regler i lovens kapitel 3 indeholder reglerne for regionplanlægningen, der varetages af amtsrådet. Som en konsekvens af, at der ikke længere skal udarbejdes regionplaner, indebærer lovforslaget, at de gældende regler i lovens kapitel 3 om regionplanlægning ophæves. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1. og 2.5.

Overskriften til kapitel 3 foreslås ændret som en konsekvens af, at kapitlet fremover indeholder de nye bestemmelser om regional udviklingsplanlægning.

Bestemmelsen i den gældende § 10, der ophæves som en del af kapitel 3, indeholder en bestemmelse om amternes adgang til at yde lån til finansiering af overtagelse af fast ejendom efter § 47 a eller foranstaltninger til virkeliggørelse af region- og kommuneplanlægningen.

Lovforslaget indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse om adgang for regionsrådene til at yde lån. Regionerne får dog adgang til at fremme realisering af de regionale udviklingsplaner ved at yde økonomisk støtte til kommuner og private til konkrete projekter, jf. bemærkninger til den foreslåede § 10 a, stk. 6, nedenfor.

Forslaget til et nyt kapitel 3 indeholder bestemmelserne om regional udviklingsplanlægning. Hovedindholdet i den regionale udviklingsplan er nærmere beskrevet i de almindelige bemærkninger under afsnit 2.6.

Ad § 10 a, stk. 1

Efter den foreslåede § 10 a, stk. 1, er regionsrådet forpligtet til at sikre, at der foreligger en regional udviklingsplan for regionen. Efter den foreslåede § 22 c skal regionsrådet således offentliggøre et forslag til en regional udviklingsplan inden udgangen af første halvdel af valgperioden. Se bemærkninger til § 22 c nedenfor under nr. 22.

Ad § 10 a, stk. 2

Forslagets § 10 a, stk. 2, fastsætter, at den regionale udviklingsplan ikke må stride mod regler eller beslutninger, der er udstedt eller truffet med hjemmel i § 3. Udviklingsplanen skal udarbejdes under iagttagelse af regler og rammer, som udstedes af staten, f.eks. i landsplandirektiver og andre statslige planbeslutninger. Se også om statens rolle i forhold til de regionale udviklingsplaner i de almindelige bemærkninger afsnit 2.6.

Der er ikke fastsat regler for den regionale udviklingsplan om overensstemmelse med f.eks. en vandplan eller en Natura 2000-plan, som det er tilfældet for kommune- og lokalplaner, jf. reglerne i § 11, stk. 4, og § 13, stk. 1. Dette skyldes, at den regionale udviklingsplan ikke foretager præcise udpegninger. De præcise udpegninger af arealanvendelse sker i kommuneplanen og i lokalplaner udstedt inden for rammerne af kommuneplanen. Det følger dog af § 3, stk. 2, og § 48 i miljømålsloven, at regionsrådet ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen er bundet af en vedtagen vandplan og Natura 2000-plan, herunder vedtagne handleplaner, jf. forslag til lov om ændring af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven) og lov om vandforsyning m.v.

Ad § 10 a, stk. 3

Forslaget til § 10 a, stk. 3, fastlægger indholdet af den regionale udviklingsplan. Hovedindholdet af udviklingsplanerne er ligeledes generelt beskrevet under de almindelige bemærkninger afsnit 2.6.

Formålet med den regionale udviklingsplan

Den regionale udviklingsplan skal være et redskab til at fremme regionernes vækst og bæredygtige udvikling. Udviklingsplanen udtrykker regionsrådets vision for den samlede fremtidige udvikling af regionen på tværs af sektorområder. Den regionale udviklingsplan skal give et samlet fremtidsbillede af regionen og dens territoriale struktur. De regionale udviklingsplaner vil ikke indeholde præcise udpegninger.

En række regionale organer udarbejder planer og strategier på forskellige sektorområder. Det gælder vækstfora på erhvervsområdet og de regionale beskæftigelsesråd på beskæftigelsesområdet. Den regionale udviklingsplan binder disse planer og strategier sammen og tegner et fælles billede for regionens samlede udvikling, der også omfatter de øvrige udviklingsopgaver, regionsrådet får ansvar for, herunder natur og miljø, rekreative områder, uddannelse og kultur.

Den regionale udviklingsplan skal give regionen og kommunerne mulighed for at skabe løsninger, som passer særligt til de forhold, som findes i de enkelte egne af landet.

Udviklingsplanens emnekatalog

Efter den foreslåede § 10, stk. 3, skal den regionale udviklingsplan på grundlag af en helhedsvurdering beskrive en ønskelig fremtidig udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder, samt for

- 1) natur og miljø, herunder rekreative formål,
- 2) erhverv, inkl. turisme,
- 3) beskæftigelse,
- 4) uddannelse samt
- 5) kultur.

Det er op til regionsrådene at afgøre, hvor grundigt og i hvilket omfang de enkelte emner behandles. Det er et led i de prioriteringer, regionsrådene skal foretage, bestemt af de særlige forhold i regionen og af de politiske tiltag, det enkelte regionsråd måtte ønske at fremme. Det må forventes, at regionsrådene vil inddrage de enkelte emner i forskelligt omfang, og at der derfor vil blive en vis uensartethed mellem de enkelte regionale udviklingsplaner.

Natur og miljø, herunder rekreative formål

De regionale udviklingsplaner skal beskrive den ønskelige fremtidige udvikling af natur og miljø i regionen. De skal særligt angive udviklingen af potentialerne i regionen for miljø og natur, herunder for landskab og friluftsliv. De grundlæggende forudsætninger for opstilling af ønsker vedrørende natur og miljø vil være planer udarbejdet i henhold til miljømålsloven og vandforsyningsloven, samt den beskyttelse og de hensyn, som de almindelige bestemmelser i bl.a. naturbeskyttelsesloven og skovloven tilsiger.

Ønskerne kan f.eks. være at udvikle og forbedre naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og sikre koordination og udvikling af økologiske forbindelser mellem naturområder, at udvikle og forbedre de landskabelige og rekreative værdier herunder adgangsmuligheder til bl.a. kyster, søer og i værdifulde landskabs- og naturområder, sammenhængende stinet og natur- og landskabsoplevelser af høj kvalitet, samt generelt at forbedre miljøltilstanden.

Erhverv, inkl. turisme

På erhvervsområdet baseres de regionale udviklingsplaner på de regionale erhvervsudviklingsstrategier. Disse strategier udarbejdes i regionale vækstfora og tager afsæt i de centrale vækstvilkår og i styrker og svagheder i regionens erhvervsstruktur. På den bag-

grund vil det i nogle regioner være relevant f.eks. at tage afsæt i turismestrategier, i andre i strategier for landbrugserhvervet, og i andre igen kan det være med udgangspunkt i strategier for byrelaterede erhverv. De regionale vækstfora nedsættes i henhold til forslag til lov om erhvervsfremme. I vækstforaene udvikles initiativer til at forbedre de lokale vækstvilkår, herunder også udviklingen af udkantsområderne, og der indstilles til regionsrådet om anvendelsen af regionsrådets egne midler til erhvervsudvikling og til staten om anvendelsen af EU's strukturfondsmidler. Vækstforaene er sammensat af repræsentanter fra regionen, kommunerne, det lokale erhvervsliv, videninstitutioner og arbejdsmarkedets parter. Regionsrådene stiller sekretariatsbetjening til rådighed for vækstforaene og kan derigennem sikre en tæt sammenhæng mellem erhvervsudviklingsstrategien og den regionale udviklingsplan.

Udviklingen af de regionale vækstvilkår er et centralt element i den bredere regionale udvikling. Derfor skal erhvervsudviklingsstrategien udgøre en del af grundlaget for udviklingsplanen. Regionsrådet skal således basere sin udviklingsplan på vækstforaenes erhvervsudviklingsstrategi, der indgår som bilag til udviklingsplanen. Erhvervsudviklingsstrategien skal ligge inden for rammerne af den lovgivning, der udgør det samlede grundlag for udviklingsplanen. Svarende til bestemmelserne for kommuneplanen kan erhvervsudviklingsstrategien dermed ikke stride mod beskrivelsen af den ønskelige fremtidige udvikling i den regionale udviklingsplan. Denne sammenknytning af erhvervsudviklingsstrategi og regional udviklingsplan vil blive sikret af dialogen mellem vækstforum og regionsråd samt det forhold, at regionsrådet er repræsenteret i vækstfora.

Vækstforaene etableres pr. 1. april 2006. Regionsrådet kan nedsætte et eller to vækstfora i regionen. Økonomi- og erhvervsministeren kan desuden give tilladelse til, at der oprettes flere vækstfora i regionen, eller at to regioner opretter et fælles vækstforum.

Også regionens udvikling af den regionale turismeindsats, som skal indgå i den regionale udviklingsplan, vil blive varetaget efter indstilling fra vækstfora.

Eftersom erhvervsudviklingsstrategien skal udgøre en del af grundlaget for den regionale udviklingsplan, forudsættes strategien i hovedtræk at være klar, inden forslaget til regional udviklingsplan offentliggøres. Det er i øvrigt muligt for et vækstforum løbende at foretage justeringer af sin erhvervsudviklingsstrategi. Disse justeringer formodes ikke at være så omfattende, at de ændrer grundlaget for den regionale udviklingsplan.

Beskæftigelse

Regionsrådene har plads i de regionale beskæftigelsesråd. De regionale beskæftigelsesråd overvåger arbejdsmarkedet og udarbejder analyser, ligesom de løser tværgående beskæftigelsespolitiske problemstillinger, herunder i forbindelse med flaskehalse. De regionale beskæftigelsesråds analyse- og overvågningsarbejde udgør derfor en del af det grundlag, som regionsrådets udviklingsplan baserer sig på.

Uddannelse

Regionerne har indstillingsret til undervisningsministeren om placering af nye gymnasier og hf-kurser og af ungdomsuddannelserne i øvrigt. Det vil være hensigtsmæssigt at behandle regionsrådets ønsker hertil i den regionale udviklingsplan for at sikre en sammenhæng med byudvikling og erhvervsudvikling.

Kultur

Regionsrådene har for at styrke den regionale udvikling mulighed for at medvirke til at igangsætte kulturelle tilbud, som kan videreføres af andre parter i en mere permanent drift. Det vil være hensigtsmæssigt at indarbejde kulturtilbud med regional udviklingseffekt i de regionale udviklingsplaner.

Ad § 10 a, stk. 4

Den regionale udviklingsplan skal ses i sammenhæng med anden planlægning. Udviklingsplanen skal således redegøre for sammenhængen mellem den fremtidige udvikling og den statslige og kommunale planlægning for infrastruktur, herunder den statslige og kommunale planlægning for trafikal infrastruktur.

Samspillet og samarbejdet mellem den nationale, regionale og lokale planlægning og planlægningen i nabolandene får større og større betydning. Der er etableret formelle organer i Øresundsregionen og ved den dansk-tyske grænse. De regionale udviklingsplaner skal, hvor det måtte være relevant, forholde sig til en plan- og udviklingsmæssig sammenhæng ud over landets grænser. Forslaget til nr. 2 skal bl.a. ses i sammenhæng med forslaget til lov om erhvervsfremme § 8, stk. 8, og § 9, stk. 3, som indeholder hjemlerne til, at regionerne kan deltage i grænseoverskridende samarbejder.

Den regionale udviklingsplan skal redegøre for de handlinger, som regionsrådet vil foretage for at realisere visionen. Det kan både være gennem handlinger på de sektorområder, der er behandlet i den regionale udviklingsplan, og tværgående indsatser. Regionsrådets redegørelse for de handlinger, det vil foretage, vil have karakter af regionsrådets intentioner og således

ikke være udtømmende eller af forpligtende karakter. Den enkelte borger eller virksomhed vil derfor ikke kunne kræve handlingerne gennemført. Loven stiller ikke krav om, at regionsrådene anfører eventuelle rækkefølgeangivelser i de regionale udviklingsplaner. Loven stiller heller ikke krav til tidsperspektivet i den regionale udviklingsplan.

Ad § 10 a, stk. 5

Det er et krav til de regionale udviklingsplaner, at de viser regionsrådets fremtidsbillede for regionens udvikling på kort. Kortbilaget har ingen retligt bindende virkninger, men er en illustration af regionsrådets ønsker til den fremtidige udvikling af regionen.

Kortets signaturforklaring kan ikke detaljeres på forhånd, da signaturerne skal modsvare udviklingsplanens indhold. Signaturerne skal illustrere, hvor regionsrådet forestiller sig en fremtidig udvikling, som foreslås understøttet. Signaturerne kan f.eks. angive byudvikling, herunder både bolig og erhverv, særlige rekreative formål og infrastruktur m.v. Signaturen er skitsemæssig og angiver ikke et præcist areal eller område.

Kortets væsentligste funktion er at illustrere, hvor den regionale udviklingsplan peger på en ønsket udvikling. Regionsrådet kan ikke gøre indsigelse over for kommunernes planlægning med udgangspunkt i en illustration på kortbilag. Hvis kortet eksempelvis illustrerer et fokusområde for øget satsning på videns-erhverv i en bestemt del af regionen, betyder dette ikke, at den regionale udviklingsplan bestemmer, hvor den type virksomheder må lokalisere sig eller ikke må lokalisere sig. Det betyder alene, at regionsrådet efter en dialog med f.eks. kommunerne, erhvervslivet og regionens vidensinstitutioner har fundet, at der er særlig basis for at udvikle gode rammebetingelser for den type virksomheder i det område.

Ad § 10 a, stk. 6

Regionsrådene kan fremme realiseringen af de regionale udviklingsplaner ved i overensstemmelse med sektorlovgivningen at yde økonomisk støtte til kommuner og private til konkrete projekter, der understøtter udviklingsplanen. Hjemlen til at yde støtte skal således findes i sektorlovgivningen. Bestemmelsen indeholder ikke i sig selv hjemmel til at yde støtte.

Ad § 10 a, stk. 7

Det er hensigten, at den regionale udviklingsplan skal indgå i grundlaget for kommuneplanerne. Forslaget om, at regionsrådet kan stille forslag til kommune- og lokalplanlægningen, skal ses i forlængelse heraf.

Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at følge regionsrådets forslag, men er forpligtet til at svare regionsrådet.

Muligheden for at stille forslag til kommune- og lokalplanlægningen er en blandt flere muligheder regionsrådene kan benytte sig af for at realisere udviklingsplanen. Regionsrådenes øvrige muligheder for at realisere den regionale udviklingsplan er beskrevet under de almindelige bemærkninger afsnit 2.6.

Ad § 10 b

Efter den foreslåede bestemmelse skal Bornholms kommunalbestyrelse udarbejde en regional udviklingsplan for Bornholm. Bornholms kommunalbestyrelse får dog efter forslaget mulighed for at beslutte, at Bornholms Regionskommune skal være omfattet af den regionale udviklingsplan for Region Hovedstaden. Bornholms kommunalbestyrelse skal senest et halvt år inde i den kommunale valgperiode give Hovedstadens regionsråd besked, hvis Bornholms kommunalbestyrelse ønsker, at Bornholm skal være omfattet af den regionale udviklingsplan for Region Hovedstaden. Hvis Bornholms kommunalbestyrelse udarbejder en regional udviklingsplan for Bornholm, vil kommunalbestyrelsen i relation til den regionale udviklingsplan være omfattet af reglerne om planers tilvejebringelse i kapitel 6 på lige fod med regionsrådene. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 22 (§ 22 c) og nr. 28 (§ 25).

Den regionale udviklingsplan for Bornholm vil være omfattet af bestemmelsen i § 29, stk. 1, om miljøministerens indsigelse mod regionale udviklingsplaner, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser.

Bornholms kommunalbestyrelsens muligheder for at fremme realiseringen af den regionale udviklingsplan ved at yde økonomisk støtte vil afhænge af sektorlovgivningen.

Uafhængigt af om Bornholms kommunalbestyrelse vælger at udarbejde en regional udviklingsplan for Bornholm, vil Bornholms Regionskommune blive hørt forud for statslige planinitiativer, der berører kommunen, jf. lovforslagets § 1, nr. 22 (§ 22 a, stk. 1) om høring, ligesom Bornholms kommunalbestyrelse på eget initiativ vil kunne fremsætte forslag til landsplanlægningen, jf. forslaget til § 22 a, stk. 3.

Til nr. 14

Ad § 11, stk. 1

Bestemmelsen omhandler pligten til at udarbejde kommuneplaner og svarer til den gældende lovs § 11. Det præciseres, at kommuneplanen skal omfatte en

periode på 12 år ligesom de hidtidige regionplaner. Hovedstrukturens mere strategiske og langsigtede overvejelser kan række længere.

Ad § 11, stk. 2

Bestemmelsen fastlægger i sammenhæng med forslaget til § 11 a og § 11 b de mindstekrav, kommuneplanen skal opfylde, og giver et overblik over indholdet i den fremtidige kommuneplan. Bestemmelsen sammenskriver og erstatter sammen med § 11 a og § 11 b de nugældende regler i planlovens § 11, stk. 3 og 4, om kommuneplanens indhold og hovedstruktur, planlovens § 11, stk. 5, om rammer for indholdet af lokalplaner, samt planlovens § 6, stk. 3, om de emner, der skal fastsættes retningslinjer for i regionplanen.

Kommunerne får med aftalen om strukturreformen kompetence til at planlægge for de detaljerede aspekter af de nuværende regionplaner. Kommuneplanen skal efter lovforslaget fremover indeholde mål og retningslinjer for udviklingen både i byerne og det åbne land. Bestemmelsen fastsætter, at kommuneplanen, som i dag, består af en hovedstruktur med overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen og rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen. Som noget nyt skal kommuneplanen endvidere indeholde retningslinjer for arealanvendelsen m.v. for de emner, der er nævnt i § 11 a (kommuneplankataloget).

Kommuneplanens retningslinjer kan have forskellig karakter. Retningslinjerne kan således både omfatte eksisterende og fremtidige aktiviteter og omfatte særlige beskyttelsesinteresser. Retningslinjerne kan udpege eller afgrænse arealer, der reserveres til bestemte formål, f.eks. byzone, boliger, erhverv, veje, særligt forurenende industrivirksomheder m.v. Retningslinjerne kan også udpege forskellige arealtyper, såsom naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, særligt værdifulde landbrugsområder eller skovrejsningsområder, med tilknyttede bestemmelser om mulighederne for ændret arealanvendelse m.v. Retningslinjerne kan endvidere bestå i fastsættelse af lokaliseringsprincipper eller – kriterier, f.eks. principper for placering af transporttunge virksomheder eller placering af kontorvirksomheder. Der kan også være tale om principper for udbygningen af den offentlige og private service i forhold til kommunens byer. Endelig kan retningslinjerne bestå af bestemte målsætninger for et områdes miljøkvalitet, f.eks. det maksimalt tilladelige støjniveau i et område.

Efter forslaget skal kommuneplanen fortsat indeholde en hovedstruktur. Hovedstrukturen skal give en samlet beskrivelse af de overordnede mål for udvik-

lingen og arealanvendelsen i kommunen, både for så vidt angår udviklingen i byzonen, landzonen og sommerhusområder. Kommuneplanens hovedstruktur omfatter således hele kommunens geografiske områder.

Hovedstrukturen kan give et overblik over planens indhold og være indgangen til kommuneplanens mere detaljerede indhold.

Efter forslaget kan emnerne i kommuneplankataloget behandles på såvel overordnet niveau som på et mere detaljeret niveau. Der er ikke med forslaget til sigtet en begrænsning i kommunernes frihed til at disponere kommuneplanen. Der er således med forslaget intet til hinder for, at hovedstrukturen indeholder overordnede retningslinjer for de i § 11 a indeholdte emner, eller at kommuneplanen, hvis det findes hensigtsmæssigt, f.eks. opdeles i en hovedstruktur, en retningslinjedel og en rammedel, eller at kommuneplanens retningslinjer opdeles efter katalogets emner, som regionplanerne i dag. Det afgørende er, at kommunalbestyrelsen forholder sig til alle emner i emnekataloget, og at retningslinjerne i deres arealdisponering på en hensigtsmæssig måde dækker hele kommunens areal. Retningslinjerne skal være så præcise, at der ikke kan være tvivl om indholdet. De skal kunne danne grundlag for den efterfølgende administration.

Kommuneplanens retningslinjer for det åbne land vil udgøre grundlaget for kommunalbestyrelsernes administration af planlovens landzonebestemmelser og for kommunalbestyrelsernes administration af de foreslåede fremtidige kompetencer inden for bl.a. natur-, miljø- og vejlovgivningen, der er en følge af kommunalreformen.

Kommuneplanens rammer for indholdet af lokalplaner er afgørende for kommunalbestyrelsens kompetence til at udarbejde lokalplaner. Der skal derfor foreligge rammer for de områder, hvor der forventes gennemført lokalplanlægning. Hertil kommer, at kommunalbestyrelserne inden for byzoner og sommerhusområder skal kunne modsætte sig opførelse af bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer, når bebyggelsen eller anvendelsen er i strid med bestemmelser i kommuneplanens rammedel.

Ad § 11, stk. 3

Bestemmelsen præciserer, at kommuneplanen skal indeholde kort, der viser de afgrænsede områder, der knytter sig til kommuneplanens retningslinjer og rammer. Kortet er sammen med kommuneplanens hovedstruktur, retningslinjerne og rammerne for lokalplaner bindende for kommunalbestyrelsen, som skal virke

for planens gennemførelse, herunder ved udøvelse af beføjelser i medfør af anden lovgivning.

Ad § 11, stk. 4

Bestemmelsen svarer til § 6, stk. 2, og § 11, stk. 2, men er omskrevet bl.a. på baggrund af de foreslåede nye regler om regionale udviklingsplaner. Kommuneplanen må efter forslaget således ikke stride mod beskrivelsen af den ønskelige fremtidige udvikling i den regionale udviklingsplan.

Kommuneplanen må i overensstemmelse med de eksisterende regler ikke stride mod regler eller beslutninger efter § 3 (landsplandirektiver). På baggrund af forslaget til den nye bestemmelse i § 5 e om planlægning for større butikker og butiksområder er bestemmelsen foreslået suppleret, således at kommuneplanen ikke må stride mod miljøministerens regler efter § 5 e.

Tilsvarende foreslås, at kommuneplanen ikke må stride mod regler efter § 5 j for planlægningen i hovedstadsområdet.

Efter de eksisterende regler må kommuneplanen ikke stride mod en vandplan eller en Natura 2000-plan. Det foreslås, at det tilføjes, at kommuneplanen ikke må stride imod handleplaner for realiseringen af disse planer, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder. Det foreslås endvidere, at kommuneplanen ikke må stride mod en råstofplan, jf. § 5 a i lov om råstoffer. Baggrunden herfor er forslaget til lov om ændring af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven) og lov om vandforsyning m.v. og forslaget til lov om ændring af lov om råstoffer, der fremsættes samtidig med dette lovforslag.

Ad § 11 a

Efter de gældende regler i planlovens § 11, stk. 3 og 4, skal kommuneplanen indeholde en hovedstruktur, der angiver de overordnede mål for udvikling og arealanvendelse i hele kommunen, herunder udbygningen med boliger og arbejdspladser, trafikbetjening, serviceforsyning, kolonihaveområder og andre rekreative områder. Planlovens § 6, stk. 3, bestemmer, at regionplanen på grundlag af en samlet vurdering af udviklingen skal indeholde retningslinjer for en række emner. § 6 a indeholder særlige regler for regionplanlægning i kystnærhedszonen. Disse bestemmelser erstattes af de foreslåede bestemmelser i § 11 a.

Det fremgår af aftalen om strukturreformen, at hensigten er at fastholde nuværende mål for udviklingen. Af den foreslåede bestemmelse fremgår, hvilke emner

der skal behandles og fastsættes retningslinjer for i kommuneplanen.

Ad nr. 1: Udlægning af arealer til byzoner og sommerhusområder

Bestemmelsen svarer til planlovens § 6, stk. 3, nr. 1, hvorefter en regionplan skal indeholde retningslinjer for afgrænsningen af byzoner og sommerhusområder. Retningslinjerne skal fastsættes ud fra overvejelser om det samlede arealforbrug i planperioden til byformål og byvækstens fordeling mellem kommunerne. Efter forslaget skal kommuneplanen fremover indeholde tilsvarende retningslinjer for de enkelte byer.

Ved afgrænsningen skal der tages hensyn til de øvrige interesser, der er i området, og der må lægges vægt på en hensigtsmæssig udnyttelse af investeringer i f.eks. trafik- og serviceforsyning. Al fremtidig byvækst – både erhvervs- og boligområder m.m. – bør placeres i byzone i eksisterende byer eller i direkte tilknytning hertil. Ønskes et areal overført til byzone eller sommerhusområde sker dette fortsat ved lokalplanlægning. Tilbageførelse af arealer fra byzone eller sommerhusområde sker på baggrund af de eksisterende regler i planlovens kapitel 10.

Ad nr. 2: Beliggenheden af områder til forskellige byformål, f.eks. boligformål, erhvervsformål, beliggenheden af offentlige institutioner, serviceformål, byomdannelsesområder m.v.

Bestemmelsen svarer til dele af planlovens § 11, stk. 4. Det er almindelig praksis, at kommuneplanens hovedstruktur på et eller flere oversigtskort med tilhørende tekst og retningslinjer angiver arealanvendelser i kommunens byzoneområder. Kommuneplanen skal ifølge forslaget indeholde retningslinjer for beliggenheden af arealer til forskellige byfunktioner som boliger, erhverv, offentlige institutioner, service og byomdannelsesområder. Det kan ske i kommuneplanens hovedstruktur med tilhørende retningslinjer eller andre steder i kommuneplanen, hvis det findes mest hensigtsmæssigt.

Ad nr. 3: Den kommunale detailhandelsstruktur, herunder afgrænsning af den centrale del af en by eller bydel og eventuelle aflastningsområder, samt fastsættelse af det maksimale bruttoetageareal til butikksformål og maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker i de enkelte områder, jf. §§ 5 c – 5 e.

Bestemmelsen er en redaktionel ændring af indholdet i planlovens § 6, stk. 3, nr. 5, § 6 b og dele af § 11, stk. 4. Bestemmelsen skal sikre, at der på baggrund af en samlet vurdering af udviklingen i kommunen udar-

bejdes retningslinjer for den kommunale detailhandelsstruktur.

Den kommunale detailhandelsstruktur kan f.eks. beskrives i kommuneplanens hovedstruktur ved fastlæggelse af målene for udviklingen i kommunens byer og bydele og retningslinjer for de hertil knyttede muligheder for at planlægge for nye butikker. Kommunerne skal fortsat fastlægge de overordnede mål for udviklingen i de enkelte områder til butiksformål.

Kommuneplanen skal afgrænse beliggenheden af den centrale del af en by og den centrale del af en bydel i store byer og i sammenhængende byområder i hovedstadsområdet, jf. § 5 d, stk. 1. Kommuneplanen skal desuden afgrænse eventuelle aflastningsområder, jf. § 5 d, stk. 2, nr. 4.

Kommuneplanen skal endvidere fastsætte det maksimale bruttoetageareal til butiksformål i de enkelte områder og fastsætte det maksimale bruttoetageareal for de enkelte butikker i områderne.

Der skal endvidere fastsættes rammer for lokalplaner for alle områder til butiksformål efter bestemmelserne i forslaget til § 11 b, stk. 1, nr. 6.

Kommunernes planlægning til butiksformål skal ske inden for rammerne af de fastsatte regler efter § 5 e og inden for de eksisterende regler i kapitel 2 b om planlægning til butiksformål.

Planloven indeholder en række krav til kommuneplanens redegørelse for den del af kommuneplanen, der indeholder rammer for forsyningen med butikker. Herunder bestemmelser om oplysning om de særlige planlægningsmæssige begrundelser for fastsættelse af eventuelle butiksstørrelser på mere end 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker og 1.500 m² for udvalgsvarebutikker. Der foreslås ingen ændring af disse bestemmelser.

Ad nr. 4: Beliggenheden af trafik anlæg

Bestemmelsen er en redaktionel sammenskrivning af indholdet i planlovens § 6, stk. 3, nr. 2, og dele af § 11, stk. 4. Regionplanerne skal efter de eksisterende regler indeholde retningslinjer for den regionale infrastruktur, herunder veje, jernbaner, havne og flyvepladser. Kommuneplanens hovedstruktur skal efter de gældende regler indeholde en beskrivelse af trafikbetjeningen i hele kommunen. Heri angives det eksisterende vej-, sti- og banenet og eventuelle havnefunktioner og flyvepladser samt udbygningsmålene for trafik anlæggene og betjeningen med kollektive trafikmidler.

De nuværende ca. 10.000 km amtsveje fordeles ifølge aftalen om strukturreformen mellem kommunerne og staten på grundlag af objektive kriterier. Ho-

vedparten af de nuværende amtsveje overgår til kommunerne.

Kommunerne får fremover ansvaret for planlægning af alle lokale trafik anlæg. Statslige trafik anlæg planlægges af staten.

Efter forslag til lov om trafik selskaber skal staten mindst hvert 4. år udarbejde en trafikplan for den jernbanetraffic, der udføres som offentlig servicetraffic på kontrakt med staten. I planen redegøres for statens overvejelser, og statens prioriteringer synliggøres.

Efter forslag til lov om trafik selskaber skal der i hver region oprettes et eller flere trafik selskaber. Hver kommune deltager i et trafik selskab. Trafik selskaberne får det samlede ansvar for den lokale og regionale busdrift samt de privatbaner, der ikke overgår til statsligt niveau. Hvert trafik selskab får ansvaret for planlægning af offentlig servicetraffic inden for trafik selskabets område og herudover pligt til at udarbejde trafikplaner. Ved offentlig servicetraffic forstås trafik, som private virksomheder ikke ville påtage sig i egen forretningsmæssig interesse eller i hvert fald ikke i samme omfang eller på samme vilkår.

Trafik selskabernes planlægning udgør en væsentlig forudsætning for kommunernes udbygningsplaner.

Ad nr. 5: Beliggenheden af tekniske anlæg

Bestemmelsen svarer til sidste led af planlovens § 6, stk. 3, nr. 2, dog er ordet »større« udeladt. Kommunerne skal efter de gældende regler planlægge for placeringen af de mindre tekniske anlæg. Regionplanerne indeholder i dag retningslinjer for placering af bl.a. energiforsyningsanlæg, vindmøller og større affaldsbehandlingsanlæg. Kommunerne skal efter de gældende regler i § 11, stk. 5, nr. 6, fastsætte rammebestemmelser for placering af tekniske anlæg.

Betegnelsen tekniske anlæg omfatter transport- og kommunikationsanlæg, forsyningsanlæg, miljøanlæg og andre tekniske driftsanlæg. Der kan f.eks. være tale om kollektive trafik anlæg som sporanlæg, godsterminaler, stationsanlæg, værksteds- og klargøringsanlæg, rensningsanlæg, affaldsdeponerings- og affaldsbehandlingsanlæg, vindmøller, kraftværker, oplagspladser, garage- og værkstedsanlæg m.v.

Kommuneplanen skal efter bestemmelsen udpege arealer til forskellige tekniske anlæg og fastsætte retningslinjer herfor. For de tekniske anlæg, der forudsætter en efterfølgende lokalplanlægning skal der fortsat efter de gældende regler fastsættes bestemmelser i kommuneplanens rammer for lokalplanlægning. Visse tekniske anlæg forudsætter ikke lokalplanlægning, men kan udlægges efter regler i særlovgivningen, f.eks. udlægning af veje. Her sikrer bestemmel-

sen, at kommuneplanen også indeholder retningslinjer for disse anlæg.

Efter aftalen om strukturreformen skal staten varetage planlægningen af anlæg af national og regional betydning med indspil til planlægningen fra kommunerne og regionerne. Det gælder f.eks. større tekniske anlæg, der strække sig gennem flere kommuner, risikoanlæg og andre tekniske anlæg, hvor staten har VVM-kompetencen og godkendelseskompetencen efter miljøbeskyttelseslovgivningen og vanskeligt lokaliserbare anlæg, der i dag bliver sikret gennem regionplanlægningen, f.eks. større affaldsbehandlingsanlæg.

Ad nr. 6: Beliggenheden af områder til virksomheder m.v., hvortil der af hensyn til forebyggelse af forurening må stilles særlige beliggenhedskrav

Bestemmelsen er enslydende med planlovens § 6, stk. 3, nr. 3. Virksomhed, der er omfattet af denne bestemmelse, er f.eks. forurenende industrivirksomhed, rensningsanlæg, affaldsbehandlingsanlæg, motorbaner, knallertbaner, skydebaner og forsvarets øvelsespladser, samt skyde- og øvelsesterræner. En del af disse virksomheder er omfattet af miljøbeskyttelseslovens bestemmelser om godkendelse af særligt forurenende virksomhed samt af den foreslåede nye § 11 g (VVM-pligtige anlæg).

Udviklingen inden for forureningsbegrænsende foranstaltninger og renere teknologi gør, at mange virksomheder kan reducere eventuelle emissioner og dermed begrænse deres påvirkning af de umiddelbare omgivelser. Sådanne virksomheder med ingen eller få emissioner bør placeres i byområder, enten integreret med andre byfunktioner eller i særlige erhvervsområder. Der vil dog fortsat i begrænset omfang være virksomheder og anlæg, der ikke kan placeres i byernes erhvervsområder, eller som har behov for en særlig beliggenhed uden for byerne.

Regionplanerne har hidtil indeholdt udlægning af et eller flere områder, hvor der kan placeres virksomhed med særlige beliggenhedskrav. Der vil således næppe være behov for at udpege nye arealer til virksomhed med særlige beliggenhedskrav i alle kommuner. Bestemmelsen sikrer, at kommunen beslutter, om der er egnede arealer, og om der skal udlægges arealer til disse virksomhedstyper.

Arealer til virksomheder med særlige beliggenhedskrav skal forbeholdes de anlæg og virksomheder, der ikke kan placeres andre steder.

Ad nr. 7: Beliggenheden af de i § 11 g nævnte anlæg

Bestemmelsen svarer til planlovens § 6, stk. 3, nr. 4. Bestemmelsen vedrører VVM-pligtige anlæg. Der henvises til bemærkningerne til §§ 11 g-11 i.

Ad nr. 8: Sikring af, at støjbelastede arealer ikke udlægges til støjfølsom anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener, jf. også § 15 a

Den nugældende § 10 i bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning (samlebekendtgørelsen) indeholder krav til retningslinjer i regionplanen til sikring af, at støjbelastede arealer i landzone ikke udlægges til støjfølsom anvendelse. Der indgik tidligere i samlebekendtgørelsen et krav om, at kommuneplanerne skulle indeholde retningslinjer til sikring af, at støjbelastede arealer i byzone og sommerhusområder ikke udlægges til støjfølsom anvendelse, medmindre der i lokalplanen fastsættes bestemmelser om etablering af afskærmningsforanstaltninger. I forbindelse med vedtagelse af planlovens regler om byomdannelse i 2003 blev bestemmelserne delvist indskrevet i planlovens § 15 a vedrørende lokalplaner og samtidig ophævet i samlebekendtgørelsen (lov nr. 440 af 10. juni 2003 om ændring af lov om planlægning (Byomdannelse)), lovforslag nr. 103, Folketingstidende 2002-03: 3878, 10049, Tillæg A 2345, 2329, Tillæg B 706, 929, 1271, Tillæg C 489. Efter forslaget skal kommuneplanen fremover indeholde retningslinjer til sikring af, at støjbelastede arealer ikke udlægges til støjfølsom anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod støj ved etablering af afskærmningsforanstaltninger. Bestemmelsen vil gælde for kommuneplanlægningen både i landzone, byzone og sommerhusområder.

Ad nr. 9: Beliggenheden af arealer til fritidsformål, herunder kolonihaveområder og andre rekreative områder

Der er tale om en redaktionel sammenskrivning af planlovens § 6, stk. 3, nr. 10, og dele af § 11, stk. 4. Efter § 6, stk. 3, nr. 10, skal regionplanen indeholde retningslinjer for beliggenheden af arealer til fritidsformål. Ved arealer til fritidsformål forstås – udover sommerhusområder, som er særligt nævnt i nr. 1 – områder til feriehoteletter, feriecentre, campingpladser og lign., områder til lystbådehavne, idrætsanlæg og andre friluftaktiviteter, herunder golfbaner. Bestemmelsen har desuden udgjort grundlaget for, at den hidtidige regionplanlægning i vid udstrækning har indeholdt strategier for friluftslivet, herunder strategier og

planlægning for områder til rekreativ udfoldelse og færdselsmuligheder ad vandre-, cykel- og rideruter og reduktion af især større trafik anlægs barrierевirkning for den rekreative adgang til og i landskabet. Denne praksis forudsættes videreført i kommuneplanlægningen.

Efter planlovens § 11, stk. 4, skal hovedstrukturen i kommuneplanen angive de overordnede mål for udvikling og arealanvendelse i kommunen, herunder for så vidt angår kolonihaveområder og andre rekreative områder. Ved kolonihaver forstås havelodder, der er omfattet af lov om kolonihaver, jf. planlovens § 11 c, stk. 2. Der er ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Ad nr. 10: Varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af særligt værdifulde landbrugsområder

Bestemmelsen svarer til planlovens § 6, stk. 3, nr. 6. Varetagelsen af jordbrugsmæssige interesser har siden 1977 været en del af region- og kommuneplanlægningen med henblik på at varetage de jordbrugsmæssige arealinteresser, herunder især sikring af arealer til jordbrugsformål i forhold til byvækst og andre arealkrævende dispositioner.

I 1978 blev der skabt lovgrundlag for at udarbejde landbrugsplaner i medfør af landbrugslovgivningen. Grundlaget herfor er fastholdt i den gældende lovgivning (lov nr. 435 af 9. juni 2004 om landbrugsejendomme), lovforslag nr. 113, Folketingstidende 2003-04: 4552, 10472, 10975, Tillæg A 4011, 3946, Tillæg B 1380, Tillæg C 685. I medfør af den eksisterende lov om landbrugsejendomme skal amtsrådet/Bornholms kommunalbestyrelse således mindst én gang i hver valgperiode i samarbejde med kommunalbestyrelserne udarbejde og offentliggøre en analyse af jordbrugserhvervene. Analyserne skal sikre, at de jordbrugsmæssige interesser indgår i region-, kommune- og lokalplanlægningen. Analyserne danner grundlag for udpegning af de særligt værdifulde landbrugsområder i regionplanerne med henblik på at sikre disse områder. Sikringen af områderne indebærer, at de forbeholdes jordbrugsmæssig anvendelse, og at jordbruket i disse områder får mulighed for en hensigtsmæssig udvikling og øget sikkerhed for foretagne investeringer.

Kravet i landbrugslovens § 3, stk. 1, om udarbejdelse og offentliggørelse af analyser for jordbrugserhvervet fastholdes. I forslag til lov om regional statsforvaltning, som fremsættes samtidig med dette lovforslag, foreslås opgaven varetaget af statsforvaltningen. Analyserne foretages mindst én gang i hver valgperi-

ode. Formålet med analyserne er at sikre, at de jordbrugsmæssige interesser indgår i kommune- og lokalplanlægningen. Retningslinjer for varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser indgår efter lovforslaget i kommuneplanen.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 11 b, stk. 2.

Ad nr. 11: Beliggenheden af skovrejsningsområder og områder, hvor skovtilplantning er uønsket

Nr. 11 er enslydende med planlovens § 6, stk. 3, nr. 7. Kravet om en regionplanudpegning af skovrejsningsområder og af områder, hvor skovtilplantning er uønsket, har til formål at udlægge arealer, hvor det ud fra en samfundsmæssig helhedsbetragtning vil være mest hensigtsmæssigt at plante ny skov, henholdsvis hvor skov er uønsket. Udpegningerne i regionplanerne er retningsgivende for administrationen af en lang række regelsæt, herunder skovloven og lov om drift af landbrugsjorder (lov nr. 434 af 9. juni 2004) og den i medfør af denne lov udstedte bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur (bekendtgørelse nr. 892 af 9. juni 2004).

Skovrejsningen skal tjene en række formål, herunder at forøge træproduktionen, fremme hensynet til friluftsliv, biodiversitet og miljøbeskyttelse. Tre formål med skovrejsningen har fået forøget vægt. Det er skovrejsning med henblik på at beskytte grundvands- og drikkevandsressourcerne, fremme af bynære friluftsmuligheder og fremme af den biologiske mangfoldighed.

Udpegning af områder, hvor skovtilplantning er uønsket, sker med henblik på at sikre, at natur- og landskabsværdier, der ikke er forenelig med skov, friholdes for skovtilplantning.

Disse formål varetages efter lovforslaget fremover i kommuneplanen.

Ad nr. 12: Lavbundsarealer, herunder beliggenheden af lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder

Bestemmelsen svarer til planlovens § 6, stk. 3, nr. 9, dog således at det præciseres, at kommuneplanen udover at udpege beliggenheden tillige skal rumme retningslinjer for lavbundsarealer. Det skal ses i lyset af, at regionplanerne i dag indeholder en kortlægning af lavbundsarealer, ligesom de indeholder retningslinjer om, at byggeri og anlæg så vidt muligt skal undgås på lavbundsarealer. Det foreslås, at retningslinjer for lavbundsarealer indgår i kommuneplanen. Ved genopretning af vådområder forstås genskabelse af den naturlige hydrologi i større samlede om-

råder, så der over tid genskabes naturtyper som moser, sumpskove, rørskove, lavvandede søer, naturlige vandløb og våde bredarealer.

Ad nr. 13-16 overordnet:

Nr. 13-16 er en omskrivning af § 6, stk. 3, nr. 8, hvorefter regionplanerne skal indeholde retningslinjer for varetagelsen af bevaringsværdier og naturbeskyttelsesinteresser i det åbne land, herunder udpegningen og sikringen af naturområder med særlige beskyttelsesinteresser. Det foreslås præciseret, at naturbeskyttelsesinteresser og bevaringsværdier omfatter natur, herunder de økologiske forbindelser, landskab, kulturhistorie og geologi. Bestemmelserne i nr. 13-16 lovfæster praksis fra de eksisterende regionplaner med henblik på at fastholde de nuværende mål for udviklingen. Samtidig er der foretaget en ændring, således at bestemmelserne omfatter både det åbne land og byerne i overensstemmelse med, at kommunerne overtager plankompetencen på tværs af det åbne land og byerne.

Ad nr. 13: Varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, herunder beliggenheden af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser samt af potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser

For så vidt angår naturbeskyttelsesinteresserne har Miljøministeriet på baggrund af amternes hidtidige arbejde og de internationale forpligtelser udviklet en metode til at gennemføre en naturplanlægning baseret på opdeling af naturområder efter deres kvalitet samt udpegningsarealer med potentielle naturkvaliteter og økologiske forbindelser. Naturplanlægningen er et velegnet instrument som grundlag for en prioritering af den konkrete naturforvaltningsindsats, f.eks. naturgenopretning, naturpleje og forvaltning af forskellige tilskudsordninger til varetagelse af naturhensyn, herunder især tilskudsordningerne under de miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (de såkaldte MVJ-ordninger). Naturplanlægningen giver også et mere præcist grundlag for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresser i forbindelse med administrationen af gældende lovgivning. Tilrettelæggelsen af naturplanlægningen og målfastlæggelsen for naturbeskyttelsen vil skulle spille tæt sammen med overvågningsprogrammet NOVANA, ligesom den vil skulle ses i sammenhæng med de forudsætninger for kommuneplanlægningen, der følger af Natura 2000-planer i de internationale naturbeskyttelsesområder og vandplaner efter miljømålsloven. Med særlige naturbeskyttelsesinteresser menes Natura 2000-områder, generelt beskyttede na-

turområder efter naturbeskyttelseslovens § 3, klitfredede områder og naturfredede områder. Potentielle naturområder er områder, hvor det er muligt at genskabe værdifulde levesteder for vilde planter og dyr, jf. også bemærkningerne til nr. 11 og 12. Potentielle naturområder kan også være områder, som kan reetableres som natur for at skabe større sammenhængende naturområder, eller hvor økologiske forbindelser kan etableres eller forbedres.

Ad nr. 14: Sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder for beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier

De kulturhistoriske bevaringsværdier knytter sig til sporene efter menneskers virksomhed i det åbne land og byerne fra forhistorisk tid og frem til nyeste tid. Mange steder opleves sammenhængende kulturhistoriske helheder, såkaldte kulturmiljøer. Ved et kulturmiljø forstås et geografisk afgrænset område, som ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling. De værdifulde kulturmiljøer kan række flere hundrede år tilbage og beskrive et udviklingsforløb, eller de kan illustrere en bestemt epoke.

Regionplanerne indeholder i dag retningslinier for varetagelsen af de kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder kirkeomgivelser og beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer. Bevaringsværdierne omfatter således ikke blot enkeltstående kulturelementer som fortidsminder, bevaringsværdige bygninger og anlæg, men også helheder som en herregård med dens jordtiliggende, en jernbanestrækning med stationer eller et havne- og industriområde. Kommuneplanerne skal fremover indeholde retningslinjer for sikring af disse bevaringsværdier.

Ved kortlægningen og udpegningen af kulturmiljøer har amterne anvendt »Kulturhistorien i planlægningen«, også benævnt KIP-metoden, medens kortlægningen af by- og bygningsbevaringsinteresserne er sket i kommuneatlas ved brug af SAVE-systemet – Survey of Architectural Values in the Environment. I Kulturarvsstyrelsens kulturmiljøatlas er begge fremgangsmåder benyttet. Metoderne udvikles løbende blandt andet i forbindelse med udpegningen af potentielle naturparkområder.

Kulturarvsstyrelsen er i gang med at definere og udpege særlige kulturarvsarealer med kendte arkæologiske forekomster af national interesse. Udpegningen vil være afsluttet i 2005. Formålet hermed er at henlede opmærksomheden på, at en ændret arealanvendel-

se, for eksempel i forbindelse med byggeri, kan indebære krav om forudgående arkæologisk undersøgelse.

Ad nr. 15: Varetagelsen af landskabelige bevaringsværdier og beliggenheden af områder med landskabelig værdi, herunder større, sammenhængende landskaber

For så vidt angår de landskabelige bevaringsværdier i det åbne land har planlægningen herfor været rettet mod at bevare de værdifulde landskaber og landskabselementer, som f.eks. ådale, bakkelandskaber og kystlandskaber. Også geologiske bevaringsværdier med værdifulde geologiske landskabstræk, som åse, dale, bakker, sletter, kystområder og -profiler, er varetaget gennem denne planlægning. Planlægningen har også været rettet mod at bevare uforstyrrede landskaber uberørt af byudvikling og tekniske anlæg.

Miljøministeriet har iværksat udarbejdelsen af en metode til landskabsbeskrivelse, der inddeler landet i karakterområder på baggrund af en naturgeografisk og kulturgeografisk analyse, der beskriver områdernes karakteristika, dvs. en beskrivelse af områdernes sårbarhed overfor forandring m.v. I metoden indgår desuden værdisætning af områderne og muligheden for at bruge den til handlingsplaner for det åbne land. Metoden vil kunne bruges ikke blot af kommunerne i den sammenfattende planlægning i kommunen og i enkeltsagsbehandlingen, men også af regionsrådene i den råstofplanlægning, der skal gennemføres på råstofområdet som erstatning for udpegning af råstofindvindingsområder i regionplanerne.

Ad nr. 16: Sikring af geologiske bevaringsværdier, herunder for beliggenheden af områder med særlig geologisk værdi

Sikring af geologiske interesser i landskabet er i forslaget udskilt til et selvstændigt punkt, idet de udgør en særskilt interesse udover den landskabelige. Landskaber med varierende geologiske formationer og særlig geologisk værdi illustrerer landets geologiske udvikling op gennem tiden samt de geologiske processer, og de har dermed særlig betydning for forskning og undervisning samt for offentlighedens naturforståelse.

Ad nr. 17: Anvendelsen af vandløb, søer og kystvande

Bestemmelsen svarer til planlovens § 6, stk. 3, nr. 12.

Det har siden 1982 været et krav, at regionplanerne indeholder retningslinjer for vandkvaliteten af søer, vandløb og kystvande. I 1989 blev kravet udvidet til

også at omfatte anvendelsen af vandløb, søer og kystvande.

I 2003 overførtes planlægningen for vandkvaliteten fra regionplanerne til vandplanlægningen i medfør af miljømålsloven (lov nr. 1150 af 17. december 2003 om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven)), lovforslag nr. 15, Folketingstidende 2003-04: 496, 2805, 2989, Tillæg A 467, 396, 3604, Tillæg B 215, Tillæg C 104. Dog således, at regionplanerne skulle omfatte retningslinjer for vandkvaliteten, indtil der foreligger endeligt vedtagne vandplaner. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til §§ 3 og 4.

Kravet om regionplanretningslinjer for anvendelsen af søer, vandløb og kystvande foreslås overført til kommuneplanlægningen. Retningslinjerne for anvendelsen af vandløb, søer og kystvande omfatter eksempelvis rekreativ anvendelse såsom badning, sejlads og fiskeri.

Ad nr. 18: Arealanvendelsen i kystnærhedszonen i overensstemmelse med bestemmelserne i § 5 a, stk. 1, og § 5 b

Bestemmelsen svarer til planlovens § 6 a, stk. 1, hvorefter det påhviler regionplanmyndighederne at tilvejebringe regionale retningslinjer for kystnærhedszonen. Det foreslås, at kommuneplanerne fremover skal indeholde retningslinjer for arealanvendelsen i kystnærhedszonen. Retningslinjerne skal omfatte alle arealer i kystnærhedszonen.

Det foreslås endvidere, at eksisterende og planlagte forhold i kystnærhedszonen skal vises på et kortbilag, jf. den foreslåede bestemmelse i § 11 e, stk. 2. Endvidere skal kommuneplanen ledsages af en redegørelse om den fremtidige udvikling i kystnærhedszonen og de tilgrænsende vandområder, jf. den foreslåede § 11 e, stk. 1, nr. 7.

Ad nr. 19: Realisering af regler eller beslutninger efter lovens § 3 og § 5 j

Forslaget indebærer, at retningslinjer for realisering af regler eller beslutninger efter lovens § 3, som efter planlovens § 6, stk. 3, nr. 13, fastsættes i regionplanen, fremover vil skulle fastsættes i kommuneplanen.

Tilsvarende foreslås, at kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for realisering af regler for planlægning i hovedstadsområdet.

Ad § 11 b, stk. 1

Bestemmelsen svarer til planlovens § 11, stk. 5. Der skal fortsat fastsættes rammer for indholdet af lokalplaner for de områder, hvor der forventes gennem-

F. t. 1. vedr. planlægning

ført en lokalplanlægning. Nr. 6 er ny. Der er alene tale om en redaktionel indskrivning af den gældende lovs § 11 b om indholdet af lokalplaner for butikker i bestemmelsen. Rammerne kan indeholde retningslinjer for andre forhold af betydning for arealanvendelsen og bebyggelsen i kommunen, hvis disse er begrundet i planlægningsmæssige hensyn og omhandler kommunale forhold, jf. forslaget til § 11 b, stk. 2.

Ad § 11 b, stk. 2

Bestemmelsen svarer til planlovens § 6, stk. 5, og § 11, stk. 6. Bestemmelsen åbner mulighed for, at kommuneplanen også kan regulere andre forhold end de, der er udtrykkeligt nævnt i § 11 a og § 11 b.

Efter de gældende regler har amtsråd og kommunalbestyrelser mulighed for at varetage landbrugsmæssige interesser, herunder f.eks. investeringssikkerhed, ved at udpege arealer til lokalisering af landbrugets driftsbygninger og -anlæg inden for de udpegede særligt værdifulde landbrugsområder. Det er imidlertid fundet hensigtsmæssigt at præcisere, at kommuneplanerne kan omfatte en udpegningsaf arealer til lokalisering af landbrugets driftsbygninger og -anlæg inden for de særligt værdifulde landbrugsområder.

Den foreslåede præcisering i bestemmelsen understreger kommunalbestyrelsens mulighed for at varetage hensynet til landskab, natur og bosætning gennem en planlægning for lokalisering af landbrugsbyggeri i de særligt værdifulde landbrugsområder, der ofte er af regional udstrækning og betydning.

Det er samtidig en mulighed, som kommunalbestyrelsen kan vælge at anvende til at imødegå konflikter mellem landbrugsbyggeri og naboer, landskab og natur. En udpegningsaf arealer til fremtidigt landbrugsbyggeri og -anlæg vil således kunne konkretisere kommunalbestyrelsens administrationsgrundlag for landzonereglerne i planloven for landbrugsbyggeri, der kræver landzonetilladelse, f.eks. fordi det antager industriel karakter. Samtidig vil udpegningsaf arealer kunne tjene som en vigtig borgerinformation om områder, hvor der i fremtiden må forventes at komme nyt landbrugsbyggeri og -produktion.

Den gældende lovs præcisering af, at kommuneplanen kan angive bevaringsværdige bygninger, er udgået af bestemmelsen i konsekvens af forslaget til § 11 a, nr. 14 (sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier m.v.).

Ad § 11 e, stk. 1

Bestemmelsen er en udbygning og eksemplificering af, hvad redegørelsen efter den gældende lovs § 11, stk. 7, som minimum skal indeholde og svarer desuden

i det væsentlige til planlovens § 6, stk. 6, om redegørelsen for regionplanens forudsætninger. Som en forklaring af bestemmelsen i planlovens § 11, stk. 7, udgår, at redegørelsen skal omfatte den hidtil udførte planlægning, idet en sådan pligt følger af planlovens § 23 a om kommuneplanstrategien. Redegørelsen for planens forudsætninger udgør kommuneplanens baggrundsmateriale. Der er ikke tilsigtet ændringer i redegørelsens retsvirkninger i forhold til gældende ret.

Nr. 1 svarer til planlovens § 11, stk. 7, og bestemmer, at redegørelsen skal indeholde oplysninger om den forudsatte rækkefølge for planens gennemførelse.

Nr. 2 præciserer, at redegørelsen skal indeholde oplysninger om, hvordan planen forholder sig til den regionale udviklingsplan og den vedtagne strategi for udviklingen, jf. lovens § 23 a.

Nr. 3 er ny. Det er fundet hensigtsmæssigt i lovens tekst at bestemme, at redegørelsen for kommuneplanen skal indeholde oplysninger om blandt andet naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, beskyttede naturområder og beskyttede sten- og jorddige og om tekniske anlæg såsom højspændingsanlæg og vejudlæg fastlagt i anlægslove med videre. De relevante oplysninger vil kunne gives som en tekst suppleret med kortbilag.

Nr. 4 svarer til planlovens § 6, stk. 6. Vandplanen og Natura 2000-planen bliver en bindende forudsætning for kommuneplanlægningen og anden planlægning. Det er hensigtsmæssigt for andre myndigheder og borgerne, at de relevante bestemmelser for arealanvendelsen i vandplanen og Natura 2000-planen fremgår af redegørelsen for kommuneplanens forudsætninger. Det foreslås derfor, at kravet til redegørelsen for regionplanens forudsætninger bliver et krav til redegørelsen for kommuneplanens forudsætninger. Det vil sige, at kommuneplanens redegørelse skal indeholde oplysning om de bestemmelser i vandplanen og Natura 2000-planen, der er relevante for planlægningen af arealanvendelsen inden for kommunens geografiske område. De relevante oplysninger vil kunne gives som en tekst suppleret med kortbilag.

Nr. 5 er ny og er en konsekvens af forslaget til lov om ændring af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven) og lov om vandforsyning m.v., der i § 31 a og § 46 a introducerer bindende handleplaner for kommunernes realisering af vandplanen og Natura 2000-planen. Det foreslås, at redegørelsen i relevant omfang skal indeholde oplysninger om disse handleplaner.

Nr. 6 er ny og er en konsekvens af forslaget til lov om ændring af lov om råstoffer. Efter den nye § 5 a i

lov om råstoffer skal regionsrådene udarbejde en råstofplan, der beskriver de områder, hvor der vil kunne meddeles tilladelse til råstofindvinding. Tilladelse til råstofindvinding kan derefter som udgangspunkt kun meddeles for de udpegede områder. Det foreslås, at redegørelsen i relevant omfang skal indeholde oplysninger om råstofplanen.

Nr. 7 svarer til 2. pkt. i planlovens § 6 a, stk. 3.

Nr. 8 er ny. Forslaget om, at redegørelsen tillige skal omfatte planens sammenhæng til nabokommunernes planlægning, tilsigter at sikre, at tværkommunal koordinering af byggeri, arealinteresser, infrastrukturplanlægning m.v., der rækker over kommunegrænsen, indtænkes i kommuneplanprocessen. Bestemmelsen skal endvidere ses i sammenhæng med forslaget til § 29 b, hvorefter en kommunalbestyrelse kan fremsætte indsigelse mod en nabokommunes planforslag, hvis forslaget har væsentlig betydning for kommunens udvikling.

Nr. 9 er ny. Forslaget om, at redegørelsen skal omfatte planens sammenhæng til planlægning om offentlig servicetrafik, skal sikre, at den kommunale planlægning har en sammenhæng til den kollektive trafikbetjening.

Ad § 11 e, stk. 2

Bestemmelsen svarer til planlovens § 6 a, stk. 3, 1. pkt.

Ad § 11 e, stk. 3

Bestemmelsen svarer til planlovens § 6, stk. 7. Der henvises til bemærkningerne til §§ 11 g-11 i.

Ad § 11 e, stk. 4

Bestemmelsen er enslydende med planlovens § 11, stk. 8.

Ad § 11 g - 11 i

VVM-reglerne er for anlæg på land en del af regionplanlægningen, hvilket bl.a. indebærer, at regionplanmyndigheden er VVM-myndighed. Det vil sige HUR i hovedstadsregionen og for resten af landet amtsrådene/Bornholms kommunalbestyrelse. (lov nr. 368 af 2. juni 1999 om ændring af lov om planlægning (VVM-regler m.v.)), lovforslag nr. 134, Folketingstidende 1998-99: 2831, 6812, 7131, Tillæg A 3209, 3178, Tillæg B 881, 1254, Tillæg C 720.

VVM-direktivet stiller krav om, at der skal foreligge en redegørelse om miljøpåvirkningerne i bred forstand for alle projekter, som må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt. En række projekter er efter VVM-direktivet obligatorisk VVM-pligtige, mens

der for en lang række andre projekter skal gennemføres en såkaldt screening med udgangspunkt i det konkrete projekt med henblik på at vurdere, om projektet må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og således er VVM-pligtigt. For alle de VVM-pligtige projekter gælder endvidere efter VVM-direktivet, at de skal være reguleret af en tilladelse.

VVM-direktivets procedurekrav er implementeret via regler i planloven og samlebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999) med krav om regionplanstillæg med retningslinjer for det pågældende anlæg. VVM-proceduren indledes med indkaldelse af ideer og forslag fra offentligheden. Bl.a. på grundlag heraf udarbejdes en redegørelse for anlæggets miljømæssige konsekvenser og et planforslag. Såvel redegørelse som planforslag offentliggøres og sendes samtidig til berørte myndigheder med en høringsfrist på mindst 8 uger. I høringsperioden har miljøministeren mulighed for at gøre indsigelse mod planforslaget – den såkaldte »veto-retk«. Efter udløbet af høringsperioden og under forudsætning af, at miljøministeren ikke har gjort indsigelse mod planforslaget, kan regionplanmyndigheden endeligt vedtage planforslaget, hvorefter de for anlægget nødvendige miljøgodkendelser og tilladelser kan gives. Hvis regionplanmyndigheden beslutter ikke at vedtage planforslaget endeligt, kan der ikke gives godkendelse eller tilladelse til anlægget.

For så vidt angår kravet om en forudgående tilladelse er dette implementeret i planlovens § 6 c og samlebekendtgørelsens § 8, stk. 1 (bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning med senere ændringer), som stiller krav om en såkaldt VVM-tilladelse efter planloven. Ifølge bekendtgørelsens § 8, stk. 3, er de anlæg, der er omfattet af bl.a. bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed (efter miljøbeskyttelsesloven), undtaget fra kravet om VVM-tilladelse. Det vil sige, hvis anlægget f.eks. skal have en miljøgodkendelse, behøver det ikke en VVM-tilladelse efter de gældende regler.

Lovforslaget indebærer en parallelforskydning af VVM-reglerne fra regionplanniveauet til kommuneplanniveauet, og lovforslagets sigte er alene at gennemføre de ændringer, der er nødvendige som opfølgning på kommunalreformen.

Ved forslaget ændres der ikke i VVM-proceduren, bortset fra at kommunerne kommer til at overtage regionplanmyndighedens opgaver. Dog med den undtagelse, at der gives hjemmel til, at infrastrukturprojekter, som har national interesse, samt de største og mest komplicerede anlæg, som staten vil skulle være miljøgodkendelsesmyndighed for, overføres til en statslig

VVM-procedure. Den statslige VVM-procedure gennemføres i samarbejde med de relevante sektormyndigheder.

VVM-reglerne findes i den gældende lov i § 6, stk. 3, nr. 4, og stk. 7, § 6 c og § 8. I lovforslaget findes VVM-reglerne i §§ 11 g-11 i, § 11 a, nr. 7, og § 11 e, stk. 3. Herudover findes i planlovens § 5, stk. 3, § 7 og § 7 a bestemmelser om oplysningspligt i VVM-sager. Disse bestemmelser videreføres i § 57 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 46. Regler om tilsyn og klage i relation til VVM-reglerne findes i lovens § 51 og § 58, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 41 og 47.

Ad § 11 g

Bestemmelsen i § 11 g svarer indholdsmæssigt til planlovens § 6 c med de ændringer, som følger af den foreslåede ændring af opgavefordelingen i forbindelse med kommunalreformen. Ordene »store enkeltanlæg« er dog ændret til »enkeltanlæg« for at præcisere den gældende retstilstand. Baggrunden herfor er, at VVM-direktivets kriterium for om et anlæg er VVM-pligtigt ikke alene er størrelsen, men om anlægget må antages at påvirke miljøet væsentligt. Der er således ikke tale om en realitetsændring.

§ 11 g, stk. 2, fastlægger i loven procedurer for tilvejebringelse af retningslinjer i kommuneplanen svarende til de gældende bestemmelser for tilvejebringelse af regionplantillæg, jf. planlovens § 22, stk. 2.

§ 11 g, stk. 3 og 4, svarer til lovens § 6 c, stk. 2 og 3.

Ad § 11 h

§ 11 h svarer til lovens § 8.

Ad § 11 i, stk. 1

Efter de gældende regler har miljøministeren mulighed for undtagelsesvis at overtage regionplanmyndighedens VVM-kompetence. Dette sker i så fald efter planlovens § 3, hvorefter ministeren i særlige tilfælde i sager, der har større betydning, kan overtage regionplanmyndighedens beføjelser.

Forslaget muliggør, at miljøministeren kan fastlægge, hvilke anlægstyper kommunerne skal være VVM-myndighed for, og hvilke ministeren skal behandle. Sigtet er, at ministeren vil tage sig af de særligt komplicerede virksomheder, statslige infrastrukturanlæg og infrastrukturprojekter af national interesse. Et myndighedsudvalg har været nedsat med henblik på en nærmere belysning af arbejdsdelingen mellem stat og kommuner med hensyn til miljøgodkendelse og tilsyn med visse listevirksomheder. Det er tanken, at VVM-vurderingen af en virksomhed behandles af den

samme myndighed, som behandler godkendelsen efter miljøbeskyttelsesloven.

Forslaget indebærer, at ministeren som VVM-myndighed pålægges de samme forpligtelser i relation til VVM-reglerne, som i øvrigt gælder for kommunerne. Således pålægges ministeren via bestemmelsen at følge samme tilvejebringelsesregler, herunder reglerne om inddragelse af den berørte offentlighed, som vil gælde for kommunerne som VVM-myndighed.

Inden for de pågældende anlægstyper vil ministeren også skulle afgøre, om etablering, udvidelse og ændringer af sådanne anlæg er VVM-pligtige. Ministerens beføjelser forventes delegeret til en under miljøministeriet oprettet styrelse, jf. planlovens § 52, stk. 3.

Ad § 11 i, stk. 2

Forslaget indeholder hjemmel til at fastsætte regler til gennemførelsen af den del af aftalen om strukturreformen, der anfører, at kommunernes afgørelser om husdyrbrug efter VVM-reglerne i en overgangsperiode på to år fra kommunalreformens ikrafttrædelse skal godkendes af Miljøministeriet.

Baggrunden for forslaget er, at et højt beskyttelsesniveau ved reguleringen af husdyrproduktionen skal fastholdes. Under hensyn til kompleksiteten af landbrugets miljøproblemer foreslås der etableret en overgangsordning, som sikrer, at kommunerne får tid til at opbygge de nødvendige kompetencer, inden der tages endelig stilling til, om opgaven kan løses uden statslig involvering.

Bestemmelsens stk. 2, nr. 1, indeholder hjemmel til at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelserne i screeningssagerne, dvs. sager hvori der skal træffes afgørelse om, hvorvidt et anlæg til intensivt husdyrbrug skal gennemgå en VVM-vurdering, skal indsende udkast til afgørelse til miljøministeren, som afgiver en bindende udtalelse om, hvorvidt de nødvendige hensyn er varetaget og i givet fald meddeler samtykke til, at kommunalbestyrelsen kan træffe den pågældende afgørelse. Dette kan både være afgørelser om, at det pågældende anlæg ikke er VVM-pligtigt og afgørelser om, at et anlæg skal gennemgå en vurdering af virkningerne på miljøet (VVM-pligt). Kommunalbestyrelsens afgørelse kan indbringes for Naturklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2, nr. 2, indeholder hjemmel til at fastsætte regler om, at forslag til kommuneplantillæg med tilhørende redegørelse for de miljømæssige konsekvenser, det vil sige i de tilfælde, hvor anlægget har gennemgået en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, skal indsendes til miljøministeren, før de sendes i offentlig høring. Miljøministeren afgiver en bindende

udtalelse om, hvorvidt de nødvendige hensyn er varetaget, det vil sige, om VVM-vurderingen skønnes fyldestgørende, og meddeler i givet fald samtykke til, at forslaget sendes i offentlig høring. Det endeligt vedtagne kommuneplantillæg vil kunne påklages til Naturklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2, nr. 3, indeholder hjemmel til at fastsætte regler om, at kommunernes VVM-tilladelser til anlæggets etablering og drift skal indsendes til miljøministeren, for at ministeren kan vurdere, om tilladelsen skal påklages til Naturklagenævnet. VVM-tilladelser er efter lovforslagets § 1, nr. 47, der svarer til de nu gældende regler, underkastet fuld prøvelse i nævnet.

De regler, der udstedes med hjemmel i bestemmelsen, bliver forsynet med en udløbsklausul, hvorefter reglerne automatisk ophæves på en dato 2 år efter reglernes ikrafttræden, medmindre der bestemmes andet inden denne dato.

Til nr. 15 og 16

Forslagene er en konsekvens af, at regionplanerne falder væk, og at der derfor ikke skal foreligge en region- og kommuneplan for Bornholm.

Til nr. 17

Den gældende lovs § 13, stk. 1, fastsætter, at kommunalbestyrelsen har ret til at tilvejebringe lokalplaner inden for de rammer, der følger af regler udstedt af ministeren efter § 3 (landsplandirektiver), regionplanlægningen, kommuneplanen m.v.

Den foreslåede affattelse af § 13, stk. 1, er dels en konsekvens af, at regionplanerne falder væk, og dels af at der ikke længere skal foreligge en region- og kommuneplan for Bornholm.

Lovforslaget opretholder den gældende regel om, at lokalplaner ikke må stride mod regler eller beslutninger efter § 3. Det foreslås tillige, at lokalplaner ikke må stride mod regler efter § 5 e for detailhandel og regler efter § 5 j for planlægningen i hovedstadsområdet.

Med forslaget til lov om ændring af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven) og lov om vandforsyning m.v. skal kommunerne udarbejde konkrete handleplaner for indsatsen på grundlag af den statslige vand- og Natura 2000-planlægning. Som en konsekvens heraf tilføjer forslagets § 13, stk. 1, nr. 3, at en lokalplan ikke må stride mod disse handleplaner.

Endvidere er den ændrede udformning af § 13, stk. 1, en konsekvens af forslag til ændring af lov om råstoffer, hvorefter regionsrådet skal udarbejde en råstofplan, der indeholder en udpegnings- og indvindingsområder i regionen. Kommunalbestyrelserne er bun-

det af råstofplanen i deres planlægning og administration, jf. råstoflovens § 5 a, stk. 5. Lovforslaget fastsætter således, at lokalplaner ikke må stride mod råstofplanen.

Til nr. 18

Forslaget er en konsekvens af, at den foreslåede § 11 g erstatter den gældende § 6 c, som der henvises til i den gældende § 16, stk. 5. Se bemærkningerne til § 11 g, jf. lovforslagets § 1, nr. 14.

Til nr. 19

Bestemmelsen fastslår i overensstemmelse med gældende praksis, at byggeri m.m. ikke kan igangsættes med kommunalbestyrelsens tilladelse, hvis der er nedlagt veto mod planforslaget, eller miljøministeren har truffet beslutning om »call-in«. Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at indsigelsesreglerne efter forslaget findes i §§ 29-29 b.

Til nr. 20

Forslaget er en konsekvens af forslag til lov om ændring af museumsloven, bygningsfredningsloven og lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og om ophævelse af lov om regionale faglige kulturmiljøråd. I museumsloven etableres der efter lovforslaget i § 23 a hjemmel til, at en eller flere kommuner kan nedsætte et lokalt kulturmiljøråd.

Til nr. 21

Forslaget om at ophæve § 22 er en konsekvens af, at regionplanerne efter forslaget falder væk. Den foreslåede § 22 b indeholder en bestemmelse om tilvejebringelse af regionale udviklingsplaner, kommune- og lokalplaner, der svarer til § 22, stk. 1.

Til nr. 22

Ad § 22 a, stk. 1

I henhold til den gældende planlovs § 2, stk. 2, skal miljøministeren efter nyvalg til Folketinget afgive en redegørelse om landsplanarbejdet til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Der er ikke i loven stillet krav til den proces, som udarbejdelsen af landsplanredegørelsen skal gennemløbe. Der har imidlertid udviklet sig den praksis, at der udarbejdes et forslag til landsplanredegørelse, som fremlægges til offentlig debat i mindst otte uger, inden for hvilke myndigheder, organisationer og borgere har mulighed for at komme med kommentarer og forslag til ændringer i redegørelsen. Herefter har miljøministeren så enten afgivet sin endelige redegørelse eller fremlagt et nyt forslag til redegørelse til offentlig debat. Det foreslås, at denne praksis nu lovfæstes. Den foreslåede proce-

dure vil endvidere finde anvendelse i tilfælde, hvor miljøministeren i henhold til den foreslåede nye bestemmelse i § 2, stk. 2, afgiver redegørelser om de landsplanmæssige interesser inden for særlige emner.

Miljøministeren har endvidere i nogle tilfælde indhentet ideer og forslag til landsplanredegørelsens indhold, inden forslaget blev udarbejdet – såkaldt foroffentlighed. Denne foroffentlighed er dog ikke en rod-fæstet praksis. Det vil desuden være afhængigt af den politik, som miljøministeren ønsker fremlagt i landsplanredegørelsen, om en sådan foroffentlighed er nødvendig. Lovforslaget rummer derfor ikke krav om foroffentlighed, men miljøministeren vil som hidtil kunne gennemføre en sådan, når det skønnes nødvendigt eller hensigtsmæssigt.

Miljøministeren kan efter den gældende planlovs § 3, stk. 1, fastsætte bindende regler for indholdet af planlægningen, de såkaldte landsplandirektiver. Udstedelsen af sådanne landsplandirektiver er ikke i loven bundet af en særlig procedure, men et udkast bliver efter praksis forhandlet med de berørte myndigheder og organisationer, ligesom der som regel gennemføres en offentlighedsprocedure, som kan erstatte lovens almindelige bestemmelser om offentliggørelse af planforslag. Det foreslås, at forslag til landsplandirektiver underlægges de almindelige bestemmelser om en offentlig debatperiode for planforslag m.v. Det foreslås, at bestemmelsen tillige finder anvendelse i forbindelse med miljøministerens udstedelse af regler efter § 5 e for detailhandel og § 5 j, stk. 2 og 4, for planlægningen i hovedstadsområdet. Der foreslås dog en undtagelsesbestemmelse i forslaget til stk. 5, hvor-efter ministeren i særlige tilfælde kan fravige procedurekravene, for så vidt angår regler efter § 3, stk. 1.

Landsplandirektiver kan bl.a. benyttes til at lokalisere en offentlig, samfundsmæssig nødvendig aktivitet. Eksempler herpå er linjeføring for gas- og elledninger og placering af en national prøvestation for vindmøller. Emnet for et landsplandirektiv er i sådanne situationer givet, og der er således normalt ingen grund til at indhente ideer og forslag til landsplandirektivets indhold, inden selve forslaget til landsplandirektiv offentliggøres. Der stilles derfor ikke forslag om en obligatorisk foroffentlighedsfase, men miljøministeren kan gennemføre en sådan, når det skønnes nødvendigt eller hensigtsmæssigt. Det samme forhold gør sig imidlertid ikke gældende for regler efter § 5 e for detailhandel, hvor der derfor foreslås bestemmelser om foroffentlighed, jf. bemærkningerne til stk. 4 nedenfor.

Ad § 22 a, stk. 2

Alle bidrag efter stk. 1 indsendes til miljøministeren. Når det vurderes, at der er behov for regional koordination, kan ministeren efter forslaget anmode regionsrådene om at koordinere kommunalbestyrelsernes bidrag. Dette kan f.eks. være hensigtsmæssigt, når der er rejst spørgsmål, der går på tværs af kommune-grænser eller på tværs af en regional udviklingsplan.

Ad § 22 a, stk. 3

Det foreslås, at kommunalbestyrelser og regionsråd også på eget initiativ kan komme med forslag til landsplanlægningen. Miljøministeren er ikke forpligtet til at følge forslagene, men et forslag kan være en indgang til dialog mellem miljøministeren og et regionsråd eller en kommunalbestyrelse.

Ad § 22 a, stk. 4

Med forslaget indføres en idefase forud for miljøministerens fremsættelse af forslag til retningslinjer for detailhandlen. Bestemmelsen skal sikre, at bl.a. kommunalbestyrelsernes og regionsrådenes ønsker indgår i planarbejdet på et tidligt tidspunkt. Ministeren fastsætter selv en frist for afgivelse af ideer, forslag m.v.

Forslaget om foroffentlighed svarer til den gældende planlovs krav om, at regionplanmyndigheden før udarbejdelse af et forslag til regionplan eller ændringer hertil skal indkalde ideer og forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet og er en følge af, at miljøministeren med lovforslagets § 5 e overtager opgaver, der hidtil har påhvilet regionplanmyndigheden.

Ad § 22 a, stk. 5

Forslaget indeholder mulighed for ministeren til i særlige tilfælde at fravige procedurekravene for tilvejebringelse af regler efter planlovens § 3 (landsplandirektiver). Forslaget tager sigte på særlige situationer, hvor der er tvingende behov for en hurtig beslutning. Bestemmelsen vil således kunne finde anvendelse ved et pludseligt opstået behov for indkvartering af et stort antal flygtninge i et eksisterende bygningskompleks eller i forbindelse med et pludseligt opstået behov for at placere vanskeligt placerbare materialer eller miljøfarligt affald. Bestemmelsen forudsættes kun anvendt helt undtagelsesvis og efter forudgående forhandling med vedkommende kommunalbestyrelse.

Ad §§ 22 b og 22 c

Det nuværende kapitel 6 indeholder regler for tilvejebringelse af region-, kommune- og lokalplaner. Reglerne foreslås anvendt på tilsvarende måde for de

regionale udviklingsplaner. Dog indeholder forslaget ikke regler om en idefase forud for offentliggørelsen af et forslag (foroffentlighed) ved tilvejebringelse af regionale udviklingsplaner, jf. nedenfor. Endvidere er det efter forslaget ikke muligt at foretage ændringer i en regional udviklingsplan. For kommune- og lokalplaner medfører forslaget ingen ændringer. De kan fortsat både tilvejebringes og ændres efter reglerne i kapitel 6.

Det er en følge af den regionale udviklingsplans politiske natur, at denne udarbejdes af regionsrådet efter hvert valg til dette, altså med fire års mellemrum. Den regionale udviklingsplan skal beskrive en ønskelig fremtidig udvikling for regionen, bl.a. baseret på en afvejning af udviklingstendenser og mål på tværs af sektorområder. Der kan derfor ikke laves tillæg til eller revisioner af den regionale udviklingsplan, uden at dette indebærer, at der udarbejdes en ny regional udviklingsplan. Den regionale udviklingsplans overordnede karakter betyder, at det ikke er nødvendigt at lave revisioner af eller tillæg til den regionale udviklingsplan. Loven åbner dog mulighed for, at regionsrådet kan udarbejde en ny udviklingsplan inden for 4-års-perioden, når det finder det nødvendigt eller hensigtsmæssigt. Denne mulighed kan anvendes, dersom forudsætningerne for den regionale udviklingsplan, f.eks. på erhvervsområdet, ændres fundamentalt.

Det er hensigten, at den regionale udviklingsplan skal indgå i grundlaget for kommuneplanerne. Regionsrådene pålægges derfor at offentliggøre et forslag til en regional udviklingsplan inden udgangen af første halvdel af regionsrådets valgperiode på linje med, hvad der gælder for de kommuneplanstrategier, der også indgår i grundlaget for kommuneplanlægningen.

De første regionsråd træder først i fuld funktion den 1. januar 2007, et år inde i den første valgperiode. Det kan give vanskeligheder med at nå at færdiggøre de regionale udviklingsplaner inden den 1. januar 2008. Regionsrådene skal derfor prioritere arbejdet med de regionale udviklingsplaner højt fra starten.

Det forventes, at der bliver etableret en løbende dialog mellem kommunerne og regionen om de regionale udviklingsplaner. Dialogen vil blandt andet blive forankret i de kontaktudvalg, der i henhold til forslag til lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab oprettes mellem kommunerne og regionerne. Den regionale udviklingsplan forventes udviklet på baggrund af bl.a. indspil fra regionens kommuner, så den efter forhandling med kommunerne bliver en sammenfatning og koordinering af de

kommunale strategionsker og planer. Desuden vil erhvervsudviklingsstrategierne blive udarbejdet i det relevante vækstforum, for hvilket regionsrådet har sekretariatsfunktionen. Det er fundet hensigtsmæssigt at overlade tilrettælgelsen af arbejdet i denne fase til regionsrådene, og der stilles derfor ikke forslag om regler om foroffentlighed. Der vil med andre ord ikke blive behov for særskilt at indkalde ideer og forslag m.v. med henblik på arbejdet med den regionale udviklingsplan.

Det foreslås, at offentlighedsprocessen for den regionale udviklingsplan følger principperne i kapitel 6 i den nuværende planlov. Det vil sige, at der fra regionsrådet offentliggøres forslag til den regionale udviklingsplan bliver mindst otte uger til at fremsætte indsigelser og kommentarer, jf. § 24, stk. 3. Staten, landets øvrige regioner, kommuner og vækstfora i regionen skal have forslaget sendt til høring, jf. § 25. Regionsrådet tager på baggrund af de indkomne kommentarer stilling til eventuelle ændringer af forslaget til den regionale udviklingsplan. Herefter kan forslaget vedtages endeligt af regionsrådet. Også reglerne i lovens § 27, stk. 3, om bekendtgørelse af ændringerne vil gælde for den regionale udviklingsplan.

Der kan i den regionale udviklingsplan være tiltag og beslutninger, som har betydning for andre regioner. Det foreslås derfor i lovforslagets § 1, nr. 28, vedrørende lovens § 25, at de fire andre regioner skal høres om den regionale udviklingsplan som led i offentlighedsproceduren. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til de foreslåede ændringer af § 25.

Til nr. 23

§ 23 er en regel om revision af regionplaner. Forslaget om at ophæve bestemmelsen er en konsekvens af, at regionplanerne efter forslaget falder væk.

Til nr. 24

Som konsekvens af, at kommunerne bliver større, og at kommuneplanen også skal varetage interesserne i det åbne land, foreslås de eksisterende regler om revision af kommuneplaner ændret, idet det ikke anses for sandsynligt, at det vil være relevant med en ren genvedtagelse af planen. Kommunalbestyrelsen har fortsat mulighed for at begrænse revisionen af planen til særlige emner eller områder i kommunen og genvedtage den øvrige del af planen.

Af hensyn til at opnå ensartet sprogbrug i loven foreslås det, at udtrykket »temaer« i § 23 ændres til »emner«. Der tilsigtes ikke nogen realitetsændringer med dette forslag.

Til nr. 25

Den foreslåede ændring betyder, at § 23 e ikke skal omhandle ændringer i regionplaner. Ændringen er en konsekvens af, at regionplanerne efter forslaget falder væk. § 23 e hænger sammen med § 23 a om kommunalbestyrelsens ret og pligt til at tilvejebringe en kommuneplanstrategi efter regler, der bl.a. sikrer offentlighedens inddragelse. Efter § 23 e skal kommunalbestyrelsen ikke følge tilvejebringelsesproceduren i § 23 a, når en ændring i kommuneplanen er en direkte følge af ændringer i regionplanen eller lovgivningen, der er bindende for kommuneplanlægningen. Den foreslåede ændring af § 23 e betyder, at bestemmelsen kun omhandler ændringer i lovgivningen.

Til nr. 26

Forslaget om at ændre § 24, stk. 1 og 2, er en konsekvens af nedlæggelsen af regionplanmyndighederne og af forslaget om, at regionsrådene skal udvikle en regional udviklingsplan efter reglerne i lovens kapitel 6. Den regionale udviklingsplan skal i modsætning til kommune- og lokalplanforslag ikke ledsages af en redegørelse, og derfor er der foreslået en omformulering af bestemmelsen i § 24, stk. 1. Regionsråd er ikke kommunale råd. § 24, stk. 2, er derfor ændret, så også medlemmer af regionsråd bliver omfattet af bestemmelsen og dermed kan få afvigende meninger vedrørende planforslag ført til protokol og offentliggjort.

Til nr. 27

Forslaget er en konsekvens af regionplanmyndighedernes nedlæggelse og oprettelsen af regionsråd.

Til nr. 28

Den foreslåede affattelse af § 25 er hovedsagelig en konsekvens af den ændrede myndighedsstruktur som følge af kommunalreformen.

Den gældende lovs § 25, stk. 1, fastsætter, at planforslag skal sendes i høring til miljøministeren samt til de berørte statslige og kommunale myndigheder samtidig med offentliggørelsen. Den foreslåede affattelse af § 25, stk. 1, tager udgangspunkt i den gældende lovs § 25, stk. 1. Som en konsekvens af, at regionsrådene ikke er kommunale myndigheder, foreslås den gældende formulering ændret, således at det fremgår, at også berørte regionale myndigheder skal have planforslag i høring. Endvidere forudsættes det, at planen sendes i høring til det trafikalselskab, hvis interesser berøres af forslaget.

Der kan i den regionale udviklingsplan være tiltag og beslutninger, som har betydning for andre regio-

ner. Forslaget til § 25, stk. 2, fastsætter således, at forslag til regionale udviklingsplaner skal sendes i høring hos de øvrige regionsråd samt Bornholms kommunalbestyrelse.

Forslaget til § 25, stk. 2, er endvidere en konsekvens af, at regionsrådene i medfør af forslag til lov om erhvervsfremme skal nedsætte et eller flere vækstfora. Lovforslaget indebærer således, at forslag til regionale udviklingsplaner skal sendes i høring til de regionale vækstfora, hvis interesser berøres.

Den foreslåede affattelse af § 25, stk. 3, erstatter den gældende lovs § 25, stk. 2, og er en konsekvens af forslag til lov om ændring af museumsloven, bygningsfredningsloven og lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og om ophævelse af lov om regionale faglige kulturmiljøråd. I museumsloven etableres der med den foreslåede lovændring i § 23 a hjemmel til, at en eller flere kommuner kan nedsætte et lokalt kulturmiljøråd. Den foreslåede formulering af § 25, stk. 3, indebærer således, at forslag til kommuneplaner og lokalplaner, der omfatter områder med kulturmiljøinteresser, nu skal sendes til det lokale kulturmiljøråd og ikke som hidtil til det regionale faglige kulturmiljøråd.

Til nr. 29

Forslaget er en konsekvens af regionplanmyndighedernes nedlæggelse og oprettelsen af regionsråd.

Til nr. 30

Forslaget indebærer, at den gældende lovs § 27, stk. 2, ophæves og enkelte ændringer af § 27, stk. 3. Forslaget om at ophæve det gældende stk. 2 om vedtagelse betinget af gennemførelsen af de nødvendige ændringer i kommune- og regionplan er en konsekvens af, at kommunalbestyrelsen i praksis ikke behøver gøre vedtagelsen af en lokalplan afhængig af ændringer i kommuneplanen, men kan behandle lokalplanforslaget og det nødvendige tillæg til kommuneplanen på samme møde.

Det foreslåede stk. 2, der erstatter det gældende stk. 3, fastsætter, at miljøministeren skal høres ved væsentlige ændringer i et forslag til en kommuneplan eller regional udviklingsplan. Den foreslåede affattelse af stk. 2 er en konsekvens af, at der efter lovforslaget ikke skal udarbejdes regionplaner længere, og at den nye kommuneplan kommer til at indeholde retningslinjer for de emner, der tidligere blev behandlet i regionplanen. Endvidere er forslaget en konsekvens af, at regionsrådene efter lovforslaget skal udarbejde regionale udviklingsplaner.

Til nr. 31

Forslaget indebærer en ændring af henvisningen i § 28, stk. 1, til bestemmelsen i § 27, stk. 3, som en konsekvens af ændringsforslag nr. 30.

Til nr. 32 og 33

I aftalen om strukturreformen er der lagt op til, at staten får en mere aktiv rolle for at sikre overordnede planhensyn. Dette indebærer bl.a., at miljøministeren overtager regionplanmyndighedernes opgave med at påse kommunernes overholdelse af overordnede hensyn i deres forslag til kommuneplaner. Ændringen medfører endvidere, at miljøministeren i modsætning til, hvad der tidligere har været gældende, vil have pligt til at fremsætte en indsigelse mod et kommuneplanforslag, hvis det er i strid med overordnede interesser. Regionsrådene skal ikke påse, at den kommunale planlægning er i overensstemmelse med overordnede interesser, men regionsrådene har adgang til at fremsætte indsigelse over for forslag til kommuneplaner, der er i strid med den regionale udviklingsplan.

Forslaget betyder en mindre detailstyring af kommunerne, idet indsigelsesadgangen som hovedregel alene retter sig imod forslag til kommuneplaner og ændringer af kommuneplaner. Den eneste adgang til at fremsætte indsigelse over for lokalplanforslag bliver efter lovforslagets § 29, stk. 2 og 3. Se bemærkningerne til disse bestemmelser nedenfor.

Som en konsekvens af ændringen af det eksisterende indsigelsessystem foreslås, at de eksisterende indsigelsesbestemmelser i §§ 29-29 b affattes på ny, jf. § 1, nr. 33. Systematikken i de foreslåede indsigelsesregler er, at indsigelsesbegrebet som hidtil fastlægges i § 28. I den foreslåede § 29 findes reglerne om statens adgang til at fremsætte en indsigelse. § 29 a vedrører regionsrådenes adgang til at fremsætte indsigelse over for forslag til kommuneplaner og ændringer af kommuneplaner, og § 29 b indeholder regler om kommunernes adgang til at fremsætte indsigelse mod hinandens planforslag.

Ad ophævelse af den gældende lovs §§ 29 – 29 b

Miljøministeren kan efter den gældende lovs § 29, stk. 1, fremsætte indsigelse over for forslag til regionplan til varetagelse af statslige interesser. Hensynet til de statslige interesser vil efter forslaget blive sikret gennem den foreslåede nye affattelse af bestemmelsen i § 29, hvorefter miljøministeren har pligt til at fremsætte indsigelse over for et forslag til regional udviklingsplan, et forslag til kommuneplan og ændringer til kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser. Med overordnede inter-

resser menes bl.a. statslige interesser. Se bemærkningerne nedenfor til § 29.

Den gældende § 29 a er en bestemmelse om regionplanmyndighedens pligt til at fremsætte indsigelse efter § 28 mod forslag til lokalplaner, kommuneplaner og ændringer til kommuneplaner for arealer i kystnærhedszonen. Interessen i kystnærhedszonen vil efter forslaget til § 29 blive varetaget af miljøministeren, der har pligt til at fremsætte indsigelse efter § 28 over for planforslag, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser.

Kommunalbestyrelserne får efter forslaget en generel adgang til at komme med indsigelse mod andre kommuners planforslag, der også dækker indsigelser begrundet i hensynet til detailhandel.

Ad § 29

Reglerne om miljøministerens adgang til at fremsætte indsigelse findes i den gældende lovs § 29, stk. 1, hvorefter miljøministeren til varetagelse af statslige interesser kan fremsætte indsigelse efter § 28 over for et forslag til regionplan og ændring til en regionplan.

Efter den foreslåede affattelse af § 29, stk. 1, har miljøministeren pligt til at fremsætte indsigelse over for forslag til regionale udviklingsplaner og kommuneplaner og ændring af kommuneplaner, når miljøministeren vurderer, at forslaget ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser. Lovforslaget indebærer således, at miljøministeren nu har pligt til at fremsætte indsigelse, hvor der i den gældende lov er tale om en ret for ministeren.

Indsigelsesbeføjelsen udøves på vegne af samtlige statslige myndigheder, hvis interesser berøres af den regionale udviklingsplan eller kommuneplanen. Bestemmelsen forudsætter således en tæt koordination af den statslige vurdering og stillingtagen til disse planforslag. Det forudsættes, at det hidtidige samarbejde mellem de statslige myndigheder om indsigelser mod forslag til regionplaner fortsætter.

Udtrykket overordnede interesser i den foreslåede affattelse af § 29, stk. 1, 1. pkt., dækker over forhold, som har interesse ud over kredsen af en kommunes indbyggere og typisk også har interesse for kommende generationer. Der kan f.eks. være tale om at opfylde internationale forpligtigelser til at beskytte særlige naturområder, tilgodese behovet for rent drikkevand nu og i fremtiden eller varetage andre statslige sektorinteresser som landbrug, trafik og kulturmiljø. Det kan således også være en overordnet interesse at sikre energi- eller trafikforsyning for en del af landet, eller at der ikke placeres støjfølsomt byggeri inden for støj-

konsekvenszonen omkring forsvarrets skyde- og øvelsesaktiviteter. Det er ligeledes en overordnet interesse, at regler eller beslutninger efter planlovens § 3 (landsplandirektiver) eller regionplanretningslinjer, der efter lovforslagets § 3 er tillagt retsvirkning som bindende regler efter planlovens § 3, overholdes.

Miljøministerens indsigelsesadgang efter den foreslåede affattelse af § 29, stk. 1, omfatter forslag til regionale udviklingsplaner, forslag til kommuneplaner og ændringer til kommuneplaner. Efter de gældende regler kan miljøministeren ikke gøre indsigelse mod forslag til kommuneplaner og ændringer til en kommuneplan.

Den foreslåede § 29, stk. 2, erstatter den gældende § 29 a. Efter den gældende bestemmelse skal regionplanmyndigheden fremsætte indsigelse efter § 28 mod forslag til lokalplaner, kommuneplaner og ændringer til kommuneplaner for arealer i kystnærhedszonen, hvis planforslaget er i strid med bestemmelserne i lovens § 5 a, stk. 1, § 5 b, § 11 a eller § 16, stk. 3.

Lovforslaget medfører, at det fremover vil være miljøministeren, der har pligt til at fremsætte indsigelse mod planer, der strider mod § 5 a, stk. 1, § 5 b, § 11 f eller § 16, stk. 3. Den foreslåede bestemmelse omfatter alene forslag til lokalplaner, da miljøministeren forudsættes at fremsætte indsigelse mod forslag til kommuneplaner og ændring af kommuneplaner, der er i strid med nationale planlægningsinteresser i kystområderne efter forslaget til § 29, stk. 1. Som efter den gældende § 29 a gælder pligten til at gøre indsigelse ikke, såfremt forholdet er af underordnet betydning.

Den foreslåede § 29, stk. 3, er enslydende med den gældende lovs § 29, stk. 4. Efter denne bestemmelse kan en statslig myndighed fremsætte indsigelse efter § 28 mod et lokalplanforslag ud fra de særlige hensyn, som myndigheden varetager. Vetobeføjelsen tilkommer både centrale og decentrale statslige myndigheder.

Ad § 29 a

Det fremgår af aftalen om strukturreformen, at kommuneplanen skal udmøntes inden for rammerne af den regionale udviklingsplan, og at kommunerne i deres planlægning skal følge den regionale udviklingsplan, samt at regionsrådet kan gøre indsigelse i forhold til kommunernes konkrete planlægning, hvis den er i strid med den regionale udviklingsplan.

I overensstemmelse hermed kan regionsrådet efter forslaget gøre indsigelse over for forslag til kommuneplaner og ændringer af kommuneplaner, såfremt planforslaget er i strid med den regionale udviklingsplan. Regionsrådets indsigelsesret skal være båret af

overordnede hensyn til regionens samlede udvikling, herunder hensynet til regionens bæredygtige udvikling.

Fremsætter regionsrådet indsigelse inden for indsigelsesfristen, kan kommuneplanforslaget ikke vedtages endeligt, før der er opnået enighed mellem parterne om de nødvendige ændringer. Uafklarede spørgsmål kan af hver af parterne indbringes for miljøministeren.

Baggrunden for forslaget er et ønske om at kunne modvirke kommunale dispositioner, der vil stille sig i vejen for realiseringen af den regionale udviklingsplan. Kommunerne har dog efter lovforslaget ikke pligt til at virke for den regionale udviklingsplans gennemførelse.

Som et eksempel kan nævnes, at et regionsråd kan gøre indsigelse mod udlægning af areal til en større forurenende virksomhed eller til en vindmøllepark, hvis det kan begrundes, at anlægget eller mølleparken vil ødelægge et landskabsområde, der er væsentligt for den regionale udviklingsplans ønsker for den fremtidige udvikling af friluftslivet, der vil kunne tiltrække turister til området. Regionsrådet kan derimod ikke generelt modsætte sig, at kommuner udlægger arealer til forurenende virksomhed eller til vindmølleparker. Tilsvarende kan regionsrådet ikke gøre indsigelse, hvis en kommune nedlægger en aktivitet, selv om den er beskrevet i den regionale udviklingsplan.

Da udviklingsplanen er udarbejdet efter dialog med regionens kommuner, forventes bestemmelsen at blive udnyttet sjældent.

Regionsrådet har efter forslaget til § 29 a, stk. 2, pligt til at underrette miljøministeren om indsigelser efter den foreslåede § 29 a, stk. 1. Bestemmelsen har samme formål som den tilsvarende bestemmelse i den gældende § 29, stk. 3. Formålet er generelt at give ministeren mulighed for at følge udviklingen på planlovens område.

Ad § 29 b

Den foreslåede § 29 b, stk. 1, kan både finde anvendelse, hvor et forslag strider mod eksisterende planlægning, og hvor et planforslag stiller hindringer i vejen for en fremtidig hensigtsmæssig planlægning i kommunen. Bestemmelsen forudsætter, at planforslag sendes i høring hos nabokommuner og for kommuner beliggende i hovedstadsområdet hos alle kommuner inden for området.

Den generelle bestemmelse i § 29 b, stk. 1, giver nabokommuner mulighed for indsigelse mod planforslag. I hovedstadsområdet gælder indsigelsesretten, jf. forslaget til § 29 b, stk. 2, for alle kommuner i områ-

det, idet hovedstadsområdet udgør ét byområde. Et forslag om byudvikling i én kommune kan således afgørende påvirke byudviklingsmulighederne og have betydelige trafikale konsekvenser i andre kommuner, og et rekreativt område i én kommune kan meget vel være af betydning for borgere i andre kommuner end blot den pågældende kommune og nabokommunerne.

Efter den foreslåede § 29 b, stk. 3, skal uenighed om planlægning mellem to kommuner indbringes for regionsrådet, der træffer afgørelse. I den situation, hvor kommunerne ikke er beliggende i samme region, indbringes uenigheden for miljøministeren.

Den foreslåede § 29 b, stk. 3, 1. pkt., er en afvigelse fra den almindelige bestemmelse i § 28, stk. 2, hvorefter uenighed efter § 28, stk. 1, af hver af parterne kan indbringes for miljøministeren. Som en konsekvens heraf foreslås § 28, stk. 2, samtidig ændret, jf. lovforslagets § 1, nr. 32.

Til nr. 34

Forslaget er en konsekvens af regionplanmyndighedernes nedlæggelse.

Til nr. 35

Efter § 33 a i den gældende lov er amtsrådene forpligtet til at udarbejde 4-årige lokal Agenda 21-strategier, som skal indeholde amtsrådets politiske målsætninger inden for følgende indsatsområder:

- 1) Mindskelse af miljøbelastningen,
- 2) fremme af en bæredygtig byudvikling og byomdannelse,
- 3) fremme af biologisk mangfoldighed,
- 4) inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde, og
- 5) fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervsmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Kapitel 6 a om Lokal Agenda 21 blev indsat ved en ændring af planloven i 2000 (lov nr. 110 af 15. februar 2000 om ændring af lov om planlægning og lov om ændring af forskellige love som følge af oprettelsen af Hovedstadens Udviklingsråd (Revision af kommuneplaner, lokal Agenda 21 og fravigelse af reglerne om planlægning i kystnærhedszonen vedrørende sommerhusområder m.v.)), lovforslag nr. 92, Folketings-tidende 1999-2000: 1671, 3816, 4005, Tillæg A 2580, 2560, Tillæg B343, Tillæg C 341.

Amtsrådene har særligt præsteret en stor indsats inden for såkaldte »fej for egen dørr«-aktiviteter. F.eks. miljøstyring, grønne regnskaber, pesticidfri pleje af uendørs områder, byøkologi i nybyggeri, grønne

indkøb, økologiske fødevarer, diverse oplysningskampagner m.v. i amtets egen virksomhed (de forskellige forvaltninger), sygehuse, institutioner og ungdomsuddannelser. Disse opgaver kan overføres og videreudvikles i de kommende regioner.

Det foreslås derfor, at forpligtelsen til at offentliggøre en lokal Agenda 21-strategi overføres til de kommende regionsråd. Som en del af kommunalreformen vil regionsrådene få ansvaret for driften af nogle institutioner, herunder sygehuse. Forslaget om at lade regionsrådene arbejde med lokal Agenda 21 skal ses i forlængelse heraf. Regionsrådene kan med lokal Agenda 21 bl.a. anvende miljøstyring og grønne regnskaber i forhold til regionernes egen forvaltning og egne institutioner, på samme måde som det i dag sker i amterne.

Som konsekvens af at regionsrådenes opgaver bliver anderledes i forhold til de nuværende opgaver i amtsrådene lægges der op til en justering af de ovennævnte indsatsområder, således at de kommer til at harmonere med regionsrådenes opgaver. Da ansvaret for det åbne land fremover varetages af staten og kommunerne, vil de kommende regionsråd ikke have opgaver, hvor det er oplagt at integrere en lokal Agenda 21-indsats med hensyn til biologisk mangfoldighed. På denne baggrund stilles der ikke krav om behandling af dette indsatsområde. Som konsekvens af, at der er lagt op til, at det er kommunerne, som i fremtiden skal løfte opgaver med hensyn til byudvikling og byomdannelse, stilles der heller ikke krav om, at regionsrådene skal behandle dette indsatsområde. I stedet foreslås, at regionsrådene skal vedtage en strategi, som bl.a. indeholder regionsrådets politiske målsætninger inden for følgende indsatsområde: fremme af bæredygtig regional udvikling (indsatsområde 2). Hvis et regionsråd beslutter sig for at arbejde med biologisk mangfoldighed i lokal Agenda 21-regi, vil de politiske målsætninger kunne indgå under det foreslåede indsatsområde nr. 2.

Herudover vil de indsatsområder, som skal indgå i strategien være de samme som de tidligere amters, og den hidtidige metodefrihed både med hensyn til form og indhold fastholdes.

Der foreslås ingen ændringer i de indsatsområder, som skal indgå i den kommunale strategi, men det forudsættes, at kommunernes nye opgaver vil afspejle sig i kommunalbestyrelsens politiske målsætninger også på dette område.

Til nr. 36

Forslaget er en konsekvens af amtskommunernes nedlæggelse og oprettelsen af regioner.

Til nr. 37-39

Forslagene er en konsekvens af regionplanmyndighedernes nedlæggelse.

Til nr. 40

Kommunens udgifter til erstatning og sagsomkostninger har hidtil kunnet refunderes med $\frac{1}{3}$ fra vedkommende amtsråd og $\frac{1}{3}$ fra staten. Da erstatningsreglen blev indført ved en lovændring i 1985, var fordelingen begrundet i, at erstatningerne skulle udredes af myndighederne på de tre offentlige planlægningsniveauer, kommune, amtskommune og stat med $\frac{1}{3}$ hver. Fremover får kommunerne efter lovforslaget en helt central rolle, hvor kommuneplanen bliver den bærende plantype. Regionplanen afskaffes, og det bliver kommunerne, der alene får kompetencen til at planlægge for de enkelte arealudlæg. Det foreslås derfor, at kommunerne fremover overtager amternes hidtidige forpligtigelse, og at staten fortsat skal refundere $\frac{1}{3}$ af kommunernes udgifter.

Til nr. 41

Amtsrådenes/Hovedstadens Udviklingsråds opgaver som tilsynsmyndighed i relation til VVM-reglerne overføres ved forslaget til kommunerne. Forslaget er en konsekvens af, at følgende kompetencer som følge af kommunalreformen overføres til kommunerne, nemlig kompetencen til at træffe afgørelser om VVM, jf. forslaget til § 11 g, samt kompetencen til at meddele VVM-tilladelser efter de regler, der skal erstatte samlebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning med senere ændringer).

Efter den foreslåede § 11 i, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, kan ministeren fastsætte regler om, at ministeren i visse kategorier af anlæg omfattet af den foreslåede § 11 g overtager kommunalbestyrelsens beføjelser. Det er fundet hensigtsmæssigt, at ministeren i forhold til disse anlæg også overtager opgaverne som tilsynsmyndighed.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, hvori det foreslås, at ministeren bliver tilsynsmyndighed for de virksomheder, hvor godkendelseskompetencen henlægges til ministeren, jf. også bemærkningerne til nr. 14 (§ 11 i).

Kommunalbestyrelsen skal efter forslaget til stk. 3 foretage indberetning til miljøministeren, når kommunalbestyrelsen får kendskab til forhold, der er i strid med VVM-reglerne i tilfælde, hvor miljøministeren er tilsynsmyndighed, på samme måde som kommunalbestyrelsen efter de gældende regler skal foretage indberetning til amtsrådet/Hovedstadens Udviklingsråd.

Til nr. 42

Forslaget er en konsekvens af amtskommunernes og Hovedstadens Udviklingsråds nedlæggelse og oprettelsen af regioner.

Til nr. 43

Formålet med bestemmelsen er at fremme og lette mulighederne for, at borgere, virksomheder og myndigheder kan kommunikere digitalt. Ved lov nr. 215 af 22. april 2002 (lov om ændring af forvaltningsloven (Digital kommunikation)), blev der indsat en bestemmelse i forvaltningsloven (§ 32 a). Bestemmelsen giver ministeren følgende bemyndigelse: »Vedkommende minister kan fastsætte regler om ret til at anvende digital kommunikation ved henvendelser til den offentlige forvaltning og om de nærmere vilkår herfor, herunder fravige formkrav i lovgivningen, der hindrer anvendelsen af digital kommunikation«. Se lovforslag nr. 72, Folketingstidende 2001-02: 2343, 4989, Tillæg A 2069, 2062, Tillæg B 392, Tillæg C 251.

Bemyndigelsen i forvaltningslovens § 32 a – hvorefter ministeren kan fastsætte regler om ret til at anvende digital kommunikation ved henvendelser til den offentlige forvaltning og om de nærmere vilkår herfor – omfatter ikke kommunikation mellem borgere indbyrdes eller kommunikation fra offentlige myndigheder til borgerne. § 54 a giver bemyndigelse til, at miljøministeren kan fastsætte regler om anvendelsen af digital kommunikation m.v., også for så vidt angår kommunikation mellem borgere og virksomheder indbyrdes samt kommunikation fra offentlige myndigheder til borgerne m.v. Det er ikke hensigten, at den foreslåede bestemmelse skal anvendes i situationer, der dækkes af forvaltningslovens § 32 a.

Med bemyndigelsen for miljøministeren til at fastsætte nærmere regler kan der løbende tages højde for den teknologiske udvikling. Bemyndigelsen forventes f.eks. anvendt i tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt en bestemmelse i planloven hindrer digital kommunikation. I sådanne tilfælde vil ministeren i medfør af den foreslåede bemyndigelse kunne fjerne denne tvivl ved at fastsætte regler, der udtrykkeligt tillader digital kommunikation. Bemyndigelsen er endvidere relevant i tilfælde, hvor miljøministeren ønsker at fastsætte nærmere vilkår for den digitale kommunikation, herunder f.eks. fastsættelse af krav om anvendelse af bestemte formater m.v. Fastsættelsen af regler herom vil ske i samråd med de berørte parter.

Bemyndigelsen indeholder mulighed for at fastsætte regler om, at digital kommunikation kan anvendes. Derimod indeholder den foreslåede bemyndigelse ikke hjemmel til at fastsætte bestemmelser, som ville

udelukke anvendelsen af digital kommunikation, i det omfang dette efter gældende ret er berettiget. Der er heller ikke hjemmel til at fastsætte bestemmelser, der udelukker andre kommunikationsformer end digital kommunikation, f.eks. ved at fastsætte at kommunikationen alene kan ske ved brug af digital kommunikation. Det forudsættes, at de almindelige samtykkekrav ved digital kommunikation iagttages. Som udgangspunkt foreligger der en ret til at kommunikere digitalt, men ikke en pligt til at kommunikere på denne måde.

Til nr. 44 og 45

Forslagene er en konsekvens af nedlæggelsen af amtskommunerne og af Hovedstadens Udviklingsråd.

Til nr. 46

Efter den gældende lov er miljøministerens adgang til at pålægge oplysningspligt reguleret i § 5, mens regionplanmyndighedens adgang til at pålægge oplysningspligt er reguleret i §§ 7 og 7 a. I lovforslaget foreslås det, at de gældende §§ 5, 7 og 7 a ophæves, og at der i stedet indsættes en samlet bestemmelse om oplysningspligt, som omfatter både ministerens, regionsrådenes og kommunalbestyrelsernes adgang til at kræve oplysninger.

Ad § 57 a, stk. 1

Efter den gældende lovs § 5, stk. 1, kan miljøministeren pålægge HUR, amtsråd og kommunalbestyrelser at give oplysninger til brug for landsplanlægningen. Den foreslåede § 57 a, stk. 1, indeholder en tilsvarende oplysningspligt for regionsråd og kommunalbestyrelser.

For at sikre, at miljøministeren har det fornødne overblik over udviklingen i hovedstadsområdet, jf. § 5 i, stk. 2, foreslås det endvidere at pålægge de relevante regionsråd og kommunalbestyrelser at give de nødvendige oplysninger hertil.

Bestemmelsen erstatter den gældende planlovs § 7 a, ifølge hvilken det påhviler Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtskommuner samt Københavns og Frederiksborg kommuner at tilvejebringe og stille de oplysninger til rådighed for Hovedstadens Udviklingsråd, som er nødvendige for regionplanlægningen.

Ad § 57 a, stk. 2

Den gældende lovs § 7, stk. 1, fastsætter, at regionplanmyndigheden kan forlange de oplysninger, der er nødvendige for kommuneplanlægningen, fra myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder.

Det foreslås, at miljøministeren, regionsrådet og kommunalbestyrelsen får mulighed for at pålægge

både statslige, regionale og kommunale myndigheder, samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder, det vil sige virksomheder som udfører offentlig servicevirksomhed, f.eks. elselskaber, at give de oplysninger, der er nødvendige for planlægningen. Oplysningspligten medfører ikke en ret til at kræve, at der eksempelvis iværksættes en særlig undersøgelse eller analyse hos vedkommende myndighed eller virksomhed. Det er således alene foreliggende oplysninger, der kan kræves udleveret.

Ad § 57 a, stk. 3

Bestemmelsen er enslydende med den gældende lovs § 5, stk. 2.

Ad § 57 a, stk. 4

Efter den gældende lovs § 7, stk. 2, skal regionplanmyndigheden høres, inden der træffes beslutning om beliggenheden eller udførelsen af større anlæg inden for regionplanmyndighedens område. I lovforslagets § 57 a, stk. 4, foreslås det, at det fremtidig vil være kommunalbestyrelsen, der skal have mulighed for at udtale sig, inden der træffes beslutninger om lokalisering eller etablering af større anlæg. Udover den ændrede myndighedsfordeling er der ikke indholdsmæssige ændringer i forhold til den gældende lovs § 7, stk. 2.

Ad § 57 a, stk. 5

Private virksomheder har efter den gældende lovs § 5, stk. 3, og § 7, stk. 3, oplysningspligt over for henholdsvis miljøministeren og regionplanmyndigheden i VVM-pligtige projekter.

Det foreslås at opretholde miljøministerens adgang til at pålægge private virksomheder oplysningspligt i VVM-sager. Samtidig foreslås det, at kommunalbestyrelserne også skal kunne pålægge oplysningspligt efter bestemmelsen. Det foreslås endvidere, at også koncessionerede og tilsvarende virksomheder skal være omfattet af bestemmelsen om oplysningspligt i VVM-sager.

Oplysningspligten medfører, at virksomhederne ikke alene skal afgive de foreliggende oplysninger, men også skal foretage de undersøgelser, der er nødvendige for VVM-vurderingen.

Til nr. 47 og 48

Forslagene vedrører lovens § 58 om klage til Naturklagenævnet.

Der er tale om ændringer af § 58, stk. 1, nr. 3 og 4, som konsekvens af forslagene om, at kompetencen til at meddele VVM-tilladelser samt kompetencen til at

træffe afgørelser om VVM, jf. forslaget til § 11 g, overføres til kommunerne.

Efter den foreslåede § 11 i, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, kan miljøministeren fastsætte regler om, at miljøministeren i visse kategorier af anlæg omfattet af den foreslåede § 11 g overtager kommunalbestyrelsens beføjelser. De foreslåede bestemmelser i stk. 1, nr. 3 og 5, indebærer, at der bliver samme adgang til at påklage afgørelser truffet af miljøministeren, som afgørelser truffet af kommunerne.

Endvidere foreslås en ændring af § 58, stk. 1, nr. 4, samt et nyt stk. 2 som konsekvens af forslagene om, at kommunerne overtager hovedparten af de nuværende regionplanmyndigheders opgaver på planområdet, og indførelsen af en ny plantype, den regionale udviklingsplan. Der vil efter den foreslåede formulering af nr. 4 være samme adgang til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelser vedrørende forhold, som efter de gældende regler afgøres af regionplanmyndighederne.

Det foreslås, at der tilsvarende bliver adgang til at klage over regionsrådets afgørelser for så vidt angår retlige spørgsmål. Det er f.eks. et retligt spørgsmål, om regionsrådet ved tilvejebringelsen af den regionale udviklingsplan har fulgt reglerne i lovens kapitel 6.

Der foreslås dog i et nyt stk. 2 den begrænsning, at kommunalbestyrelsens vedtagelse af kommuneplanen eller en lokalplan ikke kan påklages til anden administrativ myndighed for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt planen er i strid med beskrivelsen af den ønskelige fremtidige udvikling i den regionale udviklingsplan.

Den regionale udviklingsplan har betydning som bidrag til grundlaget for landsplanlægningen, ligesom den har betydning for kommuneplanens udformning og vedtagelse. Udviklingsplanen udgør således grundlaget for regionsrådets eventuelle indsigelser mod forslag til kommuneplan. Når kommuneplanen er vedtaget efter afklaring af eventuelle indsigelser, er det kommuneplanen, som udgør grundlaget for arealdisponering m.v. Den enkelte borger, virksomhed eller andre offentlige myndigheder vil således efter forslaget ikke kunne påberåbe sig, at en konkret disposition strider mod den regionale udviklingsplan. Det er alene kommuneplanen, som udgør et administrationsgrundlag for kommunerne herunder i forbindelse med lokalplanlægning. Udviklingsplanens betydning ligger således alene i relation til processen forud for vedtagelse af kommuneplaner eller af senere ændringer af/tillæg til kommuneplaner.

Til nr. 49

Forslaget er en konsekvens af, at der efter lovforslagets § 1, nr. 47, indføres en ny nr. 5 i § 58, stk. 1, hvorefter miljøministerens afgørelser i VVM-sager kan påklages til Naturklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål. Forslaget medfører, at kredsen af klageberettigede over retlige spørgsmål efter den nye § 58, stk. 1, nr. 5, er den samme, som når kommunalbestyrelsen træffer afgørelse i VVM-sager.

Til nr. 50

Forslaget er en konsekvens af amtskommunernes nedlæggelse og af den foreslåede nye nr. 5 i § 58, stk. 1.

Til nr. 51

Forslaget er en konsekvens af, at kommunerne og miljøministeren efter forslaget overtager VVM-kompetencen. § 11 g, stk. 4, er, bortset fra ændring af myndighed, enslydende med § 6 c, stk. 3.

Til § 2

Den ændrede opgavefordeling på planlovens område træder i kraft den 1. januar 2007, medmindre andet følger af den foreslåede overgangsordning.

Der foreslås en overgangsordning, hvorefter regionplanmyndighederne, bortset fra Bornholms kommunalbestyrelse, som hovedregel ikke skal kunne tilvejebringe nye regionplanretningslinjer i året, før de nye regler træder i kraft. Derfor foreslås planlovens § 22 og § 23 om tilvejebringelse og ændring af regionplaner ophævet, jf. lovforslagets § 1, nr. 21 og 23, med virkning fra den 1. januar 2006. Endvidere foreslås, at bestemmelserne i § 3, stk. 2 og 7, får virkning fra samme tidspunkt.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 3, stk. 2 og 7.

Administrationen af regionplansagerne fastholdes i øvrigt i amtsrådene/Hovedstadens Udviklingsråd indtil den 1. januar 2007, jf. også bemærkningerne til § 3, stk. 7.

Da Bornholms Regionskommune allerede i dag varetager både kommune- og regionplanlægningen på Bornholm, vurderes det, at der ikke vil være behov for, at ordningen skal gælde for Bornholm. I § 4 foreslås særlige overgangsregler for Bornholm.

Det er endvidere fundet hensigtsmæssigt, at amtsrådene/Hovedstadens Udviklingsråd i perioden frem til den 1. januar 2007 kan tilvejebringe regionplanretningslinjer for større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad (VVM-tillæg) efter de hidtil gældende regler. VVM-sager, der ikke er færdigbehandlet af regionplanmyndigheden inden

den 1. januar 2007 overgår til vedkommende kommunalbestyrelse eller miljøministeren, jf. § 5, stk. 1.

Til § 3

Ad stk. 1.

Forslaget indebærer, at den kommende »Regionplan 2005« med virkning fra den 1. januar 2007 opretholdes, og at kommunalbestyrelserne skal overholde regionplanretningslinjerne, som om de var udstedt i medfør af planlovens § 3, stk. 1, indtil kommunerne har opdateret deres kommuneplaner med det nye indhold. Dette indebærer, at disse alene kan ændres af miljøministeren, og at kommunalbestyrelser skal følge disse retningslinjer i deres planlægning efter planloven, som ikke må være i strid med retningslinjerne, medmindre ministeren beslutter, at de kan ophæves. Dette gælder dog ikke regionplanretningslinjer i regionplantillæg for VVM-pligtige anlæg, som opretholdes, som om det var retningslinjer i kommuneplaner, og som derfor kan ændres efter de almindelige regler om ændring af kommuneplaner, jf. bemærkningerne til stk. 4.

De nye kommuneplaner forudsættes at blive udformet i den første valgperiode frem til 2009. I forbindelse med denne planlægning kan kommunalbestyrelsen vælge at udnytte den nye plankompetence til at ændre afgrænsningen af de forskellige udpegninger og til at udpege nye arealer til f.eks. byvækst, fritidsformål, tekniske anlæg m.v. Den nye kommuneplan vil imidlertid ikke kunne vedtages endeligt af kommunalbestyrelsen, før miljøministeren har ophævet eller ændret retningslinjerne for den pågældende kommunes vedkommende. Miljøministeren vil i forbindelse hermed påse, at kommuneplanforslaget respekterer overordnede interesser.

Da Bornholms kommunalbestyrelse allerede efter de gældende regler er både regionplanmyndighed og kommuneplanmyndighed, foreslås i § 4 særlige overgangsregler for Bornholm.

Efter planlovens § 29, stk. 2, og § 29 a skal regionplanmyndigheden fremsætte indsigelse efter § 28 mod forslag til lokalplaner, kommuneplaner og ændringer til kommuneplaner, hvis planforslaget er i strid med regler eller beslutninger efter § 3 eller i strid med regionplanlægningen for de emner, der er nævnt i § 6, stk. 3 og 4. Regionplanmyndigheden skal endvidere fremsætte indsigelse mod forslag til lokalplaner, kommuneplaner og ændringer af kommuneplaner for arealer i kystnærhedszonen efter bestemmelserne i § 29 a. Indtil den 1. januar 2007 skal amtsrådene og Hovedstadens Udviklingsråd fremsætte indsigelse ef-

ter § 28 mod forslag til lokalplaner, kommuneplaner og ændringer til kommuneplaner, hvis planforslaget er i strid med regionplanretningslinjer. Pligten gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning for reglerne eller beslutningernes formål. Kun ændringer, som kan gennemføres inden for rammerne af de gældende retningslinjer for planlægningen, kan aftales mellem parterne. Hvis planforslaget er i strid med retningslinjerne, kan det kun gennemføres, hvis ministeren dispenserer fra eller ændrer/ophæver retningslinjerne, jf. forslagens § 3, stk. 7.

Ad stk. 2

I § 3, stk. 2, foreslås en bestemmelse, hvorefter miljøministeren kan fastsætte regler, der tillægger et forslag til regionplanretningslinjer virkning som bindende regler. Den foreslåede bestemmelse, der er tænkt som en undtagelse, er begrænset til forslag, hvor indsigelsesfristen er udløbet inden den 1. januar 2006, det vil sige, at forslaget skal have været offentliggjort mindst 8 uger inden den nævnte dato.

Ad stk. 3

Regionplanerne er tillagt retsvirkninger i en række sektorlove og indgår i øvrigt i administrationsgrundlaget for kommunernes afgørelser på en række sektorområder.

I perioden indtil den 1. januar 2007 gælder regionplanerne fortsat som administrationsgrundlag, men efter den 1. januar 2007 vil de skulle erstattes af kommuneplanen. I perioden indtil kommunerne har opdateret deres kommuneplaner efter de nye regler, er der behov for at fastholde det hidtidige administrationsgrundlag. Dette fastholdes i relation til planlovens regler ved, at kommunalbestyrelserne efter de foreslåede bestemmelser i stk. 1 og 2 skal overholde regionplanretningslinjerne, som om de var udstedt i medfør af planlovens § 3, stk. 1.

Efter planlovens § 9 skal kommunalbestyrelserne virke for gennemførelsen af regionplanretningslinjer, herunder ved udøvelsen af deres beføjelser efter lovgivningen, og efter lovens § 12 skal kommunalbestyrelsen virke for gennemførelsen af kommuneplanen. Det foreslås, at kommunalbestyrelserne fra den 1. januar 2007, hvor lovens § 9 ophæves, og indtil kommunalbestyrelserne efter reglerne i planloven, som ændret ved denne lov, har tilvejebragt de nødvendige retningslinjer i kommuneplanen, skal være forpligtet til at virke for gennemførelsen af regionplanretningslinjer omfattet af stk. 1 eller 2. Hermed opretholdes det hidtidige administrationsgrundlag i overgangsperioden.

Herudover er der tale om, at en række bestemmelser i sektorlovgivningen udtrykkeligt tillægger regionplanen retsvirkninger, som fremover vil blive knyttet til kommuneplanen, når retningslinjerne for de relevante emner er indarbejdet i kommuneplanen, og der foretages derfor en række konsekvensændringer i sektorlovgivningen. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 8 og bemærkningerne til § 5.

Ad stk. 4

Det foreslås, at regionplantillæg for VVM-pligtige anlæg, der er tilvejebragt af regionplanmyndigheden inden den 1. januar 2007, opretholdes, som om de var retningslinjer i kommuneplanen. Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen ikke behøver at (gen)vedtage retningslinjerne for et sådant anlæg, men kan indarbejde dem i kommuneplanen uden ændringer, og at retningslinjerne kan ændres af kommunalbestyrelsen.

Ad stk. 5

I 2003 overførtes planlægningen for anvendelsen og beskyttelsen af vandressourcerne og for vandkvaliteten fra regionplanerne til vandplanlægningen i medfør af miljømålsloven (lov nr. 1150 af 17. december 2003 om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven)). Dog således, at regionplanerne skulle omfatte retningslinjer for vandressourcerne og vandkvaliteten, indtil der er offentliggjort endeligt vedtagne vandplaner. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 14 (ad § 11 a, nr. 17).

Regionplanernes retningslinjer for anvendelsen og beskyttelsen af vandressourcerne efter planlovens § 6, stk. 3, nr. 12, samt kvaliteten af vandløb, søer og kystvande efter planlovens § 6, stk. 3, nr. 13, skal ikke indarbejdes i kommuneplanerne efter de foreslåede regler, men vil blive fastholdt i medfør af § 3, stk. 1 eller 2, indtil en vandplan efter lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, der gælder for vanddistriktet, træder i kraft, hvorefter de bortfalder automatisk. Vandplanen forudsættes at indeholde oplysning om, at den træder i stedet for regionplanretningslinjerne.

Ad stk. 6

For så vidt angår regionplanretningslinjerne efter planlovens § 6, stk. 3, nr. 11, for anvendelsen af arealer til udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden vil disse fremover blive erstattet af de råstofplaner, som vil skulle udarbejdes efter råstofloven, jf. forslag til ændring af lov om råstoffer, og vil derfor ikke skulle indarbejdes i kommuneplanen. Re-

gionplanretningslinjerne vil blive fastholdt i medfør af § 3, stk. 1 eller 2, indtil en råstofplan efter lov om råstoffer, der gælder for regionen, træder i kraft. Råstofplanen forudsættes at indeholde oplysning om, at den træder i stedet for regionplanretningslinjerne.

Ad stk. 7

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede overgangsordning, hvorefter regionplanmyndighederne, bortset fra Bornholms kommunalbestyrelse, som hovedregel ikke skal kunne tilvejebringe nye regionplanretningslinjer – herunder regionplantillæg – i året før de nye regler træder i kraft. Den foreslåede bestemmelse indeholder hjemmel til, at miljøministeren fra den 1. januar 2006 med virkning for en eller flere kommuner kan dispensere fra, helt eller delvis ophæve eller ændre regionplanretningslinjer tilvejebragt af amtsrådene og Hovedstadens Udviklingsråd, herunder ved tilvejebringelse af tillæg. Det foreslås således at give ministeren de samme beføjelser i forhold til de retningslinjer, som ved loven tillægges bindende virkning, som ministeren i øvrigt har i forhold til regler efter § 3, stk. 1, udstedt af ministeren. Regionplanretningslinjerne forudsættes, som nævnt under bemærkningerne til stk. 1, helt eller delvis ophævet, når der er tilvejebragt en kommuneplan efter de nye regler. Der kan blive tale om en delvis ophævelse, hvis en kommune f.eks. ønsker at vedtage en kommuneplan eller tillæg til kommuneplanen, som kun for nogle emner indarbejder regionplanretningslinjerne i kommuneplanen. Der kan endvidere i konkrete tilfælde være behov for at fravige eller ændre regionplanretningslinjerne, før kommuneplanen er tilvejebragt. Der kan f.eks. blive behov for et tillæg, der vedrører vindmøller, placeringen af en større offentlig institution eller en byzoneudvidelse til et privat byggeri, hvor kommunen kun kan gennemføre lokalplanlægning for et ønsket projekt efter en ændring af regionplanens retningslinjer. Da administrationen af regionplansagerne i øvrigt fastholdes i amtsrådene/Hovedstadens Udviklingsråd indtil den 1. januar 2007, foreslås det, at det eller de berørte amtsråd/Hovedstadens Udviklingsråd skal bistå miljøministeren efter nærmere aftale indtil den 1. januar 2007.

Til § 4

Bestemmelsen indeholder særlige overgangsbestemmelser, som tager højde for de særlige forhold, som gør sig gældende for planlægningen på Bornholm, hvor regionplanen og kommuneplanen er erstattet af en region- og kommuneplan.

Bestemmelsen fastslår, at region- og kommuneplanen for Bornholm pr. 1. januar 2007 opretholdes, indtil den ændres eller ophæves i medfør af en kommuneplan for Bornholm, idet der dog foreslås særlige regler for opretholdelsen af de retningslinjer, som skal erstattes af en vandplan efter miljømålsloven og en råstofplan efter råstofloven, idet der ikke er hjemmel til at planlægge for disse forhold i kommuneplanen. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 3, stk. 5 og 6.

Det foreslås, at ministeren tillægges kompetence til at dispensere fra, helt eller delvis ophæve, ændre eller tilvejebringe tillæg til retningslinjer for anvendelsen og beskyttelsen af vandressourcerne samt kvaliteten af vandløb, søer og kystvande, idet det ikke kan udelukkes, at der kan blive behov herfor i perioden, indtil der foreligger en endeligt vedtaget vandplan.

Endvidere foreslås en bestemmelse om, at region- og kommuneplanen for Bornholm er kommuneplan i bestemmelser i lovgivningen, der tillægger kommuneplaner retsvirkning. Bestemmelsen erstatter planlovens § 11, stk. 10.

Til § 5

Det foreslås, at der i planloven indsættes en fælles overgangsbestemmelse for de bestemmelser i sektorlovgivningen, der pålægger en myndighed at overholde retningslinjer i en regionplan, og som med virkning fra den 1. januar 2007, som følge af kommunalreformen, ændres til en forpligtelse til at overholde retningslinjerne i en kommuneplan. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at den pågældende myndighed skal overholde retningslinjer i en regionplan, der midlertidigt helt eller delvist er opretholdt i medfør af § 3, stk. 1 eller 2, indtil kommunalbestyrelsen efter reglerne i planloven, som ændret ved denne lov, har tilvejebragt de nødvendige retningslinjer i kommuneplanen.

Som det fremgår af bemærkningerne til § 3, stk. 1, forudsættes de nye kommuneplaner at blive udformet i den første valgperiode frem til 2009. Det forudsættes, at miljøministeren ændrer eller ophæver regionplanretningslinjerne i forbindelse med tilvejebringelsen af kommuneplanen.

Til § 6

Ad stk. 1

De fleste sager om VVM-pligtige anlæg vil efter den 1. januar 2007 blive overført til kommunerne. I regler fastsat efter den foreslåede § 11 i, vil det blive fastsat, hvilke sager der overføres til staten. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 14.

Kommunalbestyrelserne henholdsvis miljøministeren vil skulle behandle sagerne efter de foreslåede nye regler. De nye regler indebærer en parallelforskydning af VVM-reglerne fra regionplanniveauet til kommuneplanniveauet, men indebærer ikke ændringer af de materielle bestemmelser for meddelelse af tilladelser m.v. til sådanne anlæg.

Ad stk. 3

For så vidt angår arealer, som i forbindelse med den nye kommunale inddeling kommer til at ligge i flere kommuner, indebærer forslaget, at den enkelte kommune vil skulle færdigbehandle sagen for deres del af arealet.

Til § 7

Bestemmelsen giver ministeren bemyndigelse til at fastsætte de nødvendige overgangsregler, hvilket skønnes nødvendigt under hensyn til, at det må påregnes, at der i forbindelse med overgangen til den nye lovgivning vil kunne opstå behov for overgangsregler, som det ikke er muligt at fastlægge på forhånd.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 883 af 18. august 2004, foretages følgende ændringer:

1. Som fodnote til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv nr. 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet) (EF-Tidende 1985 nr. L 175, side 40) som senest ændret ved Rådets og Europa-Parlamentets direktiv nr. 2003/35/EF om mulighed for deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse.«

§ 1, stk. 2. Loven tilsigter særlig,

- 1) at der ud fra en planmæssig og samfundsøkonomisk helhedsvurdering sker en hensigtsmæssig udvikling i hele landet og i de enkelte amtskommuner og kommuner,

2. I § 1, stk. 2, nr. 1, ændres »amtskommuner« til: »regioner«.

§ 2, stk. 2. Efter nyvalg til Folketinget afgiver miljøministeren en redegørelse om landsplanarbejdet til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

3. § 2, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Efter nyvalg til Folketinget afgiver miljøministeren en redegørelse om landsplanarbejdet til brug for den regionale udviklingsplanlægning og kommuneplanlægningen. Ministeren kan i øvrigt i fornødent omfang afgive en redegørelse for de landsplanmæssige interesser i særlige emner til brug for den regionale udviklingsplanlægning og kommuneplanlægningen.

Stk. 3. Redegørelsen for landsplanarbejdet, jf. stk. 2, skal omfatte de særlige forhold af betydning for planlægningen i hovedstadsområdet.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 3, stk. 2, 1. pkt. Miljøministeren kan tillægge regler efter stk. 1 retsvirkning som regionplaner.

§ 3, stk. 3. Miljøministeren kan i særlige tilfælde pålægge Hovedstadens Udviklingsråd, amtsråd og kommunalbestyrelser at bringe lovens bestemmelser i anvendelse, herunder tilvejebringe en plan med et nærmere bestemt indhold.

§ 4, stk. 1. I forbindelse med forsøg, der tilsigter at fremme lovens formål, kan miljøministeren yde økonomisk støtte og fritage Hovedstadens Udviklingsråd, amtsråd og kommunalbestyrelser for at overholde lovens regler.

§ 3, stk. 4. Miljøministeren kan i særlige tilfælde beslutte at overtage Hovedstadens Udviklingsråds, amtsråds og kommunalbestyrelsers beføjelser efter loven i sager, der berører andre myndigheders lovbestemte opgaver eller har større betydning.

§ 5. Miljøministeren kan pålægge Hovedstadens Udviklingsråd, amtsråd og kommunalbestyrelser at tilvejebringe oplysninger til brug for landsplanarbejdet. Oplysningerne kan forlanges afgivet i en bestemt form.

Stk. 2. Offentlige myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder skal give oplysninger om forberedelse eller udførelse af undersøgelser, planlægning og større anlægsdispositioner, som kan få betydning for landsplanlægningen.

Stk. 3. Private virksomheder skal efter anmodning fra miljøministeren give de oplysninger og foretage de undersøgelser, der er nødvendige for en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, når de påtænker at etablere større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad.

4. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Miljøministeren offentliggør hvert 4. år en oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen, herunder de interesser der er fastlagt i medfør af denne lov og lovgivningen i øvrigt.«

5. I § 3, stk. 2, 1. pkt. ændres »regionplaner« til: »kommuneplaner«.

6. I § 3, stk. 3, og § 4, stk. 1, ændres »Hovedstadens Udviklingsråd, amtsråd« til: »regionsråd«.

7. I § 3, stk. 4, ændres »Hovedstadens Udviklingsråds, amtsråds« til: »regionsråds«.

8. § 5 ophæves.

Gældende formulering

§ 5 a, stk. 3. Kystnærhedszonen, der omfatter landzonerne og sommerhusområderne i kystområderne, fremgår af kortbilaget til loven. I kystnærhedszonen gælder bestemmelserne i §§ 5 b, 6 a, 11 a, 16, stk. 3 og 5, 29 a og 35, stk. 3.

§ 5 e. Miljøministeren afgiver hvert andet år en redegørelse til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Redegørelsen belyser og vurderer udviklingen i region-, kommune- og lokalplanlægningen for detailhandelsstrukturen på baggrund af bestemmelserne i §§ 1, 5 c og 5 d.

Lovforslaget

9. I § 5 a, stk. 3, ændres »§§ 5 b, 6 a, 11 a, 16, stk. 3 og 5, 29 a og 35, stk. 3« til: »§ 5 b, § 11 a, nr. 18, § 11 e, stk. 1, nr. 7, og stk. 2, § 11 f, § 16, stk. 3 og 5, § 29 og § 35, stk. 3«.

10. § 5 e affattes således:

»§ 5 e. Miljøministeren skal fastsætte regler om:

- 1) beliggenheden af og de maksimale bruttoetagearealer for butikker, når butiksstørrelserne overstiger 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.500 m² bruttoetageareal for udvalgsvarebutikker,
- 2) beliggenheden af og det maksimale bruttoetageareal for byggeri til butiksførmål i bydelscentre og aflastningsområder, jf. § 5 d, stk. 1, 2. pkt., og § 5 d, stk. 2, nr. 4, når det samlede bruttoetageareal i et område overstiger 3.000 m², og
- 3) beliggenheden af de centrale byområder i hovedstadsområdet.

Stk. 2. Miljøministeren afgiver hvert andet år en redegørelse til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Redegørelsen belyser og vurderer udviklingen i lands-, kommune- og lokalplanlægningen for detailhandelsstrukturen på baggrund af bestemmelserne i §§ 1, 5 c og 5 d.«

11. Efter § 5 f indsættes:

»Kapitel 2 c

Planlægning i hovedstadsområdet

»§ 5 h. Hovedstadsområdet omfatter i denne lov kommunerne i Region Hovedstaden (bortset fra Bornholms Regionskommune) samt Bramsnæs, Greve, Gundsø, Hvalsø, Køge, Lejre, Ramse, Roskilde, Skovbo, Solrød, Stevn og Vallø kommuner.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 5 i. Kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet skal udføres på grundlag af en vurdering af udviklingen i området som helhed og sikre, at hovedprincipperne i den overordnede fingerbystruktur videreføres. Byudvikling af regional betydning skal koordineres med udbygning af hovedstadsområdets overordnede infrastruktur med særlig hensyntagen til den kollektive trafikbetjening.

Stk. 2. Miljøministeren stiller oplysninger om udviklingen i hovedstadsområdet til rådighed for den kommunale planlægning i hovedstadsområdet.

§ 5 j. Kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet skal sikre, at

- 1) byudvikling og byomdannelse i det indre storbyområde sker inden for eksisterende byzone og med hensyntagen til mulighederne for at styrke den kollektive trafikbetjening,
- 2) byudvikling og nye byfunktioner i det ydre storbyområde (fingerbyen) placeres under hensyntagen til den eksisterende og besluttede infrastruktur og til mulighederne for at styrke den kollektive trafik,
- 3) de grønne kiler ikke inddrages til byzone eller anvendes til bymæssige fritidsanlæg,
- 4) byudvikling i det øvrige hovedstadsområde er af lokal karakter og sker i tilknytning til kommunecentre eller som afrunding af andre bysamfund.

Stk. 2. Miljøministeren fastlægger i regler efter § 3, stk. 1, en opdeling af Hovedstadsområdet i 1) det indre storbyområde, 2) det ydre storbyområde (fingerbyen), 3) de grønne kiler og 4) det øvrige hovedstadsområde.

Stk. 3. Kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet skal sikre overordnede arealreservationer til fremtidig trafikal infrastruktur, tekniske anlæg, støjkonsekvensområder og lign. af betydning for udviklingen i området som helhed.

Gældende formulering

Lovforslaget

Kapitel 3

Regionplanlægning

§ 5 g. Hovedstadens Udviklingsråd er regionplanmyndighed i hovedstadsområdet, jf. lov om Hovedstadens Udviklingsråd. Bornholms Kommunalbestyrelse er regionplanmyndighed på Bornholm. I den øvrige del af landet er amtsrådet regionplanmyndighed.

§ 6. For hovedstadsområdet og hver af amtskommunerne i den øvrige del af landet skal der foreligge en regionplan. For Bornholm skal der foreligge en region- og kommuneplan. En regionplan og region- og kommuneplanen for Bornholm skal omfatte en periode på 12 år.

Stk. 2. Regionplanlægningen og region- og kommuneplanlægningen for Bornholm må ikke stride mod regler eller beslutninger efter § 3, en vandplan eller en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3, eller en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove.

Stk. 3. Regionplanen og region- og kommuneplanen for Bornholm skal på grundlag af en samlet vurdering af udviklingen i hovedstadsområdet henholdsvis i amtskommunen og på Bornholm indeholde retningslinier for:

Stk. 4. Miljøministeren fastsætter regler efter § 3, stk. 1, der konkretiserer de i § 5 i og i stk. 1 og 3, nævnte overordnede principper for planlægningen i hovedstadsområdet. Miljøministeren kan herunder foretage mindre betydende fravigelser fra stk. 1.

§ 5 k. De regionale udviklingsplaner, der dækker hovedstadsområdet, skal respektere de regler, som er fastsat for kommuneplanlægningen, jf. § 5 j.«

12. Overskriften til *kapitel 3* affattes således:

»Regional udviklingsplanlægning«

13. I *Kapitel 3* ophæves §§ 5 g-10 og i stedet indsættes:

»§ 10 a. For hver region skal der foreligge en regional udviklingsplan, der tilvejebringes af regionsrådet.

Stk. 2. Den regionale udviklingsplan må ikke stride mod regler eller beslutninger efter § 3.

Stk. 3. Den regionale udviklingsplan skal på grundlag af en helhedsvurdering beskrive en ønskelig fremtidig udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder samt for:

- 1) natur og miljø, herunder rekreative formål,
- 2) erhverv, inkl. turisme,
- 3) beskæftigelse,
- 4) uddannelse samt
- 5) kultur.

Stk. 4. Den regionale udviklingsplan skal redegøre for:

- 1) sammenhængen mellem den fremtidige udvikling og den statslige og kommunale planlægning for infrastruktur,
- 2) sammenhængen med regionens eventuelle samarbejde med tilgrænsende landes myndigheder om plan- og udviklingsmæssige emner, og
- 3) de handlinger, som regionsrådet vil foretage som opfølgning på udviklingsplanen.

Gældende formulering

- 1) arealudlæg til byzoner og sommerhusområder,
- 2) beliggenheden af større offentlige institutioner samt større trafik anlæg og andre større tekniske anlæg,
- 3) beliggenheden af virksomhed m.v., hvortil der af hensyn til forebyggelse af forurening må stilles særlige beliggenhedskrav,
- 4) de i § 6 c nævnte anlæg,
- 5) den regionale detailhandelsstruktur, jf. § 6 b,
- 6) varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af de særlig værdifulde landbrugsområder,
- 7) beliggenheden af skovrejsningsområder og områder, hvor skovtilplantning er uønsket,
- 8) varetagelsen af bevaringsværdier og naturbeskyttelsesinteresser i det åbne land, herunder udpegningen og sikringen af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser,
- 9) beliggenheden af lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder,
- 10) beliggenheden af arealer til fritidsformål,
- 11) anvendelsen af arealer til udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden,
- 12) anvendelsen af vandløb, søer og kystvande og
- 13) realiseringen af regler eller beslutninger efter lovens § 3.

Stk. 4. I hovedstadsområdet skal regionplanlægningen udføres på grundlag af en vurdering af udviklingen i området som helhed, og Hovedstadens Udviklingsråd skal yderligere fastsætte retningslinjer for

- 1) fordelingen af den fremtidige byggeaktivitet i byzone og rækkefølgen herfor,
- 2) vandforsyningen og spildevandsafledningen og
- 3) antallet af kolonihaver og deres placering, jf. § 6 d.

Stk. 5. Regionplanen henholdsvis region- og kommuneplanen for Bornholm kan omhandle andre forhold end nævnt i stk. 3 og 4.

Lovforslaget

Stk. 5. Den regionale udviklingsplan skal indeholde et kortbilag, der med overordnede, ikke præcise udpegninger illustrerer det i stk. 3 nævnte indhold i planen.

Stk. 6. I det omfang, det er muligt efter anden lovgivning, kan regionsrådene fremme realiseringen af den regionale udviklingsplan ved at yde økonomisk støtte til kommuner og private til konkrete projekter.

Stk. 7. Regionsrådet kan over for kommunalbestyrelserne i regionen stille forslag til kommune- og lokalplanlægningen.

§ 10 b. Bornholms kommunalbestyrelse udarbejder en regional udviklingsplan for Bornholm.

Stk. 2. Bornholms kommunalbestyrelse kan dog senest et halvt år inde i den kommunale valgperiode meddele regionsrådet for Region Hovedstaden, at Bornholms kommunalbestyrelse ønsker, at Bornholms Regionskommune skal være omfattet af den regionale udviklingsplan for Region Hovedstaden.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 6. Regionplanen henholdsvis region- og kommuneplanen for Bornholm skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger, herunder den forudsatte rækkefølge for planens gennemførelse, samt den hidtil udførte planlægning og administration. Redegørelsen skal endvidere indeholde oplysning om de i vandplanen og Natura 2000-planen, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, og de i Natura 2000-skovplanen, jf. kapitel 4 i lov om skove fastsatte bestemmelser, der er relevante for planlægningen af arealanvendelsen inden for regionplanens geografiske område.

Stk. 7. Redegørelsen for den del af regionplanen henholdsvis region- og kommuneplanen for Bornholm, der indeholder retningslinier for de i § 6 c nævnte anlæg, skal indeholde en vurdering af de miljømæssige konsekvenser.

Stk. 8. Redegørelsen for den del af regionplanen, på Bornholm region- og kommuneplanen, der indeholder retningslinjer for butiksstørrelser, skal indeholde oplysning om de særlige planlægningsmæssige begrundelser for fastsættelse af eventuelle butiksstørrelser på mere end 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.500 m² bruttoetageareal for udvalgte varebutikker.

§ 6 a. Regionplanmyndigheden skal ved revisionen af regionplanen henholdsvis region- og kommuneplanen for Bornholm, jf. § 22, stk. 1, tilvejebringe regionale retningslinjer for kystnærhedszonen i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 5 a, stk. 1, og 5 b.

Stk. 2. Regionplanmyndigheden skal i forbindelse hermed gennemgå de allerede godkendte eller vedtagne, uudnyttede arealreservationer i kystnærhedszonen og ophæve de reservationer, der ikke er aktuelle.

Stk. 3. På et kortbilag til redegørelsen efter § 6, stk. 6, skal de eksisterende og planlagte forhold i kystnærhedszonen vises, herunder hvilke områder der friholdes for bebyggelse. Redegørelsen skal endvidere beskrive den fremtidige udvikling i kystnærhedszonen og de tilgrænsende vandområder.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 6 b. Regionplanmyndigheden skal tilvejebringe regionplanretningslinjer for

- 1) beliggenheden af og de maksimale bruttoetagearealer for butikker, når butiksstørrelserne overstiger 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.500 m² bruttoetageareal for udvalgsvarebutikker, og
- 2) beliggenheden af og det maksimale bruttoetageareal for byggeri til butiksformål i bydelscentre og aflastningsområder, jf. § 5 d, stk. 1, 2. pkt., og § 5 d, stk. 2, nr. 4, når det samlede bruttoetageareal i et område overstiger 3.000 m².

Stk. 2. I hovedstadsområdet skal Hovedstadens Udviklingsråd yderligere fastsætte regionplanretningslinjer om beliggenheden af de centrale byområder i regionen.

§ 6 c. Større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, må ikke påbegyndes, før der er tilvejebragt retningslinier i regionplanen henholdsvis region- og kommuneplanen for Bornholm om beliggenheden og udformningen af anlægget med tilhørende redegørelse (VVM-pligt), jf. § 6, stk. 7.

Stk. 2. Hvis et ønsket anlæg i øvrigt er i overensstemmelse med retningslinierne i regionplanen henholdsvis region- og kommuneplanen for Bornholm, påhviler det regionplanmyndigheden snarest at tilvejebringe et forslag til regionplantillæg og derefter fremme sagen mest muligt. Pligten gælder dog ikke, hvis en nødvendig tilladelse efter § 35 ikke kan opnås.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at anlæg, der er omfattet af stk. 1, ikke må påbegyndes uden regionplanmyndighedens tilladelse.

§ 6 d. Regionplanen for hovedstadsområdet skal indeholde retningslinjer for udlæg af arealer til kolonihaver i et antal og med en placering, der er i overensstemmelse med bebyggelsesforholdene i regionen, og som sikrer, at der er udlagt arealer til kolonihaver, der kan erstatte haver, som forventes nedlagt.

Stk. 2. Ved kolonihaver forstås havelodder, der er omfattet af lov om kolonihaver.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 7. Efter anmodning fra regionplanmyndigheden skal myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder give de oplysninger, der er nødvendige for regionplanlægningen.

Stk. 2. Der skal gives regionplanmyndigheden lejlighed til at udtale sig, inden en statslig myndighed eller en koncessioneret eller tilsvarende virksomhed træffer beslutning om beliggenheden eller udførelsen af større anlæg eller institutioner inden for regionplanmyndighedens område.

Stk. 3. Private virksomheder skal give regionplanmyndigheden de oplysninger og foretage de undersøgelser, der er nødvendige for en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, når de påtænker at etablere de i § 6 c omhandlede anlæg inden for regionplanmyndighedens område.

§ 7 a. Det påhviler Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amtskommuner samt Københavns og Frederiksberg Kommuner at tilvejebringe og stille de oplysninger til rådighed for Hovedstadens Udviklingsråd, som er nødvendige for regionplanlægningen, herunder for vurderingen af de miljømæssige konsekvenser i forbindelse med de i § 6 c nævnte anlæg.

§ 8. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke anlæg der er omfattet af § 6 c. Anlæg, der vedtages i enkeltheder ved særlig lov, er dog altid undtaget. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvilke mindsteoplysninger der er nødvendige, for at en miljømæssig vurdering kan foretages.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentlighedsloven af

- 1) afgørelser om, at et anlæg er omfattet eller ikke er omfattet af bestemmelserne i § 6 c,
- 2) beslutninger om, at et forslag til regionplanretningslinier for et anlæg, der er omfattet af bestemmelserne i § 6 c, ikke vedtages,
- 3) beslutninger om, at et forslag, der er offentliggjort, ikke vedtages endeligt, og
- 4) afgørelser om, at en tilladelse efter regler fastsat i medfør af § 6 c, stk. 3, meddeles eller ikke meddeles.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 9. Amtsråd, Hovedstadens Udviklingsråd og kommunalbestyrelser skal virke for gennemførelse af regionplanens henholdsvis region- og kommuneplanen for Bornholms retningslinier for forhold omfattet af § 6, stk. 3 og 4, herunder ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen. Deres planlægning og anlægsvirksomhed må ikke stride mod regionplanlægningen for disse forhold.

§ 10. En amtskommune kan yde lån til finansiering af

- 1) en kommunes overtagelse af fast ejendom efter § 47 A og
- 2) erhvervelse af fast ejendom, etablering af anlæg, bygninger og andre foranstaltninger til virkeliggørelse af region- og kommuneplanlægningen.

Stk. 2. Lån i henhold til stk. 1, nr. 2, kan ydes til kommuner og fælleskommunale selskaber samt til private virksomheder, der forestår forsynings- og servicevirksomhed m.v. af almen karakter i amtskommunen, såfremt vedkommende kommunalbestyrelse meddeler garanti for lånet.

Stk. 3. Københavns, Frederiksberg og Bornholms Kommuner kan yde lån til finansiering af erhvervelse af fast ejendom, etablering af anlæg, bygninger og andre foranstaltninger til virkeliggørelse af kommuneplanlægningen. Lån kan ydes til kommunale forsyningsvirksomheder og fælleskommunale selskaber samt til private virksomheder, der forestår forsynings- og servicevirksomhed m.v. af almen karakter i den pågældende kommune.

Stk. 4. Lån i henhold til stk. 1, nr. 2, og stk. 3 kan kun ydes til udgifter, der kan afholdes eller finansieres af kommuner. Der kan ikke ydes lån til finansiering af driftsudgifter.

Stk. 5. Udlån i henhold til stk. 1 og stk. 3 kan ikke overstige størrelsen af de likvide aktiver, som ved lovens ikrafttræden er i den pågældende amtskommunes, henholdsvis Københavns, Frederiksberg og Bornholms Kommuner, fond for frigørelses- og afståelsesafgift, tillagt forrentning og afdrag på de af fonden ydede lån.

Gældende formulering

Stk. 6. Lån ydet i henhold til stk. 1 og stk. 3 forrentes med en årlig rente svarende til markedsrenten. Amtsrådet, i Københavns, Frederiksberg og Bornholms Kommuner kommunalbestyrelsen, kan dog bevilge rentefrihed i indtil 5 år, hvor særlige forhold taler herfor. Amtsrådet, henholdsvis Københavns, Frederiksberg og Bornholms Kommunalbestyrelser, kan tillige bestemme, at nedbringelse af lån ikke skal påbegyndes før indtil 8 år efter lånets udbetaling. Lån til arealerhvervelser skal dog mindst afdrages i takt med indbetalingen af salgssummen ved afhændelse af arealerne.

Stk. 7. Tilsagn om lån kan højst meddeles for en 3-årig periode.

Lovforslaget

Gældende formulering

§ 11. For hver kommune bortset fra Bornholm, jf. stk. 9, skal der foreligge en kommuneplan.

Stk. 2. Kommuneplanen må ikke stride mod regionplanlægningen for forhold omfattet af § 6, stk. 3 og 4, eller regler eller beslutninger efter § 3, en vandplan eller en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3, eller en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove.

Stk. 3. I kommuneplanen fastlægges for hele kommunen en hovedstruktur og for de enkelte dele af kommunen rammer for lokalplanernes indhold.

Stk. 4. Hovedstrukturen angiver de overordnede mål for udvikling og arealanvendelse i kommunen, herunder udbygning med boliger og arbejdspladser, trafikbetjening, serviceforsyning, kolonihaveområder og andre rekreative områder.

Stk. 5. Rammerne for indholdet af lokalplaner fastsættes for de enkelte dele af kommunen med hensyn til:

- 1) fordelingen af bebyggelsen efter art og anvendelsesformål,
- 2) bebyggelsesforhold, herunder rammer for bevaring af bebyggelser eller bymiljøer,
- 3) byfornyelsen i eksisterende bysamfund,
- 4) byomdannelsesområder, hvor anvendelsen af bebyggelse og ubebyggede arealer til erhvervsformål, havneformål eller lignende aktiviteter skal ændres til boligformål, institutionsformål, centerformål, rekreative formål eller erhvervsformål, der er forenelige med anvendelse til boligformål,
- 5) forsyningen med offentlig og privat service,
- 6) institutioner og tekniske anlæg, herunder varmforsyningsforhold,
- 7) områder til fritidsformål, herunder kolonihaveområder, jf. § 11 c,
- 8) trafikbetjeningen,
- 9) overførsel af arealer til byzone eller sommerhusområder og
- 10) rækkefølgen for bebyggelse og ændret anvendelse af nye arealer til byformål, de i nr. 4 nævnte byomdannelsesområder og sommerhusområder.

Lovforslaget

14. §§ 11-11 d ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 11. For hver kommune skal der foreligge en kommuneplan. Kommuneplanen skal omfatte en periode på 12 år.

Stk. 2. Kommuneplanen fastlægger på grundlag af en samlet vurdering af udviklingen i kommunen:

- 1) en hovedstruktur, som angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen,
- 2) retningslinjer for arealanvendelsen m.v., jf. § 11 a, og
- 3) rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen, jf. § 11 b.

Stk. 3. De afgrænsede områder, der knytter sig til kommuneplanens retningslinjer og rammer, skal vises på kort.

Stk. 4. Kommuneplanen må ikke stride mod:

- 1) beskrivelsen af den ønskelige fremtidige udvikling i den regionale udviklingsplan,
- 2) regler eller beslutninger efter § 3, § 5 e og § 5 j
- 3) en vandplan, en Natura 2000-plan, eller handleplaner for realiseringen af disse planer, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3,
- 4) en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove, eller
- 5) en råstofplan, jf. § 5 a i lov om råstoffer.

Gældende formulering

Stk. 6. Kommuneplanen kan indeholde retningslinier for andre forhold af betydning for arealanvendelsen og bebyggelsen i kommunen, herunder angivelse af bevaringsværdige bygninger.

Stk. 7. Kommuneplanen skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger, herunder den forudsatte rækkefølge for planens gennemførelse samt den hidtil udførte planlægning og administration.

Stk. 8. Redegørelsen for den del af kommuneplanen, der indeholder rammer for forsyningen med butikker, jf. stk. 5, nr. 5, skal indeholde

- 1) en vurdering af omfanget af det eksisterende bruttoetageareal til butikksformål for de enkelte byer og bydele fordelt på hovedbutikstyper og disses omsætning,
- 2) en vurdering af behovet for nybyggeri eller omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikksformål,
- 3) en angivelse af målene for detailhandelsstrukturen, herunder en angivelse af, hvilket opland der forudsættes betjent af de butikker, der kan placeres inden for de udlagte arealer,
- 4) oplysning om, hvordan planlægningen tilgodeser målene for den kommunale hovedstruktur, herunder hvordan forslaget fremmer et varieret butiksudbud i de mindre og mellemstore byer, samt bymiljøet i de områder, der foreslås udlagt til butikksformål,
- 5) en angivelse af tilgængeligheden for de forskellige trafikarter til de udlagte arealer til butikksformål og
- 6) oplysning om de særlige planlægningsmæssige begrundelser for fastsættelse af eventuelle butiksstørrelser på mere end 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.500 m² bruttoetageareal for udvalgsvarebutikker.

Lovforslaget

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 9. For Bornholm skal der foreligge en region- og kommuneplan, jf. § 6, stk. 1. Planen skal fastlægge en hovedstruktur for de større bysamfund og fastsætte rammer for indholdet af lokalplaner for de i stk. 5 nævnte forhold. Planen kan indeholde retningslinjer for andre forhold af betydning for arealanvendelsen og bebyggelsen, herunder angivelse af bevaringsværdige bygninger og arealer, der kan tilbageføres til landzone.

Stk. 10. Region- og kommuneplanen for Bornholm er regionplan og kommuneplan ved bestemmelser i lovgivningen, der tillægger henholdsvis regionplaner og kommuneplaner retsvirkninger.

§ 11 a. Kommunalbestyrelsen skal ved revision af kommuneplanen, jf. § 23 a, stk. 2, nr. 1 og 2, foretage de nødvendige ændringer af planen i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 5 a, stk. 1, og 5 b.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse hermed gennemgå de allerede vedtagne, men ikke udnyttede arealreservationer i kommuneplanen, og ophæve de reservationer, der ikke er aktuelle.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal af hensyn til bl.a. turismen og friluftslivet vurdere mulighederne for at forbedre større sammenhængende sommerhusområder.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal for de kystnære dele af byzonerne vurdere de fremtidige bebyggelsesforhold, herunder bygningshøjder, med henblik på

- 1) at ny bebyggelse indpasses i den kystlandskabelige helhed,
- 2) at der tages hensyn til bevaringsværdige helheder i bystrukturen og til naturinteresser på de omgivende arealer,
- 3) at der tages hensyn til nødvendige infrastruktur anlæg, herunder havne, og
- 4) at offentligheden sikres adgang til kysten.

§ 11 a. Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for:

- 1) udlægning af arealer til byzoner og sommerhusområder,
- 2) beliggenheden af områder til forskellige byformål, f.eks. boligformål, erhvervsformål, beliggenheden af offentlige institutioner, serviceformål, byomdannelsesområder m.v.,
- 3) den kommunale detailhandelsstruktur, herunder afgrænsning af den centrale del af en by eller bydel og eventuelle aflastningsområder, samt fastsættelse af det maksimale bruttoetageareal til butikformål og maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker i de enkelte områder, jf. §§ 5 c-5 e,
- 4) beliggenheden af trafik anlæg,
- 5) beliggenheden af tekniske anlæg,
- 6) beliggenheden af områder til virksomheder m.v., hvortil der af hensyn til forebyggelse af forurening må stilles særlige beliggenhedskrav,
- 7) beliggenheden af de i § 11 g nævnte anlæg,
- 8) sikring af, at støjbelastede arealer ikke udlægges til støjfølsom anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener, jf. også § 15 a,
- 9) beliggenheden af arealer til fritidsformål, herunder kolonihaveområder og andre rekreative områder,
- 10) varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af særligt værdifulde landbrugsområder,

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 11) beliggenheden af skovrejsningsområder og områder, hvor skovtilplantning er uønsket,
- 12) lavbundsarealer, herunder beliggenheden af lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder,
- 13) varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, herunder beliggenheden af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser samt af potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser,
- 14) sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier,
- 15) sikring af landskabelige bevaringsværdier og beliggenheden af områder med landskabelig værdi, herunder større, sammenhængende landskaber,
- 16) sikring af geologiske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af områder med særlig geologisk værdi,
- 17) anvendelsen af vandløb, søer og kystvande,
- 18) arealanvendelsen i kystnærhedszonen i overensstemmelse med bestemmelserne i § 5 a, stk. 1, og § 5 b, og
- 19) realisering af regler eller beslutninger efter lovens § 3 og § 5 j.

§ 11 b. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe bestemmelser i kommuneplanens hovedstruktur og rammer for indholdet af lokalplaner for arealudlæg til butiksmål i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 5 c og 5 d.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse hermed

- 1) fastsætte rammer for placering af arealer til butiksmål,
- 2) fastsætte det maksimale bruttoetageareal for nybyggeri og omdannelse af eksisterende bebyggelse til butiksmål og
- 3) fastsætte maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker.

§ 11 b. Rammer for indholdet af lokalplaner fastsættes for de enkelte dele af kommunen med hensyn til:

- 1) fordelingen af bebyggelsen efter art og anvendelsesformål,
- 2) bebyggelsesforhold, herunder rammer for bevaring af bebyggelser eller bymiljøer,
- 3) byfornyelsen i eksisterende bysamfund,
- 4) byomdannelsesområder, hvor anvendelsen af bebyggelse og ubebyggede arealer til erhvervsformål, havneformål eller lignende aktiviteter skal ændres til boligformål, institutionsformål, centerformål, rekreative formål eller erhvervsformål, der er forenelige med anvendelse til boligformål,
- 5) forsyningen med offentlig og privat service,

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 6) områder til butikformål, herunder for det maksimale bruttoetageareal for nybyggeri og omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikformål og for maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker,
- 7) institutioner og tekniske anlæg, herunder varmforsyningsforhold,
- 8) områder til fritidsformål, herunder kolonihaveområder, jf. § 11 c,
- 9) trafikbetjeningen,
- 10) overførsel af arealer til byzone eller sommerhusområder og
- 11) rækkefølgen for bebyggelse og ændret anvendelse af nye arealer til byformål, de i nr. 4 nævnte byomdannelsesområder og sommerhusområder.

Stk. 2. Kommuneplanen kan indeholde retningslinjer for andre forhold end nævnt i stk. 1 og § 11 a, der kan være af betydning for arealanvendelsen og bebyggelsen, herunder beliggenheden af arealer til lokalisering af landbrugets driftsbygninger og driftsanlæg inden for de udpegede særligt værdifulde landbrugsområder, jf. § 11 a, nr. 10.

§ 11 c. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe rammer for indholdet af lokalplaner, som sikrer, at der er udlagt bynære arealer til kolonihaver i et antal og med en placering, der er i overensstemmelse med bebyggelsesforholdene og mulighederne for at udlægge kolonihaveområder i kommunen.

Stk. 2. Ved kolonihaveområder og kolonihaver forstås de arealer og havelodder, der er omfattet af lov om kolonihaver.

§ 11 d. Et byomdannelsesområde, jf. § 11, stk. 5, nr. 4, skal afgrænses således, at det kun omfatter et område, hvor anvendelsen til miljøbelastende erhvervsformål, havneformål eller lignende aktiviteter i den langt overvejende del af området er ophørt eller under afvikling.

§ 11 c. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe rammer for indholdet af lokalplaner, som sikrer, at der er udlagt bynære arealer til kolonihaver i et antal og med en placering, der er i overensstemmelse med bebyggelsesforholdene og mulighederne for at udlægge kolonihaveområder i kommunen.

Stk. 2. Ved kolonihaveområder og kolonihaver forstås de arealer og havelodder, der er omfattet af lov om kolonihaver.

§ 11 d. Et byomdannelsesområde, jf. § 11 b, nr. 4, skal afgrænses således, at det kun omfatter et område, hvor anvendelsen til miljøbelastende erhvervsformål, havneformål eller lignende aktiviteter i den langt overvejende del af området er ophørt eller under afvikling.

§ 11 e. Kommuneplanen skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger, herunder om

Bilag til f. t. l. vedr. planlægning

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 1) den forudsatte rækkefølge for planens gennemførelse,
- 2) hvordan kommuneplanen forholder sig til den regionale udviklingsplan, jf. § 10 a, samt den vedtagne strategi for udviklingen, jf. § 23 a,
- 3) beskyttede områder efter anden lovgivning og eventuelle arealreservationer efter sektorlove eller projekterings- og anlægslove,
- 4) de i vandplanen og Natura 2000-planen, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, og de i Natura 2000-skovplanen, jf. kapitel 4 i lov om skove, fastsatte bestemmelser, der er relevante for planlægningen af arealanvendelsen inden for kommuneplanens geografiske område,
- 5) handleplaner for kommunens realisering af vandplanen og Natura 2000-planen efter §§ 31 a og 46 a i lov om miljømål for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder,
- 6) de i råstofplanen, jf. § 5 a i lov om råstoffer, fastsatte bestemmelser, der er relevante for planlægningen af arealanvendelsen inden for kommunens geografiske område,
- 7) den fremtidige udvikling i kystnærhedszonen og de tilgrænsende vandområder,
- 8) kommuneplanens sammenhæng til kommuneplanlægningen i nabokommunerne, og
- 9) kommuneplanens sammenhæng til den statslige trafikplan og trafikselskabernes trafikplan for offentlig service.

Stk. 2. På et kortbilag til redegørelsen skal de eksisterende og planlagte forhold i kystnærhedszonen vises, herunder hvilke områder der friholdes for bebyggelse.

Stk. 3. Redegørelsen for den del af kommuneplanen, der indeholder retningslinjer for de i § 11 g nævnte anlæg, skal indeholde en vurdering af de miljømæssige konsekvenser.

Stk. 4. Redegørelsen for den del af kommuneplanen, der indeholder rammer for forsyningen med butikker, jf. § 11 b, stk. 1, nr. 6, skal indeholde:

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 1) en vurdering af omfanget af det eksisterende bruttoetageareal til butikksformål for de enkelte byer og bydele fordelt på hovedbutikstyper og disses omsætning,
- 2) en vurdering af behovet for nybyggeri eller omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikksformål,
- 3) en angivelse af målene for detailhandelsstrukturen, herunder en angivelse af, hvilket opland der forudsættes betjent af de butikker, der kan placeres inden for de udlagte arealer,
- 4) oplysning om, hvordan planlægningen tilgodeser målene for den kommunale hovedstruktur, herunder hvordan forslaget fremmer et varieret butiksudbud i de mindre og mellemstore byer samt bymiljøet i de områder, der foreslås udlagt til butikksformål,
- 5) en angivelse af tilgængeligheden for de forskellige trafikarter til de udlagte arealer til butikksformål og
- 6) oplysning om de særlige planlægningsmæssige begrundelser for fastsættelse af eventuelle butiksstørrelser på mere end 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.500 m² bruttoetageareal for udvalgsvarebutikker.

§ 11 f. Kommunalbestyrelsen skal ved revision af kommuneplanen, jf. § 23 a, stk. 2, nr. 1 og 2, foretage de nødvendige ændringer af planen i overensstemmelse med bestemmelserne i § 5 a, stk. 1, og § 5 b.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse hermed gennemgå de allerede vedtagne, men ikke udnyttede arealreservationer i kommuneplanen, og ophæve de reservationer, der ikke er aktuelle.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal af hensyn til bl.a. turismen og friluftslivet vurdere mulighederne for at forbedre større sammenhængende sommerhusområder.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal for de kystnære dele af byzonerne vurdere de fremtidige bebyggelsesforhold, herunder bygningshøjder, med henblik på:

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 1) at ny bebyggelse indpasses i den kystlandskabelige helhed,
- 2) at der tages hensyn til bevaringsværdige helheder i bystrukturen og til naturinteresser på de omgivende arealer,
- 3) at der tages hensyn til nødvendige infrastrukturenanlæg, herunder havne, og
- 4) at offentligheden sikres adgang til kysten.

Vurdering af Virkningerne på Miljøet

§ 11 g. Enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet væsentligt, må ikke påbegyndes, før der er tilvejebragt retningslinjer i kommuneplanen om beliggenheden og udformningen af anlægget med tilhørende redegørelse (VVM-pligt), jf. § 11 e, stk. 3.

Stk. 2. Ved tilvejebringelsen af retningslinjer i kommuneplanen for anlæg omfattet af stk. 1, skal kommunalbestyrelsen forud for igangsættelsen af arbejdet med redegørelsen for anlæggets forventede væsentlige virkninger på miljøet offentliggøre en kort beskrivelse af hovedtrækene af det påtænkte anlæg samt indkalde ideer og forslag til brug for fastlæggelsen af redegørelsens indhold.

Stk. 3. Hvis et ønsket anlæg i øvrigt er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplanen, påhviler det kommunalbestyrelsen snarest at tilvejebringe et forslag til kommuneplantillæg og derefter fremme sagen mest muligt. Pligten gælder dog ikke, hvis en nødvendig tilladelse efter § 35 ikke kan opnås.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at anlæg, der er omfattet af stk. 1, ikke må påbegyndes uden kommunalbestyrelsens eller ministerens tilladelse.

§ 11 h. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke anlæg der er omfattet af § 11 g. Anlæg, der vedtages i enkeltheder ved særlig lov, er dog altid undtaget. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvilke mindsteoplysninger der er nødvendige, for at en miljømæssig vurdering kan foretages.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse af:

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 1) afgørelser om, at et anlæg er omfattet eller ikke er omfattet af bestemmelserne i § 11 g,
- 2) beslutninger om, at et forslag til kommuneplantillæg for et anlæg, der er omfattet af bestemmelserne i § 11 g, ikke vedtages,
- 3) beslutninger om, at et forslag, der er offentliggjort, ikke vedtages endeligt, og
- 4) afgørelser om, at en tilladelse efter regler fastsat i medfør af § 11 g, stk. 4, meddeles eller ikke meddeles.

§ 11 i. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at ministeren for visse kategorier af anlæg omfattet af § 11 e overtager kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser.

Stk. 2. For anlæg til intensivt husdyrbrug kan miljøministeren endvidere fastsætte regler om,

- 1) at kommunalbestyrelsens afgørelser om, hvorvidt et anlæg til intensivt husdyrbrug er omfattet af reglerne om en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, ikke må træffes uden ministerens samtykke,
- 2) at forslag til kommuneplantillæg med tilhørende redegørelse for de miljømæssige konsekvenser ikke må sendes i offentlig høring uden ministerens samtykke, og
- 3) at kommunalbestyrelsens tilladelser efter regler fastsat i medfør af § 11 g, stk. 4, skal indsendes til miljøministeren.«

§ 12. Kommunalbestyrelsen skal virke for kommuneplanens, på Bornholm region- og kommuneplanens gennemførelse, herunder ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen, jf. dog §§ 19 og 40.

Stk. 2. Inden for byzoner kan kommunalbestyrelsen modsætte sig udstykning og bebyggelse, som er i strid med kommuneplanens, på Bornholm region- og kommuneplanens rækkefølgebestemmelser. Forbud kan dog ikke nedlægges, når det pågældende område er omfattet af en detaljeret byplanvedtægt eller lokalplan, der er tilvejebragt før kommuneplanen, på Bornholm region- og kommuneplanen.

15. I § 12, stk. 1, stk. 2, 1. pkt. og stk. 3, 1. pkt., udgår », på Bornholm region- og kommuneplanens«.

Gældende formulering

Stk. 3. Inden for byzoner og sommerhusområder kan kommunalbestyrelsen modsætte sig opførelse af bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer, når bebyggelsen eller anvendelsen er i strid med bestemmelser i kommuneplanens, på Bornholm region- og kommuneplanens rammedel. Forbud kan dog ikke nedlægges, når det pågældende område i kommuneplanen, på Bornholm region- og kommuneplanen, er udlagt til offentligt formål, eller når området er omfattet af en lokalplan eller en byplanvedtægt.

§ 13, *stk. 3.* Hvis en udstykning eller et byggearbejde m.v. som nævnt i *stk. 2* er i overensstemmelse med kommuneplanen, på Bornholm region- og kommuneplanen, påhviler det kommunalbestyrelsen snarest at udarbejde et forslag til lokalplan og derefter fremme sagen mest muligt. Kommunalbestyrelsen kan i et sådant tilfælde forlange, at udstykkeren eller bygherren yder kommunen bistand til planens udarbejdelse.

§ 13, *stk. 1.* Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe lokalplaner efter reglerne i kapitel 6. En lokalplan må ikke stride mod kommuneplanen, region- og kommuneplanen for Bornholm, regionplanlægningen for forhold omfattet af § 6, *stk. 3* og 4, eller regler eller beslutninger efter § 3, en vandplan eller en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, *stk. 3*, eller en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove.

§ 16, *stk. 5.* Lokalplanforslag for anlæg, der er omfattet af § 6 c, er undtaget fra reglerne i *stk. 3*, 4 og 6.

Lovforslaget

16. I § 12, *stk. 2*, 2. pkt., *stk. 3*, 2. pkt., og § 13, *stk. 3*, udgår », på Bornholm region- og kommuneplanen«.

17. § 13, *stk. 1*, affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe lokalplaner efter reglerne i kapitel 6. En lokalplan må ikke stride mod:

- 1) kommuneplanen,
- 2) regler eller beslutninger efter § 3, § 5 e og § 5 j,
- 3) en vandplan eller en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, en handleplan efter samme lovs §§ 31 a og 46 a eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, *stk. 3*,
- 4) en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove, eller
- 5) en råstofplan, jf. § 5 a i lov om råstoffer.«

18. I § 16, *stk. 5*, ændres »§ 6 c« til: »§ 11 g«.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 17, stk. 3. Tilladelse efter stk. 2 kan ikke meddeles, så længe en indsigelse efter §§ 29 eller 29 a opretholdes eller i tilfælde, hvor miljøministeren har truffet beslutning efter § 3, stk. 4.

19. I § 17, stk. 3, ændres »§§ 29 eller 29 a« til: »§§ 29, 29 a eller 29 b«.

§ 20, stk. 1, nr. 2

2) naboerne til den omhandlede ejendom og andre, som efter kommunalbestyrelsens vurdering har interesse i sagen, herunder det regionale faglige kulturmiljøråd og

20. I § 20, stk. 1, nr. 2, og § 23 a, stk. 1, ændres »regionale faglige« til: »lokale«.

§ 23 a, stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal inden udgangen af den første halvdel af den kommunale valgperiode offentliggøre en strategi for kommuneplanlægningen. Kommunalbestyrelsen kan i øvrigt offentliggøre en sådan strategi, når den finder det nødvendigt eller hensigtsmæssigt. Samtidig med offentliggørelsen sendes den vedtagne strategi til miljøministeren og øvrige statslige, regionale og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres, samt til det regionale faglige kulturmiljøråd.

§ 22. Regionplaner skal revideres hvert fjerde år. Region-, kommune- og lokalplaner kan i øvrigt tilvejebringes og ændres efter reglerne i dette kapitel.

21. § 22 ophæves.

Stk. 2. Før udarbejdelse af et forslag til regionplan eller ændringer hertil indkalder regionplanmyndigheden ideer, forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet.

Stk. 3. Indkaldelse efter stk. 2 skal indeholde en kort beskrivelse af hovedspørgsmålene i den forestående planlægning. Indkaldelse sker ved offentlig bekendtgørelse. Regionplanmyndigheden fastsætter en frist for afgivelse af ideer, forslag m.v., jf. dog § 23, stk. 3.

Stk. 4. Region- og kommuneplanen for Bornholm tilvejebringes, revideres og ændres efter reglerne for regionplaner. Ved mindre ændringer i planens rammedel, der ikke strider mod planens hovedprincipper, kan kommunalbestyrelsen dog undlade at indkalde ideer og forslag m.v.

Gældende formulering

Lovforslaget

22. Efter § 22, som ophæves, indsættes:

»§ 22 a. Forud for miljøministerens afgivelse af en redegørelse om landsplanarbejdet eller en redegørelse for de landsplanmæssige interesser i særlige emner, jf. § 2, stk. 2, og forud for miljøministerens fastsættelse af bindende regler eller retningslinjer efter § 3, stk. 1, § 5 e, stk. 1, eller § 5 j, stk. 2 og 4, skal et forslag offentliggøres og sendes til de berørte regionsråd og kommunalbestyrelser. Miljøministeren fastsætter en frist på mindst 8 uger for fremsættelse af kommentarer til det fremsatte forslag.

Stk. 2. På anmodning fra miljøministeren koordinerer regionsrådene kommunalbestyrelsernes bidrag efter stk. 1.

Stk. 3. Regionsråd og kommunalbestyrelser kan på eget initiativ over for miljøministeren fremsætte forslag til landsplanlægningen.

Stk. 4. Forud for udarbejdelsen af forslag til regler efter § 5 e, stk. 1, indkalder miljøministeren ideer, forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet.

Stk. 5. Miljøministeren kan i særlige tilfælde fravige stk. 1 i forbindelse med tilvejebringelse af regler efter § 3, stk. 1.

§ 22 b. Regionale udviklingsplaner tilvejebringes efter reglerne i dette kapitel.

Stk. 2. Kommune- og lokalplaner tilvejebringes og ændres efter reglerne i dette kapitel.

§ 22 c. Regionsrådet henholdsvis Bornholms kommunalbestyrelse skal inden udgangen af den første halvdel af den kommunale valgperiode offentliggøre et forslag til regional udviklingsplan, jf. dog § 10 b, stk. 2.

Stk. 2. Regionsrådet kan i øvrigt offentliggøre et forslag til regional udviklingsplan, når det finder det hensigtsmæssigt.«

§ 23. I forbindelse med revisioner efter § 22, stk. 1, 1. pkt., skal regionplanmyndigheden tillige udarbejde en beretning om den hidtidige planlægning og de påtænkte ændringer i planen samt en vurdering af udviklingen.

23. § 23 ophæves.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. Beretningen offentliggøres samtidig med indkaldelsen efter § 22. Beretningen sendes til miljøministeren og øvrige statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres.

Stk. 3. Regionplanmyndigheden fastsætter en frist på mindst 8 uger for afgivelse af ideer, forslag m.v. og kommentarer til beretningen.

Stk. 4. Regionplanmyndigheden skal forestå en oplysningsvirksomhed med henblik på at fremkalde en offentlig debat om planrevisionens målsætning og nærmere indhold.

§ 23 a, *stk. 2.* Den i stk. 1 nævnte strategi skal indeholde oplysninger om den planlægning, der er gennemført efter den seneste revision af kommuneplanen, kommunalbestyrelsens vurdering af og strategi for udviklingen samt en beslutning om enten

- 1) at kommuneplanen skal revideres,
- 2) at der skal foretages en revision af kommuneplanens bestemmelser for særlige temaer eller områder i kommunen, eller
- 3) at kommuneplanen vedtages for en ny 4 års periode.

§ 23 e. Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse med offentliggørelsen af den i § 23 a nævnte strategi foretage ændringer i kommuneplanen, der er en direkte følge af ændringer i regionplanen eller lovgivningen, når ændringen er bindende for kommuneplanlægningen og ikke giver råderum for kommuneplanlægningen.

§ 24, *stk. 1.* Efter regionplanmyndighedens henholdsvis kommunalbestyrelsens vedtagelse af et planforslag offentliggøres dette med tilhørende redegørelse. Ved offentliggørelsen skal der oplyses om fristen efter stk. 3. Ved offentliggørelse af kommuneplanforslag og ændringer hertil skal der oplyses om reglerne i § 12, stk. 2 og 3. Ved offentliggørelse af lokalplanforslag skal der oplyses om reglerne i § 17.

24. § 23 a, *stk. 2, nr. 1-3*, ophæves, og i stedet indsættes:

- »1) at kommuneplanen skal revideres i sin helhed, eller
- 2) at der skal foretages en revision af kommuneplanens bestemmelser for særlige emner eller områder i kommunen, og hvilke dele af kommuneplanen der genvedtages for en ny 4 års periode.«

25. I § 23 e udgår »regionplanen eller«.

26. § 24, *stk. 1 og 2*, affattes således:

»Efter regionsrådets henholdsvis kommunalbestyrelsens vedtagelse af et planforslag offentliggøres dette. Kommunalbestyrelsen skal samtidig offentliggøre den tilhørende redegørelse. Ved offentliggørelsen skal der oplyses om fristen efter stk. 3. Ved offentliggørelsen af kommuneplanforslag og ændringer hertil skal der oplyses om reglerne i § 12, stk. 2 og 3. Ved offentliggørelse af lokalplanforslag skal der oplyses om reglerne i § 17.

Gældende formulering

Stk. 2. Ethvert medlem af det kommunale råd, der har forlangt sin afvigende mening vedrørende planforslaget tilført rådets beslutningsprotokol, kan forlange, at den afvigende mening offentliggøres samtidig med forslaget tillige med en kort begrundelse, der affattes af medlemmet.

§ 24, stk. 3. Regionplanmyndigheden henholdsvis kommunalbestyrelsen fastsætter en frist på mindst 8 uger for fremsættelse af indsigelser m.v. mod planforslaget.

§ 30, stk. 1. Regionplanmyndigheden henholdsvis kommunalbestyrelsen foretager offentlig bekendtgørelse om den endelige vedtagelse af planen og sender denne til de myndigheder, som er nævnt i § 25. Planen skal være offentligt tilgængelig.

§ 25. Samtidig med offentliggørelsen efter § 24 sendes planforslaget til miljøministeren og øvrige statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget.

Stk. 2. Forslag til kommuneplaner og lokalplaner, der omfatter områder med kulturmiljøinteresser, skal samtidig med offentliggørelsen sendes til det regionale faglige kulturmiljøråd.

§ 27, stk. 1. Efter udløbet af fristen efter § 24, stk. 3, kan regionplanmyndigheden henholdsvis kommunalbestyrelsen vedtage forslaget endeligt, jf. dog § 3, stk. 4, og §§ 28, 29, 29 a og 29 b. Hvis der rettidigt er fremsat indsigelser m.v. mod et lokalplanforslag, kan vedtagelsen af lokalplanen tidligst ske 4 uger efter udløbet af indsigelsesfristen.

Lovforslaget

Stk. 2. Ethvert medlem af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet, der har forlangt sin afvigende mening vedrørende planforslaget tilført rådets beslutningsprotokol, kan forlange, at den afvigende mening offentliggøres samtidig med forslaget tillige med en kort begrundelse, der affattes af medlemmet.«

27. I § 24, stk. 3, og § 30, stk. 1, ændres »Regionplanmyndigheden« til: »Regionsrådet«.

28. § 25 affattes således:

»§ 25. Samtidig med offentliggørelsen efter § 24 sendes planforslaget til miljøministeren og øvrige statslige, regionale og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget.

Stk. 2. Forslag til regionale udviklingsplaner skal samtidig med offentliggørelsen sendes til de øvrige regionsråd samt Bornholms kommunalbestyrelse og til de regionale vækstfora, hvis interesser berøres af forslaget.

Stk. 3. Forslag til kommuneplaner og lokalplaner, der omfatter områder med kulturmiljøinteresser, skal samtidig med offentliggørelsen sendes til det lokale kulturmiljøråd.«

29. I § 27, stk. 1, og § 28, stk. 1, ændres »regionplanmyndigheden« til: »regionsrådet«.

Gældende formulering

§ 27, stk. 2. Vedtagelsen kan gøres betinget af gennemførelsen af de nødvendige ændringer i kommune- og regionplan.

Stk. 3. I forbindelse med den endelige vedtagelse af planen kan der foretages ændring af det offentliggjorte planforslag. Berører ændringen på væsentlig måde andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan vedtagelsen af planen ikke ske, før de pågældende har fået lejlighed til at udtale sig. Ved væsentlige ændringer i et regionplanforslag skal miljøministeren have lejlighed til at udtale sig. Regionplanmyndigheden henholdsvis kommunalbestyrelsen fastsætter en frist herfor. Hvis ændringen er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt planforslag, skal dette offentliggøres m.v. efter reglerne i §§ 24-26.

§ 28, stk. 1. Et planforslag kan ikke vedtages endeligt, hvis en myndighed efter reglerne i §§ 29, 29 a, eller 29 b har modsat sig dette skriftligt over for regionplanmyndigheden henholdsvis kommunalbestyrelsen inden udløbet af fristen efter § 24, stk. 3, eller § 27, stk. 3. Forslaget kan herefter først vedtages, når der er opnået enighed mellem parterne om de nødvendige ændringer.

§ 28, stk. 2. Uafklarede spørgsmål efter stk. 1 kan af parterne indbringes for miljøministeren.

§ 29. Miljøministeren kan til varetagelse af statslige interesser fremsætte indsigelse efter § 28 over for et forslag til regionplan og ændringer til en regionplan.

Lovforslaget

30. § 27, stk. 2 og 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»**Stk. 2.** I forbindelse med den endelige vedtagelse af planen kan der foretages ændring af det offentliggjorte planforslag. Berører ændringen på væsentlig måde andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan vedtagelsen af planen ikke ske, før de pågældende har fået lejlighed til at udtale sig. Ved væsentlige ændringer i et forslag til regional udviklingsplan eller kommuneplan skal miljøministeren have lejlighed til at udtale sig. Regionsrådet henholdsvis kommunalbestyrelsen fastsætter en frist herfor. Hvis ændringen er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt planforslag, skal dette offentliggøres m.v. efter reglerne i §§ 24-26.«

31. I § 28, stk. 1, ændres »§ 27, stk. 3« til: »§ 27, stk. 2«.

32. § 28, stk. 2, affattes således:

»**Stk. 2.** Uafklarede spørgsmål efter stk. 1 kan af parterne indbringes for miljøministeren, jf. dog § 29 b, stk. 3, 1. pkt.«

33. §§ 29-29 b affattes således:

»**§ 29.** Miljøministeren skal fremsætte indsigelse efter § 28 over for et forslag til regional udviklingsplan, et forslag til kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser. Pligten gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning.

Gældende formulering

Stk. 2. Regionplanmyndigheden skal fremsætte indsigelse efter § 28 mod forslag til lokalplaner, kommuneplaner og ændringer til kommuneplaner, såfremt planforslaget er i strid med regler eller beslutninger efter § 3 eller regionplanlægningen for de emner, der er nævnt i § 6, stk. 3 og 4. Pligten gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning for regionplanlægningens formål.

Stk. 3. Regionplanmyndigheden skal underrette miljøministeren om indsigelser efter stk. 2, § 29 a og § 29 b. Ophæver regionplanmyndigheden en indsigelse, skal miljøministeren ligeledes underrettes.

Stk. 4. En statslig myndighed kan fremsætte indsigelse efter § 28 mod et lokalplanforslag ud fra de særlige hensyn, som myndigheden varetager.

Stk. 5. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, for så vidt angår retningslinjer i region- og kommuneplanen for Bornholm, der er fastsat efter § 6, stk. 3 og 5. Stk. 2 og 3 og § 29 a gælder ikke for regionplanmyndigheden på Bornholm.

§ 29 a. Regionplanmyndigheden skal fremsætte indsigelse efter § 28 mod forslag til lokalplaner, kommuneplaner og ændringer til kommuneplaner for arealer i kystnærhedszonen, såfremt planforslaget er i strid med bestemmelserne i § 5 a, stk. 1, § 5 b, § 11 a eller § 16, stk. 3. Pligten gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. § 1.

§ 29 b. En regionplanmyndighed kan fremsætte indsigelse efter § 28 mod en anden regionplanmyndigheds forslag til regionplaner og ændringer til regionplaner, hvis regionplanmyndigheden vurderer, at forslaget kan have væsentlig betydning for regionplanmyndighedens planlægning for den regionale detailhandelsstruktur, jf. § 6, stk. 3, nr. 5, og § 6 b.

Lovforslaget

Stk. 2. Miljøministeren skal fremsætte indsigelse efter § 28 mod forslag til lokalplaner for arealer i kystnærhedszonen, hvis planforslaget er i strid med bestemmelserne i § 5 a, stk. 1, § 5 b, § 11 f eller § 16, stk. 3. Pligten gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. § 1.

Stk. 3. En statslig myndighed kan fremsætte indsigelse efter § 28 mod et lokalplanforslag ud fra de særlige hensyn, som myndigheden varetager.

§ 29 a. Regionsrådet kan gøre indsigelse efter § 28 over for forslag til kommuneplaner og ændringer af kommuneplaner, hvis planforslaget er i strid med den regionale udviklingsplan.

Stk. 2. Regionsrådet skal underrette miljøministeren om indsigelser efter stk. 1. Ophæver regionsrådet en indsigelse, skal miljøministeren ligeledes underrettes.

§ 29 b. En kommunalbestyrelse kan fremsætte indsigelse mod en nabokommunes planforslag, hvis forslaget har væsentlig betydning for kommunens udvikling.

Stk. 2. En kommunalbestyrelse i hovedstadsområdet kan fremsætte indsigelse over for planforslag fra andre kommuner i hovedstadsområdet, hvis forslaget har væsentlig betydning for kommunens udvikling.

Stk. 3. Uafklarede spørgsmål efter stk. 1 og 2 kan af parterne indbringes for regionsrådet, der træffer afgørelse. Er kommunerne ikke beliggende i samme region, træffes afgørelsen af miljøministeren.«

Gældende formulering

§ 33, stk. 3. Kommunalbestyrelsen giver underretning om beslutninger efter stk. 1 til vedkommende ejere, miljøministeren og regionplanmyndigheden.

§ 33 a. Amtsråd og kommunalbestyrelser skal inden udgangen af den første halvdel af den kommunale valgperiode offentliggøre en redegørelse for deres strategi for amtskommunens henholdsvis kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede med oplysninger om, hvordan der skal arbejdes helhedsorienteret, tværfagligt og langsigtet, og hvordan befolkningen, virksomheder, organisationer og foreninger vil blive inddraget i arbejdet (lokal Agenda 21). Strategien skal indeholde amtsrådets henholdsvis kommunalbestyrelsens politiske målsætninger for det fremtidige arbejde inden for følgende indsatsområder:

- 1) Mindskelse af miljøbelastningen,
- 2) fremme af en bæredygtig byudvikling og byomdannelse,
- 3) fremme af biologisk mangfoldighed,
- 4) inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde og
- 5) fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervsmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte redegørelse skal samtidig med offentliggørelsen sendes til miljøministeren.

Lovforslaget

34. § 33, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen giver underretning om beslutninger efter stk. 1 til miljøministeren og vedkommende ejere.«

35. § 33 a affattes således:

»§ 33 a. Regionsråd og kommunalbestyrelser skal inden udgangen af den første halvdel af den kommunale og regionale valgperiode offentliggøre en redegørelse for deres strategi for regionens henholdsvis kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede med oplysninger om, hvordan der skal arbejdes helhedsorienteret, tværfagligt og langsigtet, og hvordan befolkningen, virksomheder, organisationer og foreninger vil blive inddraget i arbejdet (lokal Agenda 21).

Stk. 2. Strategien skal for regionsrådets vedkommende indeholde regionsrådets politiske målsætninger for det fremtidige arbejde inden for følgende indsatsområder:

- 1) mindskelse af miljøbelastningen,
- 2) fremme af en bæredygtig regional udvikling,
- 3) inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde og
- 4) fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervsmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Stk. 3. Strategien skal for kommunalbestyrelsens vedkommende indeholde kommunalbestyrelsens politiske målsætninger for det fremtidige arbejde inden for følgende indsatsområder:

- 1) Mindskelse af miljøbelastningen,
- 2) fremme af en bæredygtig byudvikling og byomdannelse,
- 3) fremme af biologisk mangfoldighed,
- 4) inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde og
- 5) fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervsmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Gældende formulering

§ 33 b. Miljøministeren giver hvert fjerde år en redegørelse for det lokale Agenda 21-arbejde i amtskommuner og kommuner til et af Folketinget nedsat udvalg. Redegørelsen skal tilvejebringes i samarbejde med de kommunale organisationer.

Lovforslaget

Stk. 4. Den i stk. 1 nævnte redegørelse skal samtidig med offentliggørelsen sendes til miljøministeren.«

36. I § 33 b ændres »amtskommuner« til: »regioner«.

Gældende formulering

§ 35. I landzoner må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer, jf. dog §§ 36-38.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 til udstykning, bebyggelse eller ændret anvendelse, som er omfattet af reglen om VVM-pligt i § 6 c, stk. 1, eller reglen om lokalplanpligt i § 13, stk. 2, kan først meddeles, når de fornødne retningslinier i regionplanen er endeligt vedtaget og den fornødne lokalplan er offentligt bekendtgjort.

Stk. 3. For arealer i kystnærhedszonen, jf. § 5 a, må tilladelse efter stk. 1 kun meddeles, hvis det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. § 1.

Stk. 4. Uden for landsbyer, der er afgrænset i kommuneplanen, og områder, der er omfattet af en lokalplan, kan en tilladelse efter stk. 1 først meddeles, efter at kommunalbestyrelsen har indhentet en udtalelse fra regionplanmyndigheden og i hovedstadsområdet tillige amtsrådet. Udtalelsen skal så vidt muligt afgives inden 2 uger efter regionplanmyndighedens henholdsvis amtsrådets modtagelse af sagen. Hvis fristen ikke kan overholdes, skal regionplanmyndigheden henholdsvis amtsrådet underrette kommunalbestyrelsen.

Stk. 5. Tilladelser efter stk. 1 kan først meddeles, når der er forløbet 2 uger efter, at kommunalbestyrelsen har givet skriftlig orientering om ansøgningen til naboerne til den omhandlede ejendom.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 4 og 5 gælder ikke, hvis det ansøgte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning for de i stk. 4 nævnte myndigheder og naboerne.

Stk. 7. Ansøgeren og regionplanmyndigheden skal have skriftlig meddelelse om afgørelser efter stk. 1.

Stk. 8. En afgørelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.

Stk. 9. Tilladelser efter stk. 1 skal offentliggøres. Offentliggørelse kan dog undlades, hvis tilladelsen er i overensstemmelse med en offentligt bekendtgjort lokalplan.

Lovforslaget

37. § 35 affattes således:

»§ 35. I landzoner må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer, jf. dog §§ 36-38.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 til udstykning, bebyggelse eller ændret anvendelse, som er omfattet af reglen om VVM-pligt i § 11 g, stk. 1, eller reglen om lokalplanpligt i § 13, stk. 2, kan først meddeles, når de fornødne bestemmelser i kommuneplanen er endeligt vedtaget, og den fornødne lokalplan er offentligt bekendtgjort.

Stk. 3. For arealer i kystnærhedszonen, jf. § 5 a, må tilladelse efter stk. 1 kun meddeles, hvis det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. § 1.

Stk. 4. Tilladelser efter stk. 1 kan først meddeles, når der er forløbet 2 uger efter, at kommunalbestyrelsen har givet skriftlig orientering om ansøgningen til naboerne til den omhandlede ejendom.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 4 gælder ikke, hvis det ansøgte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning for naboerne.

Stk. 6. Ansøgeren skal have skriftlig meddelelse om afgørelser efter stk. 1.

Stk. 7. En afgørelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.

Stk. 8. Tilladelser efter stk. 1 skal offentliggøres. Offentliggørelse kan dog undlades, hvis tilladelsen er i overensstemmelse med en offentligt bekendtgjort lokalplan.

Stk. 9. Offentliggørelsen af en tilladelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.«

Gældende formulering

Stk. 10. Offentliggørelsen af en tilladelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.

§ 45, stk. 4. Kommunalbestyrelsen giver særskilt underretning om beslutninger efter stk. 1 og 2 til vedkommende ejere og til miljøministeren og regionplanmyndigheden. Endvidere underrettes panthavere og andre indehavere af tinglyste rettigheder over ejendommene.

§ 46, stk. 4. Mindelig overenskomst om erstatningens størrelse skal tiltrædes af miljøministeren og regionplanmyndigheden. Opnås mindelig overenskomst ikke senest 8 uger efter udløbet af den i stk. 3 nævnte frist, skal kommunalbestyrelsen indbringe erstatningsspørgsmålet for taksationsmyndighederne efter lov om offentlige veje, jf. § 50.

§ 46, stk. 3. Krav om erstatning efter stk. 1 skal fremsættes skriftligt over for kommunalbestyrelsen senest 12 uger efter, at ejeren har fået meddelelse om kommunalbestyrelsens beslutning efter § 45, stk. 1 og 2. Kommunalbestyrelsen underretter regionplanmyndigheden og miljøministeren om erstatningskravet.

§ 46, stk. 5. Staten og regionplanmyndigheden betaler hver 1/3 af kommunens udgifter til erstatning og sagsomkostninger.

Lovforslaget

38. I § 45, stk. 4, og § 46, stk. 4, udgår »og regionplanmyndigheden«.

39. I § 46, stk. 3, udgår »regionplanmyndigheden og«.

40. § 46, stk. 5, affattes således:
»Stk. 5. Staten betaler 1/3 af kommunens udgifter til erstatning og sagsomkostninger.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 51. Kommunalbestyrelsen påser overholdelsen af denne lov og af de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, samt af bestemmelserne i lokalplaner og i de efter § 68, stk. 2, opretholdte vedtægter og planer m.v., jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Amtsrådet, i hovedstadsområdet Hovedstadens Udviklingsråd, påser overholdelsen af § 6 c og regler, der med hjemmel i § 6 c, stk. 3, og § 8 er fastsat for administrationen af § 6 c.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal foretage indberetning til amtsrådet, i hovedstadsområdet Hovedstadens Udviklingsråd, når kommunalbestyrelsen får kendskab til et ulovligt forhold i tilfælde, hvor amtsrådet, i hovedstadsområdet Hovedstadens Udviklingsråd efter stk. 2 er tilsynsmyndighed.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen henholdsvis amtsrådet, i hovedstadsområdet Hovedstadens Udviklingsråd, påser, at påbud og forbud efter denne lov efterkommes, og at vilkår fastsat i tilladelser, dispensationer m.v. overholdes.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen henholdsvis amtsrådet, i hovedstadsområdet Hovedstadens Udviklingsråd, skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.

Stk. 6. På Bornholm er tilsynsmyndigheden efter loven i alle tilfælde Bornholms Kommunalbestyrelse.

§ 52, *stk. 1.* Miljøministeren bistår amtsråd, Hovedstadens Udviklingsråd og kommunalbestyrelser med vejledning efter denne lov.

§ 55, 2. *pkt.* Amtsrådet, i hovedstadsområdet Hovedstadens Udviklingsråd, henholdsvis kommunalbestyrelsen lader betingelser af varig interesse tinglyse på ejendommen på ejerens bekostning. Der er udpantningsret for det udlagte beløb.

41. § 51 affattes således:

»§ 51. Kommunalbestyrelsen påser overholdelsen af denne lov og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, samt af bestemmelserne i lokalplaner og i de efter § 68, stk. 2, opretholdte vedtægter og planer m.v., jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren påser overholdelsen af § 11 g og regler, der med hjemmel i § 11 g, stk. 4, og § 11 h er fastsat for administrationen af § 11 g for så vidt angår anlæg, hvor kompetencen er henlagt til ministeren i regler udstedt i medfør af § 11 i, stk. 1.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal foretage indberetning til miljøministeren, når kommunalbestyrelsen får kendskab til et ulovligt forhold i tilfælde, hvor miljøministeren efter stk. 2 er tilsynsmyndighed.

Stk. 4. Tilsynsmyndigheden påser, at påbud og forbud efter denne lov efterkommes, og at vilkår fastsat i tilladelser, dispensationer m.v. overholdes.

Stk. 5. Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.«

42. I § 52, *stk. 1*, ændres »amtsråd, Hovedstadens Udviklingsråd« til: »regionsråd«.

43. Efter § 54 indsættes:

»§ 54 a. Miljøministeren kan fastsætte regler om muligheden for at anvende digital kommunikation inden for lovens område og om de nærmere vilkår herfor.«

44. § 55, 2. *pkt.*, affattes således:

»Kommunalbestyrelsen lader betingelser af varig interesse tinglyse på ejendommen på ejerens bekostning.«

Bilag til f. t. l. vedr. planlægning

Gældende formulering

§ 57. Miljøministeriets, amtsrådets, Hovedstadens Udviklingsråds og kommunalbestyrelsens personale og personer med bemyndigelse fra de pågældende myndigheder har uden retskendelse adgang til enhver ejendom i tilsynsøjemed, jf. § 51, og efter forudgående underretning til ejeren eller brugeren for at foretage tekniske forarbejder til forberedelse af beslutninger efter denne lov.

Stk. 2. Legitimation skal forevises efter anmodning.

Stk. 3. Politiet yder nødvendig bistand til at opnå den i stk. 1 nævnte adgang.

Lovforslaget

45. I § 57 udgår » amtsrådets, Hovedstadens Udviklingsråds«.

46. Efter § 57 indsættes:

»§ 57 a. Miljøministeren kan pålægge regionsråd og kommunalbestyrelser at tilvejebringe oplysninger til brug for landsplanarbejdet samt oplysninger, som er nødvendige for at sikre det samlede overblik over hovedstadsområdets udvikling, jf. § 5 i, stk. 2. Oplysningerne kan forlanges afgivet i en bestemt form.

Stk. 2. Efter anmodning fra miljøministeren, regionsråd og kommunalbestyrelser skal myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder give de oplysninger, der er nødvendige for henholdsvis landsplanlægningen, den regionale udviklingsplan og kommuneplanlægningen.

Stk. 3. Offentlige myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder skal give miljøministeren oplysninger om forberedelse eller udførelse af undersøgelser, planlægning og større anlægsdispositioner, som kan få betydning for landsplanlægningen.

Stk. 4. Der skal gives kommunalbestyrelsen lejlighed til at udtale sig, inden en statslig myndighed eller en koncessioneret eller tilsvarende virksomhed træffer beslutning om beliggenheden eller udførelsen af større anlæg eller institutioner inden for kommunen.

Gældende formulering

§ 58, stk. 1. Til Naturklagenævnet, som er nedsat i medfør af § 79 i lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse, kan påklages:

- 1) Kommunalbestyrelses afgørelser efter § 35, stk. 1.
- 2) Kommunalbestyrelses afgørelser efter § 47, stk. 1.
- 3) Amtsråds, i hovedstadsområdet Hovedstadens Udviklingsråds og på Bornholm kommunalbestyrelses, afgørelser om tilladelser efter regler fastsat af miljøministeren i henhold til § 6 c, stk. 3.
- 4) Amtsråds, Hovedstadens Udviklingsråds og kommunalbestyrelses afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lov, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Lovforslaget

Stk. 5. Efter anmodning fra miljøministeren henholdsvis kommunalbestyrelsen skal myndigheder, private virksomheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder give de oplysninger og foretage de undersøgelser, der er nødvendige for en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, når de påtænker at etablere de i § 11 g omhandlede anlæg.«

47. § 58, stk. 1, affattes således:

»Til Naturklagenævnet, som er nedsat i medfør af lov om naturbeskyttelse, kan påklages:

- 1) Kommunalbestyrelses afgørelser efter § 35, stk. 1.
- 2) Kommunalbestyrelses afgørelser efter § 47, stk. 1.
- 3) Kommunalbestyrelses og miljøministerens afgørelser om tilladelser efter regler fastsat af miljøministeren i henhold til § 11 g, stk. 4.
- 4) Regionsråds og kommunalbestyrelses afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lov, for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. dog stk. 2.
- 5) Miljøministerens afgørelser om andre forhold i sager, hvor ministeren har overtaget kommunalbestyrelses opgaver og beføjelser efter regler fastsat i henhold til § 11 i, stk. 1, for så vidt angår retlige spørgsmål.«

48. I § 58 indsættes efter stk. 1:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelses vedtagelse af en kommuneplan eller en lokalplan kan ikke påklages til anden administrativ myndighed for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt planen er i strid med beskrivelsen af den ønskelige fremtidige udvikling i den regionale udviklingsplan, jf. § 11, stk. 4, nr. 1.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

Gældende formulering

§ 59, stk. 2. Klageberettiget efter § 58, stk. 1, nr. 1, 3 og 4, er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af,

- 1) at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og
- 2) at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

§ 60, stk. 3. Ved rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 3 og 4, kan Naturklagenævnet bestemme, at en af kommunalbestyrelsen eller amtsrådet, i hovedstadsområdet Hovedstadens Udviklingsråd, meddelt tilladelse eller godkendelse ikke må udnyttes, og at et påbud ikke skal efterkommes. Er et bygge- eller anlægsarbejde iværksat, kan nævnet påbyde dette standset.

§ 64, stk. 2. Der kan i regler fastsat efter § 6 c, stk. 3, fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i sådanne regler.

Lovforslaget

49. I § 59, stk. 2, ændres »nr. 1, 3 og 4« til: »nr. 1, 3, 4 og 5«.

50. § 60, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Ved rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 3, 4 og 5, kan Naturklagenævnet bestemme, at en af kommunalbestyrelsen eller miljøministeren meddelt tilladelse eller godkendelse ikke må udnyttes, og at et påbud ikke skal efterkommes. Er et bygge- eller anlægsarbejde iværksat, kan nævnet påbyde dette standset«.

51. I § 64, stk. 2, ændres »§ 6 c, stk. 3« til: »§ 11 g, stk. 4«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2007, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 21 og 23 samt § 3, stk. 2 og 7, træder i kraft den 1. januar 2006, bortset fra på Bornholm. Amtsråd og Hovedstadens Udviklingsråd kan dog indtil den 1. januar 2007 tilvejebringe regionplantillæg, som fastsætter retningslinjer for større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad (VVM-pligtige anlæg).

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 3**

Stk. 1. Regionplanretningslinjer, herunder kortbilag, der er tilvejebragt af amtsrådene og Hovedstadens Udviklingsråd efter de hidtil gældende regler, opretholdes, indtil de ændres eller ophæves i medfør af stk. 7 eller falder bort efter stk. 5 eller 6. Kommunalbestyrelserne skal overholde sådanne regionplanretningslinjer, som om de var udstedt i medfør af § 3, stk. 1, i lov om planlægning. Dette gælder dog ikke regionplanretningslinjer i regionplantillæg for VVM-pligtige anlæg omfattet af stk. 4.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelserne skal overholde forslag til regionplanretningslinjer, der ikke er endeligt vedtaget, hvis fristen for fremsendelse af indsigelser m.v. mod planforslaget er udløbet den 1. januar 2006, som om de var udstedt i medfør af § 3, stk. 1, i lov om planlægning, indtil de ændres eller ophæves i medfør af stk. 7 eller falder bort efter stk. 5 eller 6.

Stk. 3. Kommunalbestyrelser skal virke for gennemførelsen af regionplanretningslinjer, der er omfattet af stk. 1 eller 2, herunder ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen.

Stk. 4. Regionplanretningslinjer i regionplantillæg for VVM-pligtige anlæg vedtaget af amtsrådene og Hovedstadens Udviklingsråd efter de hidtil gældende regler opretholdes, som om de var retningslinjer i kommuneplaner vedtaget i medfør af § 11 a, nr. 7, i lov om planlægning, som affattet ved denne lov.

Stk. 5. Regionplanretningslinjer for anvendelsen og beskyttelsen af vandressourcerne og for kvaliteten af vandløb, søer og kystvande falder bort i det enkelte vanddistrikt ved ikrafttrædelsen af en vandplan efter lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, der gælder for vanddistriktet.

Stk. 6. Regionplanretningslinjer for anvendelsen af arealer til udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden falder bort i den enkelte region ved ikrafttrædelsen af en råstofplan efter råstofloven, der gælder for regionen.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 7. Miljøministeren kan med virkning for en eller flere kommuner dispensere fra, helt eller delvis ophæve, ændre eller tilvejebringe tillæg til regionplanretningslinjer, jf. stk. 1 og 2. Det eller de berørte amtsråd eller Hovedstadens Udviklingsråd bistår indtil den 1. januar 2007 miljøministeren med at ændre eller tilvejebringe tillæg til disse regionplanretningslinjer efter nærmere aftale.

§ 4

Stk. 1. Region- og kommuneplanen for Bornholm opretholdes, indtil den ændres eller ophæves i medfør af en kommuneplan for Bornholm efter lov om planlægning som ændret ved denne lov, jf. dog stk. 2 og 3. Region- og kommuneplanen for Bornholm er kommuneplan i bestemmelser i lovgivningen, der tillægger kommuneplaner retsvirkninger.

Stk. 2. Retningslinjer i region- og kommuneplanen for Bornholm for anvendelsen og beskyttelsen af vandressourcerne og for kvaliteten af vandløb, søer og kystvande opretholdes indtil ikrafttrædelsen af en vandplan efter lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, der gælder for Bornholm. Miljøministeren kan dog dispensere fra, helt eller delvis ophæve, ændre eller tilvejebringe tillæg til retningslinjerne.

Stk. 3. Retningslinjer i region- og kommuneplanen for Bornholm for anvendelsen af arealer til udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden opretholdes, indtil ikrafttrædelsen af en råstofplan efter lov om råstoffer, der gælder for Bornholm.

§ 5

I det omfang regler i anden lovgivning pålægger en myndighed at overholde retningslinjer i en regionplan, og hvor denne lovgivning som følge af kommunalreformen ændres til en forpligtelse til at overholde retningslinjerne i en kommuneplan, skal den pågældende myndighed tillige overholde retningslinjer i en regionplan, der midlertidigt helt eller delvist er opretholdt i medfør af § 3, stk. 1 eller 2, eller § 4.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 6**

Stk. 1. Sager om VVM-pligtige anlæg efter planloven, der ikke er færdigbehandlet af regionplanmyndigheden den 1. januar 2007 oversendes til vedkommende kommunalbestyrelse eller til miljøministeren i de sager, hvor ministeren har overtaget kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser efter regler fastsat i henhold til § 11 i, stk. 1. Kommunalbestyrelsen eller ministeren behandler sagen efter reglerne i lov om planlægning, som affattet ved denne lov.

Stk. 2. Kommuneplaner, der er tilvejebragt efter de hidtidige planlove, opretholdes indtil de ændres efter reglerne i lov om planlægning, som affattet ved denne lov. Dette gælder også kommuneplaner i sammenlagte eller delte kommuner, der er tilvejebragt af de hidtidige kommunalbestyrelser.

Stk. 3. Kommuneplanforslag, som vedrører arealer i kommuner, som sammenlægges eller deles, og som ikke er endelig vedtaget den 1. januar 2007 færdigbehandles af kommunalbestyrelsen i den eller de kommuner, hvor arealerne er beliggende efter den nævnte dato.

Stk. 4. De i medfør af lov om planlægning udstedte regler eller beslutninger opretholdes, indtil de ophæves eller ændres i medfør af lov om planlægning, som affattet ved denne lov.

§ 7

Miljøministeren kan i øvrigt fastsætte overgangsregler.

Til lovforslag nr. L 93. Skriftlig fremsættelse (24. februar 2005)

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning (udmøntning af kommunalreformen)

(Lovforslag nr. L 93).

Lovforslaget er en del af den lovgivningsmæssige gennemførelse af kommunalreformen. Forslaget er således et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti om en strukturreform og den efterfølgende aftalte udmøntningsplan fra september 2004.

Aftalen indebærer, at der gennemføres en kommunalreform, som grundlæggende ændrer rammerne for varetagelsen af de offentlige opgaver og den offentlige service i Danmark.

Kommunalreformen rummer væsentlige ændringer af det eksisterende plansystem. Med lovforslaget udmøntes forligspartiernes ønsker om, at den fysiske planlægning fremover bliver enklere og i højere grad kan baseres på inddragelse af borgere, virksomheder og interesseorganisationer i planlægningsprocessen. Planlægningsområdet er nærmere beskrevet i kapitel 14 i aftalen om strukturreformen.

Aftalen om strukturreformen giver kommunerne en helt central rolle i den fysiske planlægning. Lovforslaget medfører, at kommunerne overtager hovedparten af de nuværende regionplanmyndigheders (amtsråd, Hovedstadens Udviklingsråd og Bornholms kommunalbestyrelse) opgaver på planområdet. De fremtidige kommuneplaner skal således indeholde mål og retningslinier for udviklingen såvel i byerne som i det åbne land. Også VVM-opgaverne overføres til kommunerne, bortset fra projekttyper, hvor miljøministeren i regler udstedt efter loven påtager sig opgaven.

Lovforslaget fastsætter overordnede principper for kommunernes planlægning i hovedstads-

området og bestemmer, at miljøministeren efter høring af kommunerne fastsætter regler, der konkretiserer disse principper for planlægningen.

Ifølge aftalen om strukturreformen skal de nye regionsråd udvikle en ny plantype, den regionale udviklingsplan, som skal være et nyt og strategisk værktøj, der dækker overordnede aspekter af relevante forhold for regionens udvikling. Efter lovforslaget skal den regionale udviklingsplan beskrive den ønskelige fremtidige udvikling for en række højt prioriterede emner, og skal på erhvervsområdet baseres på de regionale erhvervsudviklingsstrategier, som vækstforaene skal udarbejde. Udviklingsplanen vil ikke skulle planlægge for anvendelsen af de enkelte arealer og træder således ikke i stedet for regionplanerne.

Staten får efter aftalen en mere aktiv rolle med at sikre overordnede planhensyn. Lovforslaget indeholder bestemmelser, der tilsigter at styrke landsplanlægningen, herunder landsplanredøgørelsen, og staten får pligt til at påse, at kommunerne og regionerne i deres planlægning respekterer overordnede interesser og til at gøre indsigt mod kommuneplaner og regionale udviklingsplaner, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser. Lovforslaget giver ministeren pligt til at fastsætte regler for beliggenheden af større butikker og beliggenheden af større butiksområder uden for bymidten, samt beliggenheden af de centrale byområder i hovedstadsområdet.

Der etableres en overgangsordning. De nuværende regionplanmyndigheders "Regionplaner 2005" vil blive tillagt bindende virkning. De vil herefter fungere som de samlede overordnede retningslinier for kommunernes planlægning i overgangsperioden indtil kommunerne har opdateret deres kommuneplaner efter de nye regler.

Idet jeg i øvrigt kan henvise til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling.